

tre

năm ty nói
chuyện phó
nhòm

HOÀNG CHÍNH

sáng mừng một

TƯỜNG NĂNG TIẾN

đậu xe...

DU UYÊN

rủi ro nguyên tử

VŨ HIẾN

đón tuyết đầu
mùa tại texas

NGUYỄN NGỌC HIỆP

hội bài chòi đầu xuân

UYỄN CA

rắn đông rắn tây

GIÓ VIVU

White House có an toàn

CẨM TÚ

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện
Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập
Nguyễn Xuân Thiệp

Dịch thuật
Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý
Luật Sư **Cao Quang Ánh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện
Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)
1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Bằng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website
Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Họa sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đức Vũ

Quảng cáo
Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX - CT time- xin gấp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383 * Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net * info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd, Garland TX 75044

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143. Houston, TX 77072

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012 * 407-894-5111 * 407-897-1114
Fax: 407-894-6190 * Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave., Orlando, FL 32803

TRẺ GEORGIA

Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.org
Địa chỉ: 1805 Shackelford Ct, Ste 150. Norcross GA 30093

Với sự cộng tác

■ Hoàng Đình Nam (TX) ■ Nguyễn Thị Thanh Dương (TX) ■
Ngọc Linh (TX) ■ Hải Vân ■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■
Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng Tú (WA) ■ Du Uyên (VN)
■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia
Bảo ■ Lê Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng
Dương ■ Tạ Phong Tần (CA) ■ Thi Hạnh (Na-Uy) ■ BS Trần
Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh Dũng ■ Dương Hùng ■
Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Trần Vũ ■ Thiên Hương ■
Hồ Đức Vũ (MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng
Nga ■ Lương Thu Trung ■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn
Xuân Thu (Úc) ■ Trangđài Glassey - Tra62nguyen (CA) ■ Lê
Kung Diễm ■ Đào Duy Hòa (Úc) ■ Thanh Tú ■ Thái Bảo (FL)
■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■ Chiêu Ấn (Canada) ■ Vũ Thị Thanh
Mai ■ Ban Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang
Nguyễn ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam
Sơn (TX) ■ Hạnh Việt ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Vũ ■ Phạm
Thị Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■
Ngân Bình ■ Đặng Hiếu Sinh ■ Đào Thị Thanh Tuyền (VN) ■
Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư (TX) ■ Ian Bùi (TX)
■ Cổ Ngự (Pháp) ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường ■
Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo (TX) ■ Kim Loan (Canada)
■ Hải Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn
■ Vương Mộng Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■
Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai
Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục Thần Phong (Georgia) ■
Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê (Pháp) ■
Gió Vivu (Canada) ■ Cyndy Thu Hoàng (TX) ■ Mộc Mạc (VN)
■ Trần Thị Nhật Hưng (Thụy Sĩ) ■ Hoàng Quân (CA) ■ Nguyễn
Thanh Bình (VN) ■ Vương Hoài Uyên (CO) ■ Nguyễn Thạch
Giang (CA) ■ Uyển Ca (VN) ■ Hồ Thụy Mỹ Hạnh (VN) ■ Đơn
Phương Thạch Thảo ■ Bảo Sơn

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo xin gọi trước 2 tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Chiếc túi giấy màu nâu
5		Mộc Mạc	Một ngàn đồng
6		Vũ Hiến	Rủi ro nguyên tử
9	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Angie Hồ Quang	
10	AN SINH XÃ HỘI	Trần Lý Lê	Chén chè
12	THẾ GIỚI CỦA ĐỂ MÈN	Trẻ	
14	BÊN LỀ THỂ THAO	Tim Nguyễn	Đà Lạt trong hương cà phê và trà tường vi
16	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Gió Vivu	Rắn Đông rắn Tây
19	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Vaccine cần chích
20		Đào Duy Hòa	“Phép lạ” ngôi biệt thự ở Malibu
23	MIỆNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Đậu xe...
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Trẻ trong gia đình
29	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Rắn
30		Tám Vạn	Người lính & mùa xuân
32		Nguyễn Thanh Bình	Cảnh mai rừng mùa Xuân
34		Tạ Phong Tấn	“Thịt lửa” trong đám cháy
36	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Uyển Ca	Hội bài chòi đầu xuân
40	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	Come From Away
43	MÈO VẬT	Hoàng Hương	Giấy bạc - Aluminum foil
44		Nguyễn Diệu Anh Trinh	Bánh tổ Quảng Nam
46	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Trend quần 2025
48	TRANG THƠ	Sao Khuê	Thơ và Thời Gian
50	TRUYỆN NGẮN	Hoàng Chính	Năm Tý nói chuyện... phó nhòm
55	HỘP THƯ TRẺ	Trẻ	
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Cháy rừng ở Los!
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RÊ KA	Trẻ	AI ...
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyễn	Một thời xe ngựa
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Bị bắt vì không trùm khăn hijab khi diễn
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Bị bắt vì không trùm khăn hijab khi diễn
66	TRUYỆN NGẮN	Hồ Đắc Vũ	Những dấu hiệu mất trí nhớ không thể bỏ qua
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Chuột vàng
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	Xu hướng phòng khách 2025
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT	Trẻ sáu tám	
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Đỗ Hồng Ngọc	Nghĩ từ trái tim *
76	TRONG HẦM RƯỢU	Nguyễn Mạnh Tuấn	Ních & Đô
80	Kiến thức phổ thông	Phượng Nghi	Những apps quan trọng
81		Cầm Tú	White House có an toàn?
86		Mai Hữu Phước	Góc Xuân Việt trên đất Mỹ
88		Nguyễn Ngọc Hiệp	Đón tuyết đầu mùa tại Texas
91	PHÓNG SỰ	Lê Kung Diễm	Tết xa quê
94	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Hai câu hỏi
95	BIẾM HỌA	Trẻ	
96	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Tình... nhà trọ!
102	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ	
104	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B. Tuyển	
108	SỔ TAY THƯỜNG DÂN	Tướng Năng Tiến	Sáng Mừng Một
113	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

Chiếc túi giấy màu nâu

BẢO HUÂN

NHƯ SAO

Sáng nào, trước khi cha đi làm, bé Molly cũng có “nhiệm vụ” đưa cho cha chiếc túi đựng bữa ăn trưa. Nhưng một buổi sáng, ngoài chiếc túi thức ăn, Molly còn đưa thêm cho cha một chiếc túi giấy màu nâu. Cái túi đã rách, và được chắp vá bởi băng dính cùng những chiếc ghim.

- Cái gì trong cái túi này thế?
- Cha của Molly hỏi.

- Bố cứ cầm đi - Molly cười hớn hở.

Không muốn mất thời gian, ông Fulghum - cha của Molly - đem theo cả hai cái túi đến sở. Sau mấy tiếng đồng hồ làm việc, ông ăn trưa và mở chiếc túi của Molly. Trong đó có ba viên sỏi, một con khủng long gãy đuôi và hai cái giấy gói kẹo.

Ăn trưa xong, ông Fulghum bỏ những đồ ăn thừa và cả những thứ lặt vặt của Molly vào thùng rác. “Con bé toàn giữ những thứ bỏ đi” - Ông

lắc đầu lẩm bẩm.

Tối hôm đó, Molly chạy lẻo đẻo theo cha và hỏi:

- Túi của con đâu, cha?

- Túi nào?

- Túi con đưa cha sáng nay ấy!

- Cha để ở cơ quan rồi!

- Con quên không bỏ thiệp vào - Molly riu rít - Trong túi là những thứ con thích nhất đấy, con nghĩ cha cũng thích chơi với chúng khi cha làm việc mệt quá! Cha không làm mất cái túi đấy chứ, cha?

- Tất nhiên là không - Ông Fulghum cố nói dối - Cha chỉ quên không mang nó về thôi. Mai cha sẽ lấy về!

Molly mừng rỡ đưa “tấm thiệp” cho cha - đó chỉ là một mảnh giấy gấp làm tư, và trong mảnh giấy có ghi “I love you, Daddy”.

Chờ lúc Molly đi ngủ, ông Fulghum vội vã quay trở lại cơ quan. Ông sợ người lao

công dọn những thùng rác, và ông sẽ không lấy lại được kho báu của Molly.

Ông Fulghum dốc cả thùng rác ra sàn. Ông nhặt con khủng long gãy đuôi lên, đem rửa sạch khỏi chỗ thức ăn thừa. Cả ba viên sỏi, hai cái giấy gói kẹo, ông cẩn thận bỏ vào chiếc túi giấy màu nâu, dù túi đã bị rách thêm một ít.

Sáng hôm sau, ông Fulghum bảo Molly kể cho ông nghe về những thứ trong chiếc túi. Mất khá nhiều thời gian, vì mỗi thứ đều có những câu chuyện riêng, giống như những bạn của Molly vậy. Như hai cái giấy gói kẹo chính là từ những chiếc gói kẹo sôcôla mà ông mua cho Molly, hay con khủng long gãy đuôi là quà của cậu bạn hàng xóm tặng Molly hôm sinh nhật.

Tối hôm đó, Molly lại ôm con khủng long gãy đuôi đi ngủ, cùng một lúc với nụ cười.

NS- THEO CHICKEN SOUP FOR THE SOUL

Một ngàn đồng

MỘC MẠC

Tối qua, khi tôi đang ăn tối ở quán bên đường, một người phụ nữ trung niên ăn mặc rách rưới bước vào bàn và xin tiền "mua thuốc" chữa bệnh. Tôi cũng không ngại thể hiện sự "nhân tâm" bằng cách lắc đầu.

Quan điểm của tôi khác với những năm trước, nếu có tiền thì cho đúng địa chỉ, không nhất thiết phải "nuôi béo" những kẻ chặn dắt người già, đàn bà, trẻ em... Tiền vào tay người ăn xin ngoài đường như gió vào nhà trống, chỉ béo bọn chặn dắt chứ cuộc sống những người già, trẻ em trực tiếp không thể tốt hơn.

Bà ấy năn nỉ mãi, tôi ái ngại, rồi ma xui quỷ khiến móc bóp (vì nhớ trong ví còn mấy tờ tiền lẻ). Nhưng khi mở bóp ra mới giật mình vì chỉ còn đúng một tờ 1,000 VND là tiền lẻ. Nhưng tôi cũng vượt tờ tiền cho thẳng, hai tay đưa cho người phụ nữ ấy. Bà nhận tờ tiền và tiếp tục xin thêm. Tôi quyết lắc đầu vì túi còn mỗi tờ 100,000 VND để lát trả tiền đồ ăn. Người chủ quán ra dấu đuổi bà ăn xin đi chỗ khác. Ngạc nhiên chưa,

người phụ nữ ấy thả tờ 1,000 VND xuống bàn - trước mặt tôi, đổi giọng mỉa mai: "Thời buổi này nghĩ sao cho 1,000? Cho vậy không mắc cỡ à?"

Bà còn lèm bèm vài lần như thế trước khi rời khỏi quán. Hai đứa ngồi đờ ra, bà chủ quán cười lắc đầu. Ai đòi ăn xin cũng phải "có giá cho", cho bữa bãi thì bị chửi là "không biết mắc cỡ".

Tôi tức giận, đuổi theo người phụ nữ ăn xin đầy "tự trọng" ấy, nói: Cô hãy biết rằng mẹ cháu ở quê bán mỗi tờ vé số lời có 1,000 VND; chỗ từng quả mít, trái bơ, quả đu đủ ra chợ xa lắc xa lơ bán cũng chỉ lời 500 đồng/ký... để rồi cuối tháng vượt thẳng từng tờ giấy 1,000 VND ấy, gom lại mà nuôi anh em cháu ăn học đến bây giờ. Cháu từng vì thiếu 1,000 VND mà không đủ mua gói mì ăn ngay vào đại học; thẳng bạn cháu vì thiếu 1,000 VND, không đủ tiền đi xe bus - mà phải đi bộ từ Suối Tiên vào tận ký túc xá làng đại học. 1,000 VND - nhất là của thiên hạ tặng, không nhỏ như cô nghĩ đâu, thưa cô!

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Rủi ro nguyên tử

Vào cuối thời chiến tranh lạnh, các cường quốc trên thế giới đã đạt được sự đồng thuận rằng trái đất này sẽ là một nơi tốt đẹp hơn nếu có ít vũ khí nguyên tử hơn. Thời kỳ đó nay có thể nói đã kết thúc.

Rủi ro nguyên tử
- GETTY IMAGES

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Các hiệp ước về nguyên tử đang sụp đổ, một số cường quốc nguyên tử đang tăng cường kho vũ khí nguyên tử của họ, nguy cơ vũ khí nguyên tử ngày càng lan rộng hơn và việc sử dụng loại vũ khí nguyên tử chiến thuật để giành lợi thế trên chiến trường không còn là điều không tưởng nữa.

Nỗi lo sợ về chiến tranh nguyên tử đã bắt đầu nhen nhúm vào năm 1945, với vụ Hoa Kỳ cho nổ thử trái bom nguyên tử đầu tiên tại một khu vực thử nghiệm có tên Trinity ở tiểu bang New Mexico.

Năm 1963, trong giai đoạn căng thẳng của thời chiến tranh lạnh với cuộc đối đầu giữa Hoa Kỳ và Liên Xô, Tổng thống John F. Kennedy đã mô tả nỗi sợ hãi của ông về một thời đại nguyên tử không có kiểm soát và giới hạn, trong đó hàng chục quốc gia có trong tay loại vũ khí hủy diệt hàng loạt này – điều mà ông gọi là "mối nguy hiểm và rủi ro lớn nhất có thể xảy ra".

Trong nhiều thập niên sau đó, các thỏa thuận về kiểm soát vũ khí, các thử thách liên quan đến kỹ thuật và nỗi sợ hãi về sự hủy diệt lẫn

nhau là những yếu tố khiến ngày tận thế như vậy chưa xảy ra.

Theo thời gian, kho dự trữ đầu đạn nguyên tử của Hoa Kỳ và Nga có lúc tăng rồi có lúc lại giảm xuống, trong khi Trung Quốc, trong những năm gần đây, bắt đầu gia tăng ngày càng nhiều hơn kho vũ khí nguyên tử của họ.

Kho vũ khí nguyên tử toàn cầu đạt đỉnh điểm vào giữa thập niên 1980 và kể từ đó đến nay đã giảm đáng kể. Trong hiệp ước START (Tài giảm Vũ khí Tấn công Chiến lược) đầu tiên, được

ký kết vào năm 1991, Hoa Kỳ và Liên Xô đã đồng ý giới hạn số lượng đầu đạn nguyên tử của họ.

Nhưng một trong hai hiệp ước kiểm soát vũ khí nguyên tử quan trọng giữa Nga và Hoa Kỳ, Hiệp ước Lực lượng Nguyên tử Tầm trung (INF), đã bị thất bại. Hiệp ước New START (ký kết năm 2010), đặt ra những giới hạn chặt chẽ hơn về số lượng đầu đạn nguyên tử của mỗi bên cũng như hỏa tiễn và máy bay ném bom mang theo những đầu đạn này, sẽ hết hạn vào đầu năm tới.

3 cường quốc nguyên tử

Các giới chức cao cấp ở Washington hiện cho biết Hoa Kỳ cần phải chuẩn bị để phát triển thêm lực lượng nguyên

tử của mình để ngăn chặn các mối đe dọa ngày càng gia tăng từ Nga và Trung Quốc – và điều này có khả năng đưa tới một cuộc chạy đua vũ trang mới.

Theo một số ước tính, kho dự trữ vũ khí nguyên tử ngày càng nhiều của Trung Quốc dự kiến sẽ tăng gấp 3 lần vào năm 2035.

Theo một phúc trình của Ngũ Giác Đài lượng định về sức mạnh của quân đội Trung Quốc được công bố vào tháng 12, ước tính mới nhất cho thấy Trung Quốc có khoảng 600 hỏa tiễn đạn đạo liên lục địa trong kho vũ khí của họ, tất cả đều có thể bắn tới lục địa Hoa Kỳ. Bắc Kinh đã bác bỏ các đề nghị trước đây để tổ chức một hội nghị với Hoa Kỳ và Nga để đàm phán về các giới

hạn chính thức đối với số lượng vũ khí nguyên tử cất giữ trong kho.

Các cường quốc nguyên tử hàng đầu đều có vũ khí nguyên tử liên lục địa. Hoa Kỳ, Nga và Trung Quốc là 3 cường quốc nguyên tử – có nghĩa là họ có thể phóng đi các vũ khí nguyên tử từ đất liền, trên biển và trên không, cho phép cả 3 quốc gia này có thể tấn công bất kỳ kẻ thù tiềm tàng nào của họ.

Vũ khí nguyên tử chiến thuật

Trong khi Hoa Kỳ và Nga cất giảm kho vũ khí của họ, mối lo ngại về việc sử dụng vũ khí nguyên tử chiến thuật tăng lên. Đây là những vũ khí có tầm bắn ngắn hơn và sức công phá nhỏ hơn, có thể tạo ra sự khác biệt lớn trên chiến trường trong một cuộc

chiến tranh quy ước mà không gây ra một cuộc xung đột hạt nhân rộng lớn hơn.

Chính quyền Moscow đã từng gợi ý rằng họ có thể sử dụng vũ khí nguyên tử ở Ukraine và vào tháng 11 năm ngoái đã đưa ra một học thuyết mà trong đó nêu rõ lý do quân đội Nga có thể sử dụng vũ khí nguyên tử một cách rộng hơn và rõ ràng hơn. Các cường quốc phương Tây lo ngại Nga có thể quyết định sử dụng vũ khí nguyên tử chiến thuật trong cuộc xung đột nếu họ thấy bị đẩy vào thế phòng thủ.

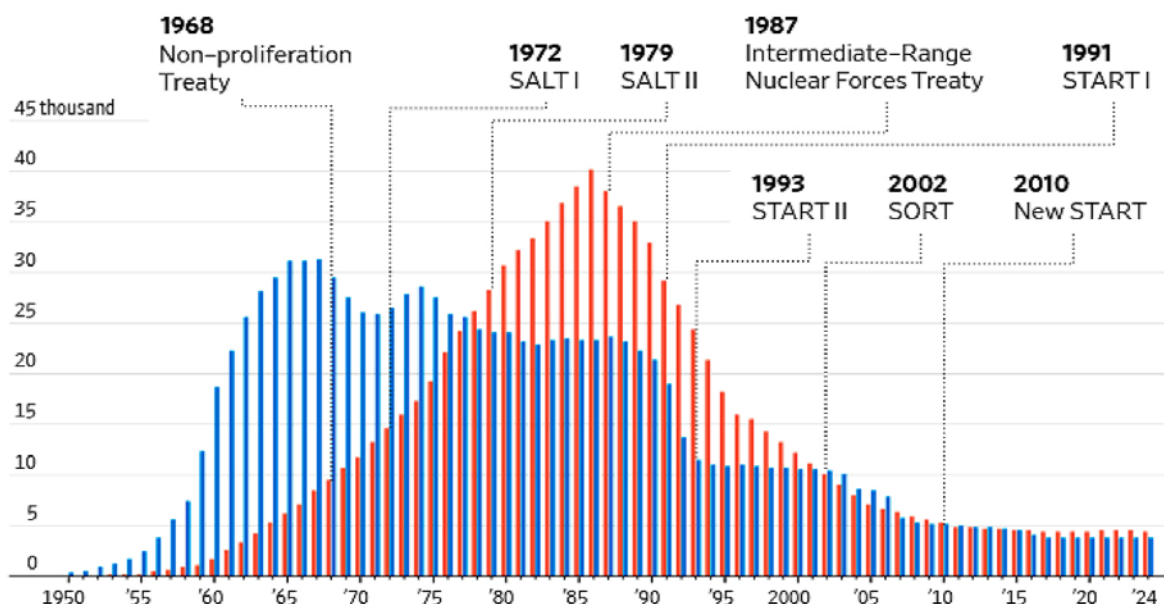
Nỗ lực của thế giới

Những nỗ lực nhằm kiểm chế các mối đe dọa hạt nhân tập trung vào Hiệp ước Không phổ biến Vũ khí Nguyên tử năm 1970, viết tắt là NPT, hiện có 191 quốc

Số lượng vũ khí nguyên tử giữa Hoa Kỳ và Liên Xô/ Nga qua các năm - FEDERATION OF AMERICAN SCIENTISTS

Estimated nuclear-warhead stockpiles

■ U.S. ■ Soviet Union/Russia

gia tham gia cam kết không bao giờ sở hữu vũ khí nguyên tử hoặc, với những quốc gia có vũ khí, sẽ theo đuổi việc giải trừ loại vũ khí này.

Tuy nhiên, 3 quốc gia có vũ khí nguyên tử là Ấn Độ, Israel và Pakistan chưa từng ký vào hiệp ước NPT, và Bắc Hàn đã chính thức rút khỏi hiệp ước vào năm 2003. Iran, mặc dù là một thành viên tham gia hiệp ước, có thể chỉ trong thời gian ngắn nữa là có thể chế tạo được vũ khí nguyên tử; Ả Rập Saudi cũng đã tuyên bố sẽ theo đuổi chương trình chế tạo vũ khí nguyên tử của riêng họ nếu điều đó xảy ra.

Hiệp ước NPT chỉ trao cho cơ quan nguyên tử của Liên Hợp Quốc một số quyền hạn rất hạn chế để ngăn chặn điều đó.

Bài học Ukraine

Lời cảnh báo của Tổng thống Kennedy về mối nguy hiểm của một cuộc chạy đua vũ trang toàn cầu được xem như lời kêu gọi cho một nỗ lực để nhằm hạn chế kho vũ khí thông qua các hiệp ước. Trong khi các hiệp ước đó, đặc biệt là NPT, đã ràng buộc nhiều quốc gia vào cam kết chung là tránh xa vũ khí nguyên tử, nhưng những cam kết đó có thể sẽ gặp nhiều thử thách trong

một thế giới mà tình trạng căng thẳng giữa các quốc gia và giữa các liên minh ngày càng trở nên nghiêm trọng hơn.

Bài học trước mắt là cuộc chiến ở Ukraine. Thời Liên Xô cũ, Ukraine là nơi chứa đựng kho vũ khí nguyên tử lớn hàng thứ ba trên thế giới. Sau khi Liên Xô sụp đổ, Hoa Kỳ (thời cựu Tổng thống Bill Clinton) và Nga (thời cố Tổng thống Boris Yeltsin) đã thuyết phục được chính phủ Ukraine (thời cựu Tổng thống Leonid Kuchma) từ bỏ kho vũ khí này và chuyển hết về Nga. Đổi lại, Ukraine sẽ nhận được sự bảo đảm về an

ninh. Nhưng không đầy 30 năm sau đó, Nga, dưới sự lãnh đạo của nhà độc tài Vladimir Putin, đã đưa 200,000 quân xâm lăng Ukraine dưới sự chứng kiến gần như bất lực của thế giới.

Hiệp ước NPT có nhiều khả năng sẽ sụp đổ và sẽ còn có thêm nhiều quốc gia với đầy đủ khả năng về tài chính và kỹ thuật (Thổ Nhĩ Kỳ, Ả Rập Saudi) có thể sẽ theo đuổi việc chế tạo vũ khí nguyên tử trong tương lai – không hẳn để đe dọa bất cứ quốc gia nào nhưng chính yếu là để bảo vệ an ninh cho chính họ.

VH

Một số loại đầu đạn nguyên tử liên lục địa của Hoa Kỳ - WIKIPEDIA

LỜI GIỚI THIỆU: Angie Hồ Quang đến Hoa Kỳ năm 1984 theo diện tị nạn, bà quyết định chọn con đường phục vụ đồng hương. Khởi đầu, bà là Giám đốc cơ quan tìm việc làm cho người Việt. Năm 1991, bà làm cho sở An Sinh Xã Hội đến 2020. Bà thường xuyên cộng tác với báo chí, các trang web, các đài phát thanh và truyền hình nhằm hướng dẫn đồng hương trong các luật lệ và các chương trình ASXH. Trẻ hân hạnh được sự cộng tác của bà, và độc giả ở khắp nơi có thể viết thư gửi qua bưu điện hoặc email nhờ bà Angie Hồ Quang giúp đỡ các vấn đề về An sinh Xã hội. Thư từ xin gửi về: Mục "An Sinh Xã Hội"

3202 N. Shiloh Rd., Garland, TX 75044 hoặc Email: bientap@trenews.net

HỎI

Chào cô Hồ Quang

Tôi có một thắc mắc về tiền IRA. Tôi có nghe nói khi tới 73 tuổi phải rút hết tiền trong IRA nếu không sẽ bị phạt có đúng không cô? Xin cô vui lòng giải thích về vấn đề này.

Trân trọng cảm tạ đã dành thời gian quý báu giúp đỡ đồng hương.

Chân thành cảm ơn quý biên tập Trẻ

Kính chào

TRẢ LỜI

IRA (Individual Retirement Account) là quỹ hưu trí cá nhân. Khi còn đi làm chúng ta có thể mở quỹ IRA để đầu tư cho những ngày bước vào tuổi hưu. Nhân câu hỏi này tôi xin nhấn mạnh thêm rằng muốn có cuộc sống thoải mái khi về già chúng ta không thể chỉ dựa vào thu nhập An Sinh Xã Hội. Cần phải đầu tư vào những năm còn tuổi trẻ. Mỗi năm sở thuế vụ có quy định con số tối đa người đi làm có thể đóng góp vào quỹ đầu tư này. Dù vậy cũng có những

quy định về độ tuổi nào có thể bắt đầu rút tiền và khi nào phải rút tiền.

Số tiền đóng góp vào quỹ IRA là tiền trước khi đóng thuế. Thí dụ trên số tiền làm được trước khi trừ thuế là 40,000 đô la và số tiền đóng góp vào quỹ IRA là 5,000 đô la thì khi khai thuế lợi tức chỉ dựa vào số 40,000 trừ cho 5,000 đó là 35,000 đô la.

Nhiều người nhầm lẫn giữa việc bị phạt hay bị đóng thuế. Khi nào rút tiền IRA đều phải đóng thuế. Nhưng nếu rút

tiền trước 59 tuổi rưỡi sẽ chịu thêm phần tiền phạt. Và độ tuổi trẻ nhất phải bắt đầu lấy tiền ra là 73 tuổi.

Tuy nhiên khi đến tuổi 73 không nhất thiết là phải rút toàn bộ số tiền trong quỹ IRA mà chỉ lấy ra số RMD (Required Minimum Distribution) là số tiền tối thiểu phải lấy ra. RMD dựa trên số tiền ký thác, độ tuổi và tuổi thọ của từng người. Số tiền rút ra sẽ cộng vào những thu nhập khác và là tổng số thu nhập để khai thuế lợi tức.

AHQ

Chén chè

Hôm nọ, không biết làm sao mà Dế Mèn thềm một muỗng chè khoai thập cẩm quá chừng! Đầu óc cứ mơ màng nghĩ đến một chén chè nóng thoang thoảng mùi lá dứa, có đậu xanh giã nhuyễn bùi bùi, nước dừa béo ngậy, vài miếng khoai lang ngọt ngọt, thêm ít hạt bột báng dai dai và cả phở tai giòn sứt sứt... Đây đủ hương vị ngọt bùi, thể chất dai giòn trong một muỗng chè. Ôi chao, chỉ nghĩ trong đầu thôi mà nước miếng cứ ứa ra đầy miệng.

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Lâu lắm rồi Dế Mèn chưa ăn chè khoai thập cẩm, hình như quán chè Hiền Khánh gọi là chè bà Ba (bà Ba nào, là ai thì phe ta đầu hàng không biết)? Ở đây xa phố chợ, muốn ăn chén chè phải đi mấy quãng đồng, cõ một tiếng đồng hồ lái xe, mà tô chè bán sẵn trong hộp ny lông kia, chứ không phải chè mới nấu còn nóng hổi, thơm lừng mùi lá dứa.

Sao mà nhớ gánh chè bán rong thừa nọ quá chừng! Chiều chiều bà hàng chè thong thả đi ngang nhà, vừa đi vừa rao hàng. Nghe tiếng rao là phe ta chạy ù ra cửa tay vẫy vẫy, rồi nhận chén chè còn bốc hơi mức từ cái nồi to kênh. Tay cầm chén chè vừa ngửi vừa nếm. Hạnh phúc là đây nên thế giới thân tiên vô kể!?

Thềm chè quá xá, định khăn áo đi mua nhưng nghĩ đến con đường kẹt

xe nghẽn lối cả mấy tiếng, phần vì ngày lễ thêm nổi trời âm u, ử dột, phần vì người ta ra đường đi sắm sửa hay đi đâu đó nên cứ mò ra đường phố là chỉ có thể nhúc nhích chậm chạp, quanh quẩn giữa rừng xe cộ. Thế là phe ta thở dài đánh thượt chịu thua [mà lòng vẫn còn vương vấn nổi thềm thường]. Miếng ăn đi kèm với nhọc nhằn vì *thần khẩu hại xác phàm*!?

Đầu óc nhùng nhằng kiểu bỏ thì thương [cái bụng] mà vương thì tội [đôi chân] nên phe ta lẫn quản lý sự cùn tự an ủi. Bây giờ thì làm gì có chè nóng? Chỉ có chè bán sẵn trong ly ny lông, chè [muốn/cần/nên] ăn nóng cũng chỉ là chè nguội, nguội ngắt. Chén chè trong hộp ny lông đóng mẩu nước dừa trên mặt, lạnh ngắt, nhìn là hết thèm, chẳng muốn ăn đâu?!

Đang lưỡng lự chưa biết nên làm gì thì con bé MC gọi điện thoại nhắc rằng nó sẽ về trong chuyến xe lửa buổi trưa, nhớ đón cháu! Thế là Đế Mèn có người cùng ăn chè rồi đây. Ăn chè có bạn thì đáng xông pha lắm! Đi mua thì xa mấy mươi dặm nên Đế Mèn ra chợ khuôn về một mớ nguyên

liệu, mua củ khoai lang, một túi bột báng, một hộp nước cốt dừa, đậu xanh đã đãi vỏ thì trong nhà có sẵn, nhưng thiếu món lá dứa và phổ tai. Siêu thị Mỹ hồng bán lá dứa, dù lá dứa đông lạnh hương vị nhạt thếch, đành vậy. Chè Bà Ba mà thiếu lá dứa thì gọi là chè chi bây giờ? Món chè thiếu hương chỉ còn có vị mà hương lại là 60-70% của vị thì phe ta chưa biết chén chè sẽ ra làm sao?

Hì hục nấu nướng một lúc thì phe ta có nồi chè. Đế Mèn nhìn nồi chè mà phát ớn, no ngang. Mềng ơi, nồi chè to kênh cang, ăn kiếp nào mới hết? Ngó là hết thèm nên Đế Mèn không đụng tới và cũng không biết làm sao để tiêu thụ cho hết nồi chè đây?

Đế Mèn ăn chè... ngó là đủ no, cái thèm nhỏ dãi hôm trước biến mất nhanh chóng.

Con nhỏ MC ăn giúp một chén khá lớn. Nó nói cháu nhớ Hiên Khánh, buffet... chè, món chi cũng có! Không biết chè ngon nên nó ăn cả tô hay tại cháu đang đói? Và con bé nhắc tới Hiên Khánh vì nó nhớ mấy món chè ngon miệng hay ao ước chè ngon vì chén chè khoai Đế Mèn nấu ở nhà như hạch? Đế Mèn ngó cháu ăn mà tản mẩn nghĩ thâm... Không biết đầu óc lan man thế nào mà phe ta lại nhớ đến câu chuyện “ăn chè Nhà Bè” trên báo chí của thế kỷ trước. Không biết vùng Nhà Bè [ngoại ô Sài Gòn] chuyên trị các món chè, chè ngon và nhiều thứ để chọn lựa hay là nhà báo chơi chữ? Dừng “chè Nhà Bè” như một ẩn dụ, chuyện ngọt ngào mê đắm xảy ra tại chốn xa xôi, vắng người?

Trở lại với nồi chè của cô cháu Đế Mèn. Hình như trong trí tưởng, cái hạnh phúc kia lộng lẫy quá nên ta thèm. Bây giờ hạnh phúc lù lù một nồi đây, đây quá nên ngán? Nên không biết làm gì với muống chè ao ước nọ? Hình như câu nói “no xôi chán chè” xuất phát từ cái nổi ngán ngẫm kia mà đến bây giờ Đế Mèn mới có kinh nghiệm?

TLL

Mar 25-30

ICE SKATING WORLD
FIGURE SKATING CHAMPIONSHIPS

Giải “Vô địch trượt băng nghệ thuật thế giới: “Ice Skating World Figure Skating Championships” sẽ được tổ chức tại Boston, USA, cuộc tranh tài sẽ diễn ra từ **25-30 tháng 3 năm 2025** với sự tham gia của hơn 200 thể thao gia thượng thặng từ 50 quốc gia.

Năm ngoái, Ilia Malinin (Mỹ) đoạt giải Nhất trong cuộc thi toàn cầu, tổ chức tại Montreal (Canada).

Ilia Malinin

Oct 19-25

GYMNASTICS WORLD CHAMPIONSHIPS

“Giải vô địch thể dục nghệ thuật thế giới” là môn thể thao có sức hấp dẫn rất lớn kể từ lần đầu tiên được tổ chức vào năm 1903 (ban đầu chỉ có lực sĩ nam, đến năm 1934, sau lần thứ 10 nội dung nữ mới được đưa vào). Ban đầu Pháp làm bá chủ, nhưng đến thập niên 50’ thì Liên Xô làm trùm mãi đến tận năm 1990 cho đến khi Xô Viết tan rã.

Sau đó Trung Quốc trỗi dậy, chiếm lĩnh sân chơi. Đến năm 2011 thì Mỹ xấn tay áo, cạnh tranh quyết liệt và nhiều lần soán ngôi vô địch cho đến năm 2023. Năm nay, từ **ngày 19-25 tháng 10**, giải Gymnastics World Championships (Artistic) sẽ diễn ra tại thủ đô Jakarta (Indonesia). Cả thế giới hồi hộp chờ xem ai là bá chủ!

Apr 7-May 5

SNOOKER WORLD SNOOKER CHAMPIONSHIP

Môn người Việt và châu Á ưa chuộng là “đánh” bi-da. Ở Việt Nam, thịnh hành nhất là loại bi-da 3 băng (3 bi). Nhưng trong các cuộc thi thế giới là bi -da lỗ với 16 viên bi. Cuộc thi này sẽ được tổ chức tại Sheffield, Anh quốc, từ **ngày 7 tháng 4 đến ngày 5 tháng 5 năm 2025**. Giải thưởng khoảng \$500,000 cho người vô địch. Năm ngoái tay cơ Kyren Wilson (Anh) về Nhất.

Nếu bạn cảm thấy tự tin với đường bi của mình, xin mời thử sức với Kyren, nếu thắng, sẽ thừa tiền uống bia trong cả năm :)

Đệ nhất cơ thủ: Kyren Wilson

Ngày này năm xưa...

30-1

1924

Gillis Grafstrom của Thụy Điển giành huy chương vàng trượt băng nghệ thuật nam tại Thế vận hội mùa Đông Chamonix (Chamonix Winter Olympics). Anh cũng là người đầu tiên bảo vệ thành công danh hiệu Olympic mùa Hè (1920) tại Thế vận hội mùa Đông (1924)

Gillis Grafstrom

30-1

1994

Péter Lékó (Hungary) sinh ngày 8 tháng 9 năm 1979. Ngày 30 tháng 1 năm 1994 anh trở thành đại kiện tướng cờ vua (Chess Grand Master) trẻ nhất thế giới lên ngôi vô địch ở tuổi 14.

Péter Lékó (trái) tại giải Vô địch Cờ Vua Thế giới năm 1994

30-1

1967

tay vợt khách Nancy Richey người Mỹ giành ngôi vô địch Úc (Australian Championships) sau khi hạ tay vợt sừng sỏ của chủ nhà là Lesley Turner Bowrey với tỉ số 6-1, 6-4.

Tuy nhiên, đây là chiếc cúp vô địch đầu tiên và duy nhất của Richey.

Nancy Richey

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

FEB 20

SHEBELIEVES CUP

NỮ HOA KỲ vs COLUMBIA

2:45 PM CDT | SÂN SHELL ENERGY STADIUM, HOUSTON, TX, USA

FEB 23

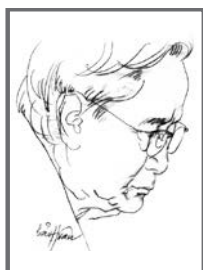
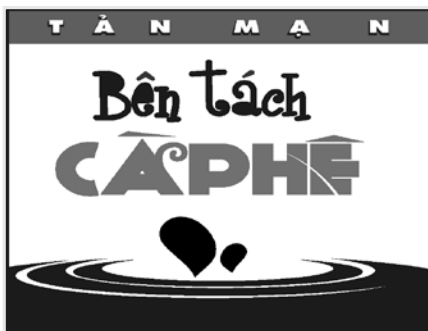
SHEBELIEVES CUP

NỮ HOA KỲ vs ÚC

4:00 PM CDT | SÂN STATE FARM STADIUM, GLENDALE, AZ, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemundo (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Đà Lạt trong hương cà phê và trà tường vi

Ở đâu đó nhớ có lần Tim tôi đã viết:

"Ở Đà Lạt, còn có những buổi sớm mai đun nước pha trà trong quán Lục Huyền Cầm của Lê Uyên Phương. Trà tường vi. Thật là tuyệt vời. Tiếng nước reo trong căn nhà gỗ, những cánh tường vi nổi trong chung trà thơm ngát. Hai anh em bàn về việc đưa những bài Sử Ca (thơ Nguyễn Xuân Thiệp, nhạc Lê Uyên Phương) lên sân khấu – có ban hợp xướng, và người đọc thơ dẫn chương trình và cái màn phong là cảnh một ả quan với vầng trăng khuyết. Tất cả những dự tính đó cũng như bao điều đẹp đẽ ở đời cuối cùng đã không thực hiện được. Chỉ còn tiếng nước reo trên bếp hồng và mùi hương trà tường vi trong trí tưởng".

Giờ đây, đọc bài của Nguyễn Vĩnh Nguyên viết về Đà Lạt một thời hương xa, nỗi nhớ càng ray rứt trong lòng tôi. Xin mời các bạn cùng chia sẻ.

Cà phê Tùng Đà Lạt

Thừa hưởng trực tiếp văn hóa cà phê từ người Pháp, người Đà Lạt từng có một đời sống an nhàn, lịch lãm bên ly cà phê.

Nếu trở về Đà Lạt của thập niên 1960 – 1970 bạn có nhiều lựa chọn. Cà phê sang có Night Club. Trong cuốn hồi ức *Chuyện kể 40 năm sau*, danh ca Khánh Ly từng kể rằng những năm giữa thập niên 1960, đêm đến thường đi hát ở Night Club, với mức lương 2,500 đồng mỗi tháng (ngang với lương bậc trung úy chính quyền miền Nam). Cho nên cô thường uống cà phê ở đây.

Café Tùng là nơi ưa thích của những trí thức, văn nghệ sĩ. Sau hai lần di dời trước khi về địa chỉ số 6 khu Hòa Bình, quán nhỏ này đã gắn "tiểu sử" của mình với lịch sử quy hoạch khu trung tâm Đà Lạt. Khung cửa sổ kính mờ sương ở Café Tùng đã là góc nhìn trầm tư trước phố xá của biết bao lữ khách danh tiếng lẫn vô

danh đến và đi. Với Café Tùng, thời gian như ngưng đọng cùng âm nhạc lãng mạn Pháp, ly cà phê pha phin, cung cách phục vụ gần gũi gia đình và phong thái tận hưởng kiểu người Đà Lạt cũ, chậm rãi, lịch lãm.

Ngoài Café Tùng, không gian gần gũi của cà phê Văn, Vui... là các địa chỉ của thanh niên, trí thức, công chức. Nhìn rộng ra, mỗi quán cà phê Đà Lạt thời điểm 1960 – 1970 đều mang một nét đặc biệt: ở cà phê Kivini số 52 Minh Mạng là nơi nổi tiếng nhờ giọng ca Kim Vui, cà phê T2 đối diện Trường nữ Bùi Thị Xuân được học sinh, sinh viên mệnh danh (theo cách diễn dịch tên quán T2) là nơi dành cho người thất tình, thiếu tiền và có thể là nơi tỏ tình lý tưởng.

Một chút xa xỉ cho những ai quyến luyến phong vị Pháp có cà phê Thủy Tạ, sảnh Dalat Palace hay Hotel Du Parc... Nhưng Đà Lạt cũng có những quán cóc lề đường rất duyên, gần với ký ức biết bao người, như dãy tiệm cà phê bình dân ở Bến xe Tùng Nghĩa với những “quán tứ chiếng” một thời nổi tiếng với cà phê kho, cà phê phin: Long, Đominô, Bà Năm... hay có thể là những quán cà phê vô danh nằm dọc lối vào chợ, ga xe lửa phục vụ khách lữ hành dừng chân chốc lát.

Ai từng có mặt ở Đà Lạt một thời gian hoặc dài hoặc ngắn đều có những kỷ niệm với hương cà phê. Với nhạc sĩ Lê Uyên – Phương, không gian cà phê là ấn tượng không thể nào quên. “Không thể nào quên được những đêm thật tuyệt vời của Đà Lạt vào những

năm của thập niên 1960. Chúng tôi, như phần đông những người trẻ lúc đó, thường hay la cà khắp các quán cà phê ở Đà Lạt, nhất là Café Tùng ở gần chợ Hòa Bình. Cái phòng vuông vức với những hàng ghế liên bọc plastic đỏ, những chiếc bàn thật thấp, trên tường có bức tranh lớn vẽ một người chơi guitar theo lối nửa lập thể, nửa ấn tượng, và cái không gian đầy khói thuốc trộn lẫn với âm nhạc nhẹ phát ra từ chiếc loa thùng đã trở thành một thứ ma túy đối với chúng tôi”.

“Sự lo lắng về một tương lai bất định của thời chiến quả đã là một ám ảnh lớn cho chúng tôi lúc bấy giờ. Những giọt cà phê nhiều khi đã không được uống vì cái vị đắng của nó mà vì cái vị đắng của cuộc chiến kéo dài tưởng như vô tận so với cuộc đời hết sức ngắn ngủi của chúng ta. Chúng tôi đã nhiều lần ngồi thở dài để đưa tiễn một người bạn lên đường, và trong những câu chuyện, chúng tôi đã luôn luôn cố gắng để giải thích cho chính mình mọi sự dấn thân của chúng tôi lúc đó... Những quán cà phê lúc bấy giờ đã thực sự trở thành cái nhà của chúng tôi, ngoài giờ

đi làm, đi học ra, cà phê là nơi chúng tôi thường xuyên có mặt, bất kể ngày đêm, ở đó chúng tôi có thể tìm gặp những người hiểu được mình và có thể thổ lộ mọi điều riêng tư mà không ai phản nản gì cả”, Lê Uyên – Phương đã nói về cà phê Đà Lạt một thời như thế.

Vào năm 1972, Đà Lạt có một địa chỉ mới cho giới sành cà phê và yêu nhạc, đó là Lục Huyền Cầm của đôi uyên ương Lê Uyên – Phương ở số 22 Võ Tánh. Lục Huyền Cầm được mở khi Lê Uyên – Phương đã nổi tiếng khắp Sài Gòn, vì thế, sự ra đời của nó gây một sự chú ý đáng kể trong thành phố yên bình. Lục Huyền Cầm trở thành nơi gặp gỡ giới văn chương, âm nhạc, chuyện trò thời thế, nghệ thuật. Hơn 10 ca khúc phổ thơ của Nguyễn Xuân Thiệp, Huy Tưởng, Hoàng Khởi Phong, Phạm Công Thiện... trong album *Tình Như Mây Cõi Lạ* (phát hành năm 1999 tại Mỹ) được nhạc sĩ Lê Uyên – Phương viết tại Lục Huyền Cầm, từ những cuộc gặp gỡ, đàm đạo bên ly cà phê ướp hương tường vi buổi sáng.

TN - THEO NGUYỄN VINH NGUYỄN

Rắn Đông rắn Tây

Ở Việt Nam, trong dân gian có câu “Mười rắn, chín khổ”, có nghĩa là mười người sinh ra vào năm rắn thì chín người có số phận đau buồn, nghiệt ngã. Nếu tin vào dị đoan bói toán hay dân gian giải đoán sẽ có rất ít con nít được sinh ra đời vào năm Ty.

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Rắn là một sinh vật thâm lặng, huyền bí và đáng sợ đối với con người và những loài sinh vật khác vì nọc độc của rắn có thể gây chết người. Sinh vật đầy huyền thoại và bí ẩn này mang một biểu tượng của kẻ ác, hại người nhưng cũng tượng trưng cho việc thiện chữa lành khi rắn lột da tái sinh để bất tử. Vì thế, rắn tượng trưng cho thiện và

ác tùy theo văn hóa của mỗi quốc gia xưa và nay.

Trong thánh kinh, con rắn khét tiếng là một sinh vật quỷ quyệt, điều ngoa, độc ác hại người như quỷ Satan, biểu tượng của sự quyến rũ

và cám dỗ. Rắn đã bị Thiên Chúa trừng phạt và muôn đời nó vẫn mang một hình ảnh xấu xa, cội rễ của tội lỗi trong nhân gian.

Nhưng, trong thần thoại Hy Lạp, biểu tượng rắn quấn

Biểu tượng của ngành dược

Thần Asclepius

Hygie

quanh cây gậy của thần y học Asclepius tượng trưng cho sự khôn ngoan, tài năng về y thuật chữa lành bệnh tật để sống khỏe mạnh và trường thọ.

Rắn quấn quanh chén thuốc Hygeia, biểu tượng của ngành dược. Hygie là con gái của thần Asclepius, chuyên việc giữ gìn vệ sinh (Hygiene) cho con người. Hygie là người nuôi rắn để chữa bệnh vì nọc rắn vừa là chất độc chết người vừa làm thuốc giải độc cứu người (lấy độc trị độc).

Panacee cũng là con gái của thần Asclepius, chuyên pha chế thuốc. Tiếng Latin - Panacea có nghĩa là thần dược trị bá bệnh.

Ở Ấn Độ, có lúc đồn đãi rằng rắn là thần dược trị bá bệnh. Rắn bị lòng bắt đến nỗi gần tuyệt chủng. Sau đó mùa màng bị phá hoại gây thiệt hại lớn vì không còn rắn để ăn chuột, kẻ thù số một của ruộng đồng.

Thời cổ đại ở Ai Cập, người ta thờ rắn như một biểu tượng của thần linh tối cao. Người Ai Cập tin rắn là thần hộ mạng của các vị vua chúa. Các vua chúa Pharaoh Ai Cập thường đội vương miện chạm trổ hình rắn. Họ tôn thờ rắn vì cho đó là biểu tượng của sự khôn ngoan, quyền lực và trường tồn bất tử.

Ở Việt Nam, rắn mang hình ảnh xấu xa, độc ác,

đáng sợ nhất. Vì thế có những tính xấu của con người được đem ra so sánh với rắn như: “*Khẩu Phật tâm xà, Cồng rắn cắn gà nhà, Miệng hùm nọc rắn, Đầu rắn mất chuột, Sư hổ mang...*”.

Rắn, loài vật bò sát hoang dã, không có chân nhưng đã tự nhiên “đi” vào đời sống, sinh hoạt dân dã chân quê với lời ca, điệu hò và những huyền thoại cổ tích kỳ bí ...

Muỗi kêu như sáo thổi

Đĩa lợi tựa bánh canh

Cỏ mọc cộng thành tinh

Rắn đồng đà biết gáy

Ngoài thần thoại và văn hóa dân gian, người Việt nói đến rắn, sinh vật đầy bí ẩn và mê hoặc này thường đem đến cảm giác sợ hãi và dường như hình ảnh của rắn đã khắc sâu vào trong trí tưởng tượng

cũng như trong những giấc mơ khiến người ta tin và suy đoán là điềm lành hay dữ, là kết quả của việc làm thiện hay ác.

Người ta thường nói “mơ hồ như những giấc mơ qua”, mơ chẳng có gì là thật, và người ta thường giải thích những giấc mơ theo quan điểm “tâm lý học”. Những giấc mơ thấy rắn cắn, rắn đuổi, rắn quấn, rắn chết... như là một điềm báo, một thông điệp bí ẩn, thường phản ánh những nỗi lo sợ, lo âu trước mối đe dọa hay có niềm vui, nỗi buồn nào ẩn giấu... Đó là đời sống tâm linh, một cuộc hành trình đầy mê hoặc, bí ẩn với rắn.

Rắn cũng là một biểu tượng mạnh mẽ, ly kỳ trong thần thoại cũng như trong truyền thuyết của các nền văn hóa vào

những thời điểm khác nhau trên khắp thế giới. Trong văn hóa Nhật Bản, rắn là một linh vật mạnh mẽ, biểu tượng đặc sắc của sự khôn ngoan, được tái sinh và đổi mới mang tới thịnh vượng.

Ở Trung Hoa, thần Nữ Oa, đầu người mình rắn được tôn sùng như một linh vật đã sáng tạo ra vũ trụ và con người, là cội nguồn của sự sống và cái chết.

Người Thái Lan tin rằng rắn là hồn của thần Mẹ linh thiêng, đầy quyền năng mang đến may mắn, phúc, lộc, tiền, tài cho con người. Vì thế có rất nhiều đền thờ thần Rắn ở Thái Lan. Trong truyền thuyết dân gian của Hy Lạp, nhà tiên tri Tiresias đã đánh và đá thương cặp rắn khi đang giao phối nên ông bị biến thành đàn bà. “Bà” phải đợi đến 7 năm sau để gặp lại cặp rắn giao phối lần nữa, để “bùa chú” bị đảo ngược và bị hóa giải, “bà” mới được hoán đổi trở lại ông.

Trong nền văn hóa cổ đại Hy Lạp, Ai Cập và một số thổ dân ở Bắc Mỹ, con rắn Ouroboros tự cắn đuôi của mình là một biểu tượng của sự hồi sinh, tái sinh và bất tử. Biểu tượng này đã xuất hiện ở một số nền văn hóa khác như:

Theo Do Thái giáo, Ouroboros là biểu tượng liên hoàn cho việc học Torah (Luật pháp, Lời

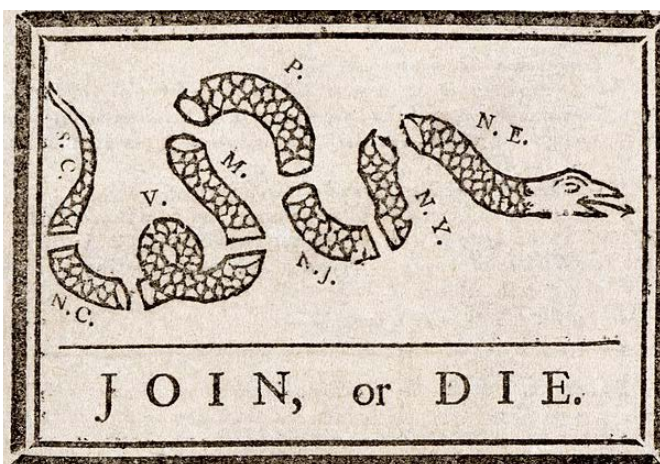
Rắn Ouroboros

dạy). Torah bao gồm 5 cuốn sách, Ouroboros, rắn cắn đuôi có nghĩa là vừa học xong một cuốn sách cũng là lúc bắt đầu học cuốn mới.

Trong Kitô giáo, Ouroboros là biểu tượng của cuộc sống mới, tuần hoàn và vô tận.

Ở Hoa Kỳ, khi nền văn hóa còn non trẻ, hình ảnh của rắn đã trở thành một biểu tượng có ảnh hưởng mạnh mẽ. Như phim hoạt hình chính trị của Benjamin Franklin “Join, or Die - Đoàn kết hay là chết” được phát hành bởi tờ báo *The Pennsylvania Gazette* ở Philadelphia vào năm 1754.

Phim hoạt hình là một bản khắc gỗ, mô tả một con rắn bị cắt thành 8 khúc, mỗi khúc mang tên tắt của một thuộc địa. Benjamin Franklin dựa trên sự mê tín, lấy

cảm hứng từ một truyền thuyết trong dân gian cho rằng: Nếu cắt một con rắn thành nhiều khúc rồi ghép nối lại trước khi mặt trời lặn thì nó sẽ hồi sinh. Ông muốn nhấn mạnh “Đoàn kết thì sống, chia rẽ thì chết”. Ông hô hào, thúc giục các thuộc địa hãy đoàn kết chống lại người Pháp và đồng minh của Pháp là dân bản địa da đỏ.

Hình ảnh con rắn đã trở thành một biểu tượng mạnh mẽ, thúc đẩy cuộc

kháng chiến chống thực dân và sau cùng dẫn đến cuộc cách mạng thống nhất các thuộc địa ở Mỹ (United Colonies). “Join, or Die” sau được đổi thành “Unite, or Die”.

The United States of America - USA - Hiệp Chung Quốc Hoa Kỳ hiện nay là một quốc gia độc lập, tự do, dân chủ và giàu mạnh.

Không nên tin vào “Mười rắn, Chín khổ”, năm Tỵ, người ta vẫn yêu nhau và

baby vẫn đều đều được ra đời trong mong đợi để ấm lòng, yêu quý.

Người sinh năm Tỵ có lý trí và ý chí kiên cường, luôn điềm tĩnh, sâu sắc, chu đáo, tận tâm và trung thành với những người thân thương. Họ là những người có tiềm năng trí tuệ, có óc sáng tạo tiềm ẩn và đặc biệt có sức thu hút, hấp dẫn người khác một cách thâm lặng nhờ vừa khiêm tốn vừa thông minh. Tuy là một năm đầy thử thách, những người mang tuổi rắn thường có tính nhạy bén và biết nắm bắt cơ hội nên dễ dàng thăng tiến và đạt thành công trong sự nghiệp.

Chúc những người sinh vào năm Tỵ được Mã đáo thành công, vạn sự như ý, tử sự như mơ, triệu sự bất ngờ ... không chờ cũng đến (*-*)

GVV

 ✓ DỄ ĐỌC

 ✓ DỄ THẤY

 ✓ DỄ CẮT

 ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT

TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG

TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

TRIỆU MINH

Phát minh quan trọng nhất về y khoa, không phải là X-ray hoặc CT scan... mà là thuốc chủng ngừa (vaccines). Theo Tổ chức Y tế Quốc tế, vaccines đã cứu sống nhiều sinh mạng nhất - 154 triệu người, trong số đó có 101 triệu trẻ em - chỉ trong 50 năm vừa qua thôi, hơn bất cứ phát minh nào về y khoa trong lịch sử. Bạn hãy coi mình đã chích ngừa những bệnh này chưa?

Vaccine cần chích

CÚM (influenza)

- **AI NÊN CHÍCH:** Tất cả mọi người.
- **TẦN SUẤT:** Mỗi năm.
- **LƯU Ý:** Các nhà khoa học cố gắng dự đoán những chủng virus cúm nào sẽ phổ biến nhất nên vaccine cúm thay đổi hàng năm. Có một loại vaccine liều cao đặc biệt dành cho người từ 65 tuổi trở lên giúp hệ miễn dịch của họ phản ứng mạnh mẽ hơn.

TDAP

(tetanus-diphtheria-pertussis = uốn ván-bạch hầu-ho gà)

- **AI NÊN CHÍCH:** Tất cả mọi người.
- **TẦN SUẤT:** Mỗi 10 năm.
- **LƯU Ý:** Nếu bạn giảm phải đình hoặc bị thương và không chắc khi nào đã chích mũi nhắc lại cuối cùng (last booster), hãy chích một mũi khác. Phụ nữ nên chích một liều nhắc lại trong mỗi lần mang thai.

COVID-19

- **AI NÊN CHÍCH:** Tất cả mọi người.
- **TẦN SUẤT:** Tùy từng cá nhân.
- **LƯU Ý:** Nên chích phiên bản mới nhất của vaccine Pfizer-BioNTech hoặc Moderna, được phát hành vào mùa thu năm 2023. Một số người, như người lớn trên 65 tuổi và người bị suy giảm miễn dịch, có thể cần các liều bổ sung. Các phiên bản vaccine mới có thể được phát hành khi virus tiếp tục biến đổi. Hãy hỏi ý kiến bác sĩ hoặc theo dõi thông báo từ cơ quan y tế công cộng để cập nhật.

HPV (human papillomavirus - virus gây u nhú ở người)

- **AI NÊN CHÍCH:** Người lớn dưới 26 tuổi (hoặc, nếu chưa chích trước 27 tuổi, thì nên chích trước 46 tuổi sau khi tham khảo ý kiến bác sĩ).
- **TẦN SUẤT:** Hai hoặc ba liều, tùy theo tuổi và các yếu tố sức khỏe.
- **LƯU Ý:** Người từ 9 đến 14 tuổi nhận hai liều; người lớn nhận ba liều.

MMR

(measles-mumps-rubella = sởi-quai bị-rubella)

- **AI NÊN CHÍCH:** Những người sinh từ năm 1957 trở đi và chưa được chủng ngừa đầy đủ.
- **TẦN SUẤT:** Một hoặc hai liều mang lại miễn dịch suốt đời. Hầu hết mọi người đã được chủng ngừa đầy đủ khi còn nhỏ.

VARICELLA

(chickenpox + shingles - thủy đậu và zona)

- **AI NÊN CHÍCH:** Những người sinh từ năm 1980 trở đi, cùng với những người nhiều tuổi hơn có thêm nguy cơ mà chưa được chủng ngừa trước đó và chưa từng mắc bệnh thủy đậu.
- **TẦN SUẤT:** Một lần. Vaccine này cần hai liều, chích cách nhau từ 4 đến 8 tuần.

ZOSTER

(shingles - bệnh zona)

- **AI NÊN CHÍCH:** Người lớn từ 50 tuổi trở lên, cùng với những người trẻ hơn có tình trạng suy giảm miễn dịch.
- **TẦN SUẤT:** Một lần. Vaccine (Shingrix) cần chích hai liều, cách nhau từ 2 đến 6 tháng.

PNEUMOCOCCAL

(pneumonia - viêm phổi do phế cầu)

- **AI NÊN CHÍCH:** Người lớn trên 65 tuổi, cùng với những người trẻ hơn có thêm nguy cơ, chẳng hạn như người mắc tiểu đường, ung thư hạch (lymphoma), hút thuốc lá v.v.
- **TẦN SUẤT:** Một liều vaccine PCV20, hoặc một liều PCV15 sau đó là một liều PPSV23.

“Phép lạ” ngôi biệt thự ở Malibu

Một ngôi nhà ở Malibu vẫn đứng vững một cách đáng ngạc nhiên trong vụ cháy rừng khủng khiếp ở khu Pacific Palisades, Los Angeles. Ngôi biệt thự trị giá 9 triệu đô của David Steiner, một người về hưu, đã “sống sót” nhờ thiết kế chịu đựng được động đất!

David Steiner và ngôi nhà trụ vững sau vụ cháy rừng ở Los Angeles,

“Phép lạ”

Theo một báo cáo công bố ngày 12 tháng 01 năm 2025, trong khi vụ cháy rừng tàn phá khu vực Malibu, California, Mỹ, thiêu rụi 12,000 ngôi nhà trên đường đi của nó và làm 24 người tử vong, một ngôi biệt thự cao 3 tầng ước tính trị giá khoảng 9

triệu đô, vẫn đứng vững và gần như nguyên vẹn chung quanh những ngôi nhà đổ nát, đen sì. Đó là ngôi nhà của David Steiner, một người hưu trí, 64 tuổi, sống ở Texas. Ngôi nhà 3 tầng đã trụ vững sau vụ cháy rừng tàn phá khủng khiếp khiến cho 24 người tử vong và tiêu hủy nhiều ngôi nhà sang trọng ở

Los Angeles. “Quả là một phép màu”, David Steiner nói với tờ New Your Post. Ông ngạc nhiên khi phát hiện ngôi nhà của mình vẫn đứng vững như một “phép lạ” sau vụ cháy, trong khi bao quanh nó là đồng cỏ nát hoang tàn.

Ngày 7 tháng 1 năm 2025, đám lửa “ngầu nghiêng” những ngôi nhà

ĐÀO DUY HÒA
LEWISHAM - NSW

chung quanh, David Steiner tin rằng ngôi nhà 3 tầng của mình cũng sẽ cùng chung số phận. Một anh lính cứu hỏa đã gửi cho David một đoạn video ghi lại hình ảnh lửa thiêu đốt nhà cửa. Nhưng hình ảnh đoạn cuối cho thấy ngôi nhà của David đã “kháng cự” thần lửa một cách kiên cường. David bộc bạch: *“Đường như không gì có thể tồn tại trong vụ cháy”*. Thế mà, nhiều tấm ảnh chụp được sau khi đám cháy đi qua, cho thấy ngôi nhà của David Steiner gần như nguyên vẹn, ngoại trừ một vài chỗ bị nám đen vì bụi khói.

Và nguyên do?

Bí quyết của sức chịu đựng lửa, sức nóng đặc biệt nằm trong kỹ thuật xây dựng nhà được thiết kế nhằm chống động đất

Ngọn lửa đang thiêu rụi một ngôi nhà trong vụ cháy rừng.

thường xuyên diễn ra ở California. *“Đó là chất giả đá hoa và đá với mái nhà gia công chịu lửa”*, David Steiner giải thích với tờ báo Mỹ. Ngoài ra, ngôi nhà được xây trên nền móng gồm những trụ cột khoan sâu xuống khối

đá bên dưới tới 15 mét giúp chịu đựng những cơn sóng biển đập vào bờ. *“Tôi chưa bao giờ tưởng tượng nổi vụ cháy rừng có thể lan rộng ra đến tận bờ biển Pacific Coast Highway”*, ông nói. Ngôi nhà của David Steiner

được thiết kế chống lại những cơn địa chấn, giờ đây lại vô tình có thể chống cháy một cách hoàn hảo.

Chủ nhân của ngôi nhà tự coi mình gặp may mắn và gởi lời chia buồn chân thành từ trái tim đến những người thiếu may mắn. Cư dân Malibu và nhiều khu vực khác như Altadena, đã bất lực nhìn ngôi nhà của mình bị tiêu hủy bởi ngọn lửa không thể kiểm soát. Đối với David Steiner, vụ cháy rừng khủng khiếp lần này là lời cảnh báo mạnh mẽ về tính dễ bị tổn thương của các công trình xây dựng trước thảm họa thiên nhiên ngay cả những ngôi nhà được xây dựng kiên cố nhất nhưng không được thiết kế chống cháy và động đất.

Một lính chữa cháy chuẩn bị chiến đấu chống bà hỏa.

ĐDH

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
30-01-2025 - 05-02-2025

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
EVA AIR	2	LAX, TPE	\$1.698
JAPAN/CHINA	2	LAX, HND	\$1.737
MALAYSIA AIRLINES	2	DOH, KUL	\$1.763
JAPAN/CATHAY	2	LAX, HND	\$1.794
JAPAN/UNITED	2	LAX, HND	\$1.816
JAPAN/QATAR	2	LAX, HND	\$1.878
ALASKA AIRLINES	2	SEA, TOE	\$1.900
CATHAY PACIFIC	2	SFO, HKG	\$1.912
AMERICAN AIRLINES	2	LAX, HND	\$2,194

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOÁI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,120 VN ĐỒNG
EURO	\$25,398 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,126 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,292 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$157.06 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	156,190 YEN NHẬT
	0.97188 EURO
	0.82058 BẢNG ANH
	1.44093 CANADA
	0.91430 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

30/1/1789

Ngày 30 tháng 1 năm 1789, quân Tây Sơn đại thắng quân Thanh, khi Tôn Sĩ Nghị lãnh quân giúp Lê Chiêu Thống đánh Đại Việt. Nhưng đại quân của nhà Thanh đã bị Nguyễn Huệ quét cho tơi tả. Tôn Sĩ Nghị bỏ cả binh giáp tháo chạy (Âm Lịch là vào ngày 5 tháng 1 năm Kỷ Dậu).

30/1/1968

Ngày 30 tháng 1 năm 1968, lợi dụng thỏa thuận ngưng bắn, bất thành lính quân Cộng sản Bắc Việt mở cuộc tấn công toàn diện vào miền Nam VN nhưng thảm bại.

Thương tâm nhất là vụ thảm sát và mổ chôn tập thể ở Huế được ghi nhận có sự tham gia tích cực của anh em Hoàng Phủ Ngọc Tường, Hoàng Phủ Ngọc Phan và Nguyễn Đắc Xuân, trong thời kỳ Tết Mậu Thân 1968 ở Huế.

Một cô gái và bức ảnh người thân là quân nhân bị thiệt mạng tại Tết Mậu Thân 1968.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thước ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Sai lầm vì vụ này bị phanh phui, các vụ khác qua hàng chục năm đều trót lọt thì sai... đúng.

NHẬN 300,000 USD LÀ SAI LẦM CUỘC ĐỜI TÔI.”

Lưu Bình Nhưỡng
nguyên Phó trưởng Ban Dân
nguyện QH CSVN,
Đại biểu quốc hội CSVN

Một ông quan chức nhỏ có 4-5 sân sau, một ông quan chức to có 4-5 chục sân sau, các ông biết “cắt” ai rồi đó!

“KHÔNG NHỮNG 1 SÂN TRƯỚC MÀ 4, 5 SÂN SAU. TÔI KHÔNG TIỀN NÓI TÊN, CÓ ÔNG 14 - 15 CÁI SÂN SAU, ĐỪNG TƯỚNG THỦ TƯỚNG KHÔNG BIẾT.”

Nguyễn Xuân Phúc
Thủ tướng CSVN 2016-2021

“CƯƠNG QUYẾT XÓA BỎ CƠ CHẾ XIN CHO, LOẠI BỎ CÁC QUY ĐỊNH CẢN TRỞ PHÁT TRIỂN, CƯƠNG QUYẾT CẮT BỎ CÁC THỦ TỤC RỪM RÀ, LÀM TĂNG CHI PHÍ...”

Phạm Minh Chính
Thủ tướng CSVN đương nhiệm

Với những án phạt nặng nề và luật lệ nhập nhằng thì chẳng mấy chốc người dân không còn nhà để về...

“PHẠT NGHIÊM ĐỂ MỌI NGƯỜI LUÔN NHỚ NHÀ LÀ NƠI ĐỂ VỀ.”

Phạm Quang Huy
Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát giao thông Bộ Công an

Vậy là lâu nay...

“HÀ NỘI QUYẾT TÂM DẠY THẬT, HỌC THẬT, THI THẬT, NHÂN TÀI THẬT.”

Trần Thế Cường
Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Năm 1885, kỹ sư người Đức Karl Benz cùng phu nhân Bertha Benz đã tạo ra chiếc xe hơi đầu tiên được công nhận và có giá trị thương mại. Chiếc xe hơi này được đặt tên là Benz Patent Motorwagen. Trước Motorwagen, thị trường cũng đã có một số loại xe hơi như Cugnot Fardier (1769), Grenville Steam Carriage (1875), Marquise (1884)... Nhưng vì quá thô sơ nên chưa được công nhận là một chiếc xe hơi đích thực.

Karl Benz là một kỹ sư tuyệt vời, nhưng ông sẽ thất bại nếu thiếu sự hỗ trợ và lòng tin từ phu nhân của mình - bà Bertha Benz. Bà Bertha Benz cùng 2 con trai đã hoàn thành chuyến “du lịch bụi” bằng xe hơi đầu tiên trên thế giới vào tháng 8 năm 1888, trên chiếc xe Model III mà chồng bà tạo ra. Chuyến đi bắt đầu từ Mannheim (nhà máy sản xuất xe của Karl Benz) đến Pforzheim (quê của Bertha Benz) dài hơn 100 dặm (hơn 160 km). Có nhiều chuyện thú vị trong hành trình nhiều khó khăn này, đó là khi xe gần hết nhiên liệu, 3 mẹ con bà Bertha Benz đã

“Quý vị đậu xe không biết chừa lối ra cho chủ nhà là người bất lịch sự” - NGUỒN: DU UYÊN

Đậu xe...

Hôm rồi, tôi đi ăn trưa, vô tình thấy nhà đối diện quán cơm có treo tấm bảng: “Quý vị đậu xe không biết chừa lối ra cho chủ nhà là người bất lịch sự”. Tôi chỉ những người bạn ngồi cùng bàn coi tấm bảng kia, ai cũng đồng ý rằng người tạo ra tấm bảng cảnh báo đó là một người tử tế. Lời lẽ đơn giản, thông điệp dễ hiểu là vậy nhưng lại rất khó tìm ở các bảng cảnh báo tại Việt Nam thời buổi này.

ghé lại một tiệm bán hoá chất bên đường để nạp thêm nhiên liệu. Tiệm hoá chất này vẫn tồn tại cho đến ngày nay và có tấm bảng xưng là “trạm xăng đầu tiên trên thế giới”. Bà Bertha Benz đã tự sửa-chữa xe của chồng bằng tài ứng biến khi gặp trục trặc trên đoạn đường dài này. Và chồng bà - Karl Benz không biết trước hành trình này, chỉ nghĩ bà cùng 2 con về quê ngoại bằng xe ngựa - loại xe phổ biến thời đó. Nhờ chuyến đi này mà tên tuổi của Bertha Benz cùng hãng xe của chồng bà nổi như cồn, bà được coi là người phụ nữ có ảnh hưởng nhất đến lịch sử ngành công nghiệp xe hơi (Vây mà ngày nay, người ta hay mỉa mai “bán xăng cho phụ nữ là tội ác”). Ngày bắt đầu chuyến đi lịch sử của Bertha Benz luôn được coi là ngày lễ tại Đức mỗi năm, với các cuộc diễn hành xe hơi cổ.

Những chiếc xe hơi đầu tiên được hoan nghênh như một phương tiện cải tiến về môi trường so với ngựa. Trước đó, mỗi ngày ở thành phố New York, công nhân vệ sinh phải dọn hơn 10,000 tấn phân. Tuy nhiên, hiện tại xe hơi đang bị coi là nguyên nhân gây ô nhiễm môi trường, gây hiệu ứng nhà kính ... người ta đang nghiên cứu mỗi ngày để tạo ra nguồn nhiên liệu mới cho xe hơi, thay cho xăng, dầu, nhiên liệu hoá

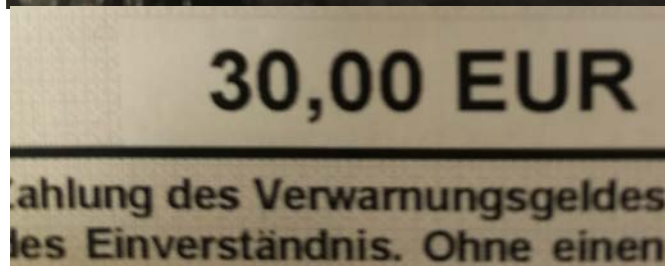

**Xe hơi đầu tiên trên thế giới
Benz Patent Motorwagen ra
đời vào năm 1885**

- NGUỒN: CLASSICMOTORSFORSALE.COM

thạch ... ví dụ như điện, nước. Hoặc tạo ra những phương tiện giao thông khác xe hơi giúp duy trì sự sống trái đất, giảm bớt ô nhiễm ...

Bạn có tự hỏi tại sao tôi kể lể dài dòng văn tự không? Bởi, sau gần 140 năm ra mắt, khi xe hơi chạy bằng xăng sắp bị coi là quá khứ bất cứ khi

Giấy phạt đậu xe sai chỗ ở Đức - NGUỒN: TRANG CZEPAŁ

nào trong dòng chảy lịch sử, người Việt vẫn còn cãi nhau, đánh nhau, thậm chí giết nhau ... vì 3 chữ “chỗ đậu xe”. Hàng triệu bài báo, hàng tấn giấy mực đã ra rả nói về chuyện oán thù những người chủ xe hơi và người chủ nhà (được chủ xe hơi chọn đậu xe trước nhà). Họ mệt mỏi giành giật từng mét vuông đường, thậm chí những vụ án mạng xảy ra giữa phe “thích đậu xe” và phe “cấm đậu xe”.

Cấm cọc sắt nhọn, xịt sơn “xí chỗ” đậu xe trước, treo-gắn bảng cấm với lời lẽ hung dữ, tạt sơn/vẽ bậy/dán băng vệ sinh/rạch cho trầy xe hơi đậu trước mặt tiền nhà, nhẹ nhàng hơn thì chụp hình xe đăng lên mạng xã hội tố cáo chủ xe “đậu xe ngu”, “đậu xe bố lão”... là những cách mà chủ căn nhà bị chần lồi hay xài. Phía chủ các xe cũng hung hăng không kém, chửi chủ nhà, đậu lì không đi, cố tình xả khói xe cho ô nhiễm nhà người nào không cho đậu xe ké... Bóng dáng của người thực thi pháp luật chỉ lấp ló khi xảy ra ẩu đả hoặc tổn thương nặng nề, bởi đa số người Việt tin công an khu vực không

“giải quyết” mấy vụ “nhỏ nhỏ” này?!

Người bạn ở Đức của tôi, lái xe đi khắp Châu Âu như cơm bữa nhưng về Việt Nam lại sợ hãi không dám tự lái xe, nhất là chuyện đậu xe. Mà bạn có phải không bao giờ sai phạm ở “bến” đậu, lâu lâu lại nghe bạn kể chuyện xe chị bị cảnh sát công lộ cầu đi và chồng bạn phải đi tìm xe về cho phu nhân của mình trong tâm trạng bất lực, ví dụ: “Chủ Nhật rồi đậu xe vô bãi đậu mà người ta đã cấm bằng cấm vì thứ Hai người ta phải dọn cây cỏ xung quanh. Minh đậu xong

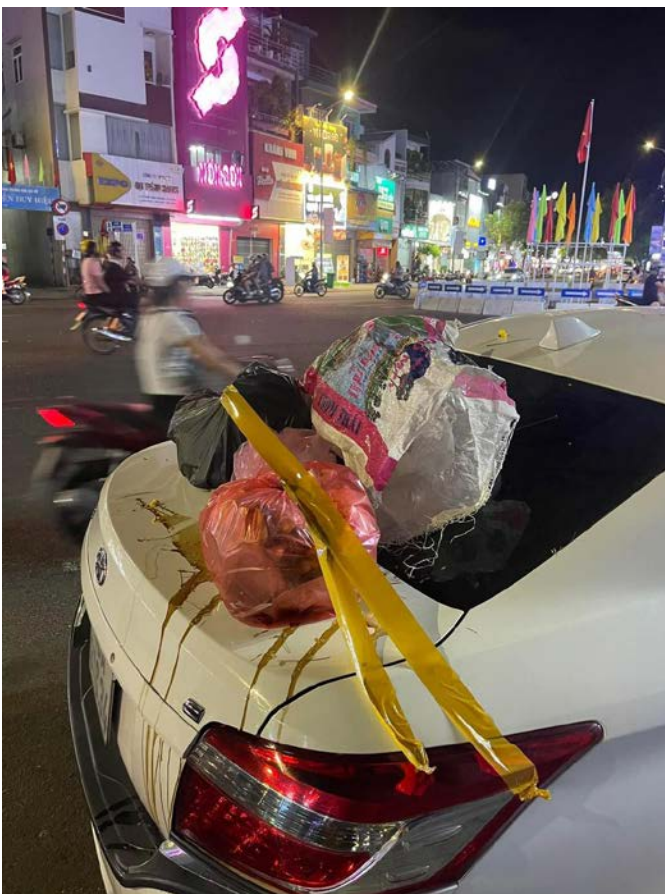
quên lửng, bỏ đi chơi cả tuần. Giờ cái xe bốc hơi không biết ở mô nữa gọi điện 8 cái Behörde (cơ quan) rồi nhưng vẫn mất tích...”

Hoặc bạn tôi ở Nhật kể rằng chính quyền rất nghiêm khắc trong luật đậu xe, cha mẹ chồng của bạn lâu lâu mới ghé nhà bạn chơi nhưng phải thuê bãi đậu xe cả năm luôn, mặc dù trước nhà có sân rộng nhưng không được tùy tiện đậu xe. Khi chuẩn bị mua xe, các chủ xe buộc phải có trách nhiệm bảo đảm chỗ đậu xe trước khi làm chủ xe. Để ghi danh xe hơi, sở hữu chủ cần phải chứng

minh đã có nơi đậu xe do cảnh sát địa phương cấp. Chỗ đậu xe cố định phải nằm trong phạm vi 2km tính từ nhà của sở hữu chủ chiếc xe. Điểm đậu xe không phải là trên đường hay lối đi ngõ ngách công cộng. Nếu nơi đậu xe là gara tại nhà riêng, cảnh sát sẽ đến tận nơi để kiểm tra, còn nếu thuê chỗ đậu xe thì sở hữu chủ chiếc xe phải cung cấp hợp đồng làm bằng chứng. Nếu không trung thực về chứng nhận đậu xe cố định, không có nơi đậu xe qua đêm, chủ xe buộc phải đậu trên đường, lập tức sẽ bị phạt rất nặng.

Việc lách luật rất khó, vì ở Nhật Bản mà đậu xe ngoài đường qua đêm bị coi là bất hợp pháp dù con đường đó rộng cỡ nào hoặc ban ngày nơi đây có cho đậu xe hay không.

Ở Mỹ, nghe kể rằng không được đậu xe ở nơi có bảng cấm, không được đậu trước đường lái xe vào nhà (driveway), đậu cách driveway một khoảng cách ít nhất chừng nửa mét để xe có thể ra vào cho dễ, đậu cách vỉa hè tối đa 1 foot (30cm), các xe đậu cách nhau một khoảng vừa phải để xe đậu trên đường có thể ra vào. Không đậu xe ở lề đường liên tục quá 72

Đậu xe trước một cửa tiệm và mỗi ngày chủ xe đều được nhận “quà” - NGUỒN: THÁI PHAM

“Không bán hàng, không đậu xe, không đậu nhờ, tránh cãi nhau, hết sức thông cảm” - NGUỒN: LONG TRAN

giờ, có nhiều người mánh lối thì vài tiếng chạy ra để de xe lên hay xuống một chút để chứng minh có thay đổi chỗ đậu xe. Những nhà xe tư nhân có gắn bảng cảnh báo có quyền gọi cần cầu đưa xe đi khi thấy đậu sai chỗ, chủ xe sẽ phải đi tìm xe mình sau đó ...

Việt Nam có luật, nước ngoài cũng có luật, Việt Nam có người ý thức kém, nước ngoài cũng có người ý thức tồi, nhưng tại sao các vụ án bê bối và rùng rợn về chuyện đậu xe ở Việt Nam lại nhiều hơn? Có lẽ vì luật quốc tế mà áp vào môi trường và con người ở Việt Nam giống như lấy tấm thảm Ba Tư đem trải chuồng heo ... Thứ nhất là cơ sở hạ tầng: Ở nước khác, nhất là các nước văn minh kể trên, khu dân cư tách biệt với khu kinh doanh, ở Việt Nam thì một mét vuông 10 quán cà phê, 10 tiệm ăn/nhà hàng, 10 sạp ăn hàng vỉa hè ... hoạt động kinh doanh xen lẫn với khu dân cư, nên đất chật xe đông, từ đó mà gây ra hỗn loạn. Ngôi nhà mặt tiền nào cũng dễ dàng thành bãi để xe của hàng xóm, nếu hàng xóm buôn bán - kinh doanh đông khách.

Thêm một chuyện nữa là nhà ở Mỹ-Nhật hay Đức đều có chiều ngang bự (8-12m) nên đậu chiếc xe tránh cổng ra vào quá dễ, trừ khi không có để ý trước sau hoặc quá nhiều

Tạo bảng cấm, cấm cọc nhọn, xịt sơn/đập phá xe hơi đậu trước mặt tiền nhà là “chiều” được nhiều chủ nhà ở Việt Nam hay xài

- NGUỒN: VNEXPRESS.NET

xe chen chúc. Ở Việt Nam thì khác, “đất chật người đông”, nhà tương đối nhỏ với mặt tiền có bề ngang trung bình cỡ 3 tới 5 mét (bằng chiều dài chiếc xe hơi) Do đó, khi một chiếc xe đậu trước cửa nhà người khác, họ cũng thường chặn luôn cả đường ra vào của gia chủ, nếu gia chủ có xe hơi thì gia chủ đành chịu “bị nhốt” trong nhà. Còn nếu gia chủ buôn bán, khách hàng sẽ ngại vào tiệm vì không biết lên lề đường thế nào khi chiếc xe phủ hết lối.

Ngoài ra, mọi thứ nằm ở ý thức và nhân tánh của con người, từ chủ nhà tới chủ xe, cái này thì “dò sông dò biển dễ dò, mấy ai lấy thước mà đo lòng người”. Đôi khi, đi khắp Việt Nam mới thấy, gặp một chuyện theo lẽ thường như cái bảng “Quý vị đậu xe không biết chừa lối ra cho chủ nhà là người bất lịch sự.” - nó hiếm tăn tẹ luôn. Toàn là “Cấm đậu xe”, “Đậu xe là... chó”, “đậu xe là bị đập xe”...

Hôm bữa, khi đang đi công việc, tôi muốn ghé tiệm bên đường mua trái

cây biếu đối tác và mua một chút về ăn, nhưng mà khi anh tài xế vừa tấp xe hơi vào lề thì chủ tiệm đã ra xua đuổi với đủ thứ lời lẽ khó nghe. Có lẽ vì thấy bảng số xe màu vàng (ký hiệu của xe kinh doanh) mà chủ tiệm trái cây tưởng tài xế tấp vào đậu xe kế trước cửa tiệm. Tôi đành kêu anh tài xế quay xe ra, không muốn mua trái cây của tiệm đó nữa ... Anh chủ tiệm nóng tánh kia không bao giờ biết được đã đuổi cổ ít nhất là hai vị khách hơi bị dễ thương.

DU

Suy Đi Ngẫm Lại

Người khiêm tốn không phải là người thờ ơ với tiếng khen, mà là người biết lắng nghe cả những lời chỉ trích.

JEAN-PAUL SARTRE

Muốn học khôn, đừng hỏi người thông minh, hãy hỏi người từng trải.

BONNOT DE CONDILLAC

Khoan dung với mọi người, trừ mình.

JOSEPH JOUBERT

MINH HẢI

Trẻ trong gia đình

Hãy giữ cho gia đình là một nơi chốn bình yên cho trẻ. Điều này nghe có vẻ nhàm chán nhưng đó là sự thực. Do đó nên giữ cho ngôi nhà của bạn là nơi chốn an toàn, hạnh phúc cho con cái của bạn.

Trẻ con thường nghịch ngợm nên dễ gây đổ vỡ khiến bạn phải mất công dọn dẹp, có khi hành động của trẻ còn gây ra tai nạn cho chính nó. Đừng ngại mất thì giờ. Bạn càng ra công tạo cho ngôi nhà mình là chỗ an toàn cho trẻ thì càng ít mất thì giờ canh chừng và dọn dẹp khi phải luôn để ý tới lũ trẻ không để chúng lấy những đồ sứ ra chơi và bày đầy nhà với nào là giấy vụn và đồ đạc linh tinh khiến bạn phải sắp xếp lại và mất công quét tước. Mặc dù có thể cha mẹ đã để ý, đã phòng vệ nhiều rồi nhưng vì trẻ nhỏ vốn tò mò và hiếu động, nên sự sơ suất vẫn có thể xảy ra. Đó có thể là tai nạn từ góc bàn, góc ghế, dao kéo, đồ nóng, ấm siêu tốc, bàn là, máy sấy tóc hay lửa...tất cả mọi thứ đều có thể xảy ra. Ngã cao từ ghế và trên cầu thang cũng là một trong những tai nạn thường xảy ra tại nhà đối với trẻ.

Gần đây, Tổ chức Giáo dục sức khỏe Wellbeing còn quan tâm đến an toàn về mặt tinh thần của trẻ. “Một em bé, một đứa trẻ sống trong một ngôi nhà luôn bị mắng chửi, bị miệt thị hay thường xuyên phải chứng kiến cha mẹ, người nhà cãi vã đương nhiên sẽ phát triển không tốt”, Trẻ em muốn phát triển tốt cần có môi trường tốt. Đó là môi trường không có lời mắng nhiếc hay cãi vã của cha mẹ và những người thân.

Thêm vào đó cần lưu ý tới sự an toàn của trẻ ngay trong nhà mình. - Các công tắc điều khiển, ổ cắm phải ngoài tầm với, có hộp hay lưới bảo vệ hoặc có nắp đậy. - Cầu thang phải có lan can, tay vịn chắc chắn. Khoảng cách giữa các thanh dọc của lan can cầu thang bảo đảm trẻ dưới 6 tuổi không chui lọt, không có các thanh ngang để trẻ em sử dụng treo qua. - Cắt kỹ các loại thuốc; dao, kéo và đồ vật sắc nhọn - Không cho chơi các đồ nhỏ dễ nuốt.

Tóm lại cha mẹ phải hết sức cẩn thận khi có trẻ nhỏ sống trong nhà. Đó phải là nơi tuyệt đối an toàn và có nhiều niềm vui cho trẻ.

MH - THEO PARENTING FOR DUMMIES

BẢO HUÂN

HOÀNG VŨ

Hình ảnh con rắn, với vẻ đẹp bí ẩn và sự uyển chuyển, đã trở thành nguồn cảm hứng cho nhiều tác phẩm nghệ thuật và phim ảnh trong suốt lịch sử loài người. Từ những bức tranh tôn giáo thời Phục Hưng đến các tác phẩm hiện đại và các bộ phim lớn của Hollywood, rắn luôn hiện diện như một biểu tượng đầy sức mạnh và đa chiều. Nhân đầu năm Rắn, xin lược thuật một số hình ảnh.

Rắn

KỠ 1 - Rắn trong nghệ thuật

Trong nghệ thuật, con rắn là một biểu tượng đầy tính chất đa nghĩa và được các nghệ sĩ khai thác theo nhiều cách khác nhau, từ tôn giáo đến văn hóa đại chúng.

- Trong **nghệ thuật cổ điển**, một trong những ví dụ nổi tiếng nhất về rắn là hình ảnh con rắn trong bức tranh “Adam và Eva” của Albrecht Dürer. Con rắn quấn quanh cây tri thức, thì thầm với Eva, là hình ảnh trọng tâm của câu chuyện trong Kinh Thánh về sự sa ngã của con người. Rắn ở đây thể hiện sự cám dỗ và phản ánh sự đối lập giữa thiên đường thuần khiết và tội lỗi của loài người.

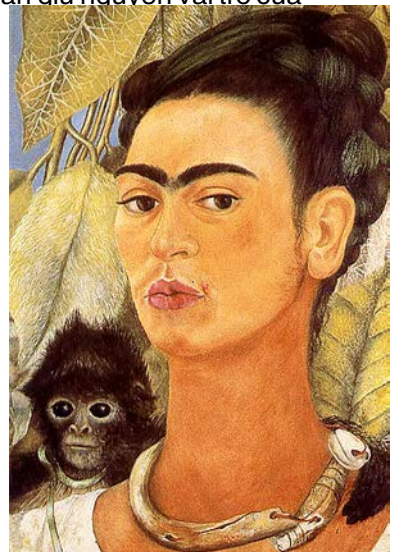

Bức tranh “Medusa” của Caravaggio là một minh chứng khác cho cách rắn được sử dụng để biểu đạt nỗi sợ hãi và quyền lực. Bức tranh miêu tả cái đầu bị chặt của Medusa, một nhân vật trong thần thoại Hy Lạp.

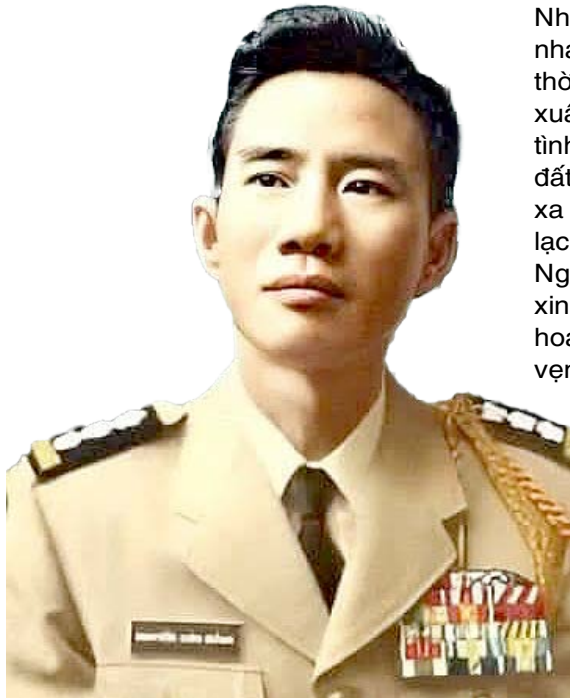
Medusa từng là một người phụ nữ, nhưng nữ thần Athena đã nguyền rủa cô phải sống như một quái vật sau khi Poseidon cưỡng bức cô trong một ngôi đền của Athena. Tóc của cô bị biến thành những con rắn, và bất kỳ ai nhìn vào cô sẽ bị hóa đá. Trong tác phẩm này, những con rắn trên đầu Medusa thay cho mái tóc bình thường, tượng trưng cho sự kinh hoàng, sự chết chóc và hỗn loạn.

- Trong **nghệ thuật hiện đại**, rắn vẫn giữ nguyên vai trò của

minh như một biểu tượng mạnh mẽ. Các họa sĩ trừu tượng và nghệ sĩ đương đại thường sử dụng rắn để tượng trưng cho sự biến đổi, sức mạnh tiềm ẩn và đôi khi là dục vọng. Ví dụ, trong các tác phẩm của Frida Kahlo, rắn thường xuất hiện như một biểu tượng của sự đau khổ và tái sinh của bản thân nghệ sĩ, phản ánh cuộc sống đầy biến cố của bà.

người lính & mùa xuân

Nhớ về nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông (1932 - 2018), giới yêu nhạc thường nhắc đến những nhạc phẩm được sáng tác trong thời chinh chiến như “Hàng hàng lớp lớp”, “Phiên gác đêm xuân”, “Mấy dặm sơn khê” v.v. Bên cạnh đó, những khúc hát tình ca của ông cũng làm ấm áp lòng người mộ điệu giữa khi đất nước đang mịt mờ khói lửa và hòa bình còn ở một nơi rất xa hay đến mấy mươi năm sau phải bước thấp, bước cao lạc loài nơi đất khách. Nhân kỷ niệm 7 năm ngày nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông xa lìa cõi tạm (26.02.2018 - 26.02.2025), xin mượn tạm những dòng này để tiếc nhớ một nhạc sĩ tài hoa, một quân nhân với lòng yêu nước thiết tha và sống trọn vẹn với một cuộc đời binh nghiệp lấy lòng.

TẦM VẠN
ĐỨC QUỐC

chiêm bao hay nỗi niềm tiếc nhớ
những ngày yêu dấu đã rời xa ...

“Xuân sang lá lối cợt gió hoa cười

Nỗi riêng chạnh nhớ một người

*Từ mùa xuân trước đến bây giờ
còn mơ”*

Cùng sánh vai nhau giữa vườn
xuân với hoa mai, hoa đào khoe
hương sắc mà nghe hạnh phúc
trào dâng trong từng mạch máu.
Vì không biết được mai sau sẽ ra
sao nên bướm hoa cứ quẩn luyến
bên nhau trong vườn xuân bất

ngát, trao cho nhau lời yêu thương
chất ngát và chỉ âu lo ngày xuân
chóng phai tàn ...

*“Xuân nao sánh vai cùng ngắm
hoa đào*

Ái ân nào chẳng lúc tàn

*Vườn em thơm ngát chờ anh bước
sang”*

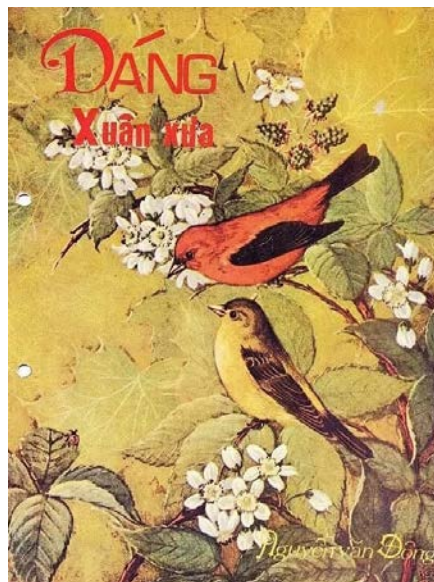
Chiều rơi hờ hững tận nửa vòng
trái đất, hồi người yêu dấu bên bờ
đại dương, có còn tưởng nhớ đến
lời hẹn ước ngày xưa. Nơi đây, mùa
xuân lại về xôn xao bao nỗi nhớ,
hoa nở chim ca rộn ràng, chợt nghe
“con oanh học nói trên cành lú lo”
mà cõi lòng xót xa, bồi hồi khi ngày
hạnh phúc đã trôi vào dĩ vãng ..

*“Xuân năm nay mang về bao kỷ
niệm ngày xưa thên thang*

*Bâng khuâng thấy hoa mỉm cười
chạnh nhớ đến người*

*Đầu cành oanh ăn nói, hình dáng
xuân xưa”*

Thời gian thấm thoát thoi đưa và
nào ai ngờ được sẽ có lúc duyên
tàn, tình tận. Ngày tháng trôi đi,
hoàn cảnh địa lý cách trở nhưng
lòng người đâu dễ phai. Ôi,
dáng xuân xưa nay biết về đâu.

1

Dáng xuân xưa

Mùa đông rét mướt cũng
đi qua, cây cảnh trở
trụi lá đang âm thầm
trở mình chào đón chúa
xuân sang. Mấy nụ
hoa điểm sắc và tô thêm đậm đà
màu nắng mới như đang lả lơi, cợt
cười trong gió sớm. Mùa xuân dù
rạng rỡ nhưng cũng không mang
trọn vẹn niềm vui mà gợi nhớ, gợi
thương một mùa xuân cũ, thuở
còn nhau, tay trong tay và nguyện
thề đi bên nhau cho đến hết cuộc
đời. Trâm gãy, bình rơi và gương
xưa đã vỡ tan thành nhiều mảnh
khiến đường ai nấy bước để kẻ ở
chân trời, người nơi cuối biển. Nhớ
thương nhau chỉ còn trong giấc

Ước mơ lữ làng, người người mãi
mãi xa nhau để lời thương, tiếng
nhớ vẫn được nuôi dưỡng âm thầm
và chợt sống lại mỗi khi mùa xuân
đến ..

“Em ơi ước mơ thì cũng lỡ rồi

Trách nhau thì cũng xa rồi

*Lòng ta lơ đãng mà xuân vẫn
sang”*

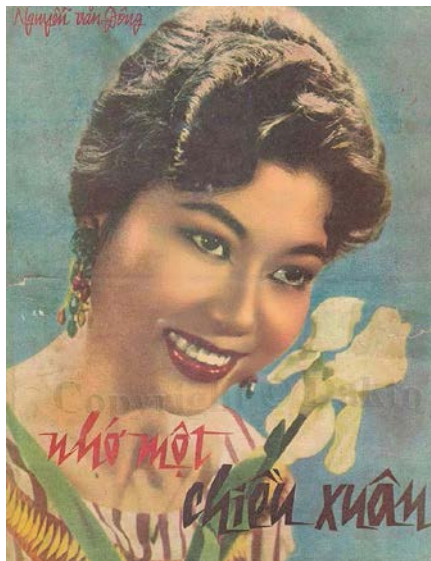
Nghe lại “Dáng xuân xưa” chợt
nao lòng nhớ đến nhạc phẩm “Nhớ
một chiều xuân” đã được ra mắt
trước đó chưa lâu. Mỗi tình thơ
mộng trên bờ biển Hawaii ngày
nào không thể vượt đại dương và
không có đoạn cuối như ước vọng
của người trong cuộc để người lính
đa tình cứ vấn vương, thương tiếc
và âm thầm gởi tâm tư vào lời
ca, tiếng nhạc. Hồi người xa xăm
nơi phương trời đó, biết người còn
thương còn nhớ và phương này vẫn
hun hút nỗi chờ mong.

2

Người lính và mùa xuân

Cuộc chiến khốc liệt thổi qua
vùng đất hẹp. Những thanh niên
trẻ măng xếp bút nghiên, rời ghế
nhà trường lên đường theo tiếng
gọi non sông. Họ đã hy sinh một
quãng đời tuổi trẻ tươi đẹp để giữ
cho hậu phương được bình an.
Cũng như bao trai tráng lớn lên
trên giữa thời loạn lạc, nhạc sĩ
Nguyễn Văn Đông đã chấp nhận
gian lao khi dấn thân vào cuộc đời
binh nghiệp.

Khi tháng Chạp cuối năm mang
theo những cơn gió mùa khô lạnh,
mọi người trên dãy đất hình chữ
S lại hân hoan đón Tết, háo hức
đón chào một năm mới với nhiều
ước vọng. Tiếng pháo mừng xuân
từ thành thị đến nông thôn cũng

hòa với đất trời đang chuyển mùa,
cây cành thay lá mới. Đêm Ba
Mươi nơi tiền đồn heo hút, không
bánh tét, không thịt mỡ dưa hành,
không mùi khói nhang mà chỉ có
những đốm sáng hỏa châu lướt qua
thật nhanh trên những nóc chòi
canh tĩnh mịch. Phút giao mùa nơi
chiến tuyến heo hút không thân
nhân, không gia đình bên cạnh
hỏi sao không chạnh lòng khi nhớ
đến những người thân. Người lính
Nguyễn Văn Đông tuổi ngoài đôi
mươi với tâm hồn nhạc sĩ nhiều
cảm xúc đã viết lên khung nhạc
những cung bậc bồi ngùi ..

“Đón giao thừa một phiên gác đêm

Chào xuân đến súng xa vang rền

Xác hoa tàn rơi trên bóng súng

Ngõ rằng pháo tung bay

Ngờ đâu hoa lá rơi”

(“Phiên gác đêm xuân”, Nguyễn Văn
Đông)

Hành trang trong tim là mối tình
thời trai trẻ còn gửi lại nơi quê nhà
nhưng chiến cuộc dài đằng đẳng,
đời lính rày đây mai đó nên thuyền
ghe cứ ngược nước lênh đèn. Vì tổ
quốc và trách nhiệm trên vai, bao
niềm ước mơ yêu thương, sum vầy
vẫn mãi là mơ ước vời vợi, xa xôi.

Năm tháng trôi nhanh, mùa xuân
có về nơi đóng quân tận miền xa
hun hút. Ngó thấy cánh mai rừng
bên vách núi cheo leo mới biết
xuân đang về trên đất mẹ. Nỗi
nhớ thương gia đình, niềm tiếc nhớ
một tình yêu ở một nơi xa không
biết bao giờ mới có dịp đoàn viên.
Chiều rơi hồ hững tận nửa vòng
trái đất, hồi người yêu dấu bên bờ
đại dương, có còn tưởng nhớ đến
lời hẹn ước ngày xưa. Nơi chiến
địa còn nồng mùi thuốc súng, hoa
xuân rơi tan tác giống như tâm
hồn người lính trẻ đang thẩn thức
kiếm tìm ..

*“Chiều xuân có người ngơ ngác
đi tìm*

Một tình thương nơi phương trời cũ

Chiều nay hoa xuân bay nhiều quá

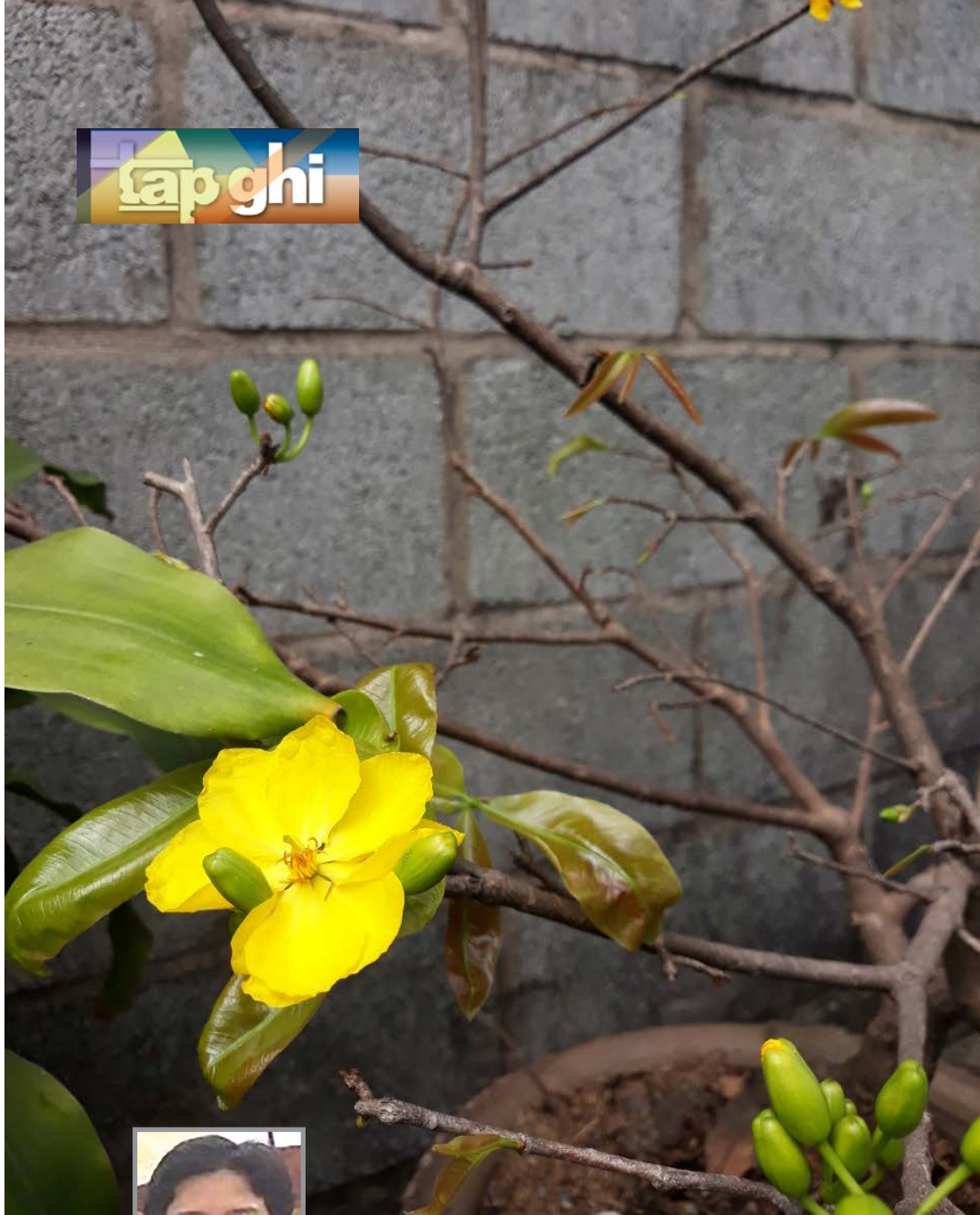
Chiều tàn dần phai trên ngàn lá

Tìm đâu bóng hình ai”

(“Nhớ một chiều xuân”, Nguyễn Văn
Đông)

Hòa bình được lập lại, nhưng
người ta bỏ lại sau lưng một đất
nước ngập tràn sông lệ và lênh
đênh trên những con thuyền mong
manh để ước ao đến được bến bờ
tự do. Số phận những người lính
còn kẹt lại bị bắt bớ và giam cầm
như tử tội. Những bài ca dạt dào
yêu thương một thuở chịu đựng số
phận tan tác như cuộc đời chìm nổi,
truyền chuyên của chính tác giả. Có
lẽ hòa bình còn ở tận nơi đâu nên
lẩn khuất trong những nét nhạc
xuân là những tâm sự u buồn, lạnh
lẽ. Lời hát trong những bài ca xuân
thật đẹp được lồng trong những
cung điệu du dương, trầm bổng đã
vượt thời gian hơn nửa thế kỷ và
cho đến bây giờ đã vượt cả không
gian len vào tâm trí của những
người con xa xứ. Mùa xuân có về
nữa không trên một quê hương tội
tù, tang tóc.

TV

NGUYỄN THANH BÌNH
SÀI GÒN, VN

Cánh mai rừng mùa Xuân

Nhiều năm về trước, lúc ba còn là giáo viên đi dạy ở miền cao, cứ hôm nào thấy ba đi làm về, cột

theo phía sau xe một cành mai to, là anh em chúng tôi biết đã vào những ngày sắp Tết. Trường ba ở gần chân núi và đều đặn mỗi năm chú

bảo vệ lại leo lên trên đồi, ngắm nhĩa, chọn lựa, chặt tỉa một cành mai về giúp cho ba.

Đêm đó, ba lại hì hụi lôi cái bình lớn dưới góc bếp ra, chà rửa trong ngoài cho thật sạch. Cái bình to tròn, màu xanh tím sẫm, cao hơn nửa người em tôi lúc ấy, hình như được ba mua chỉ dùng cho mỗi việc này, đúng một năm một lần. Bình chà sạch bóng xong, ba cẩn thận tỉa gọt lại cành mai, rồi cắm vào, đổ nước gần ngập đến miệng bình. Nhiệm vụ của anh em chúng tôi sau đó là kiểm tra, sỏi chèn thêm vào bên trong để giữ cho cành mai đứng yên, không bị rung lắc.

Sau khi cố định bình và cành mai, ba vật sạch lá mai và cẩn thận vắn vào một góc trong phòng khách, ngay bên cạnh kệ sách và bàn tiếp khách ngày Tết của gia đình. Tiếp theo đó là chuỗi ngày ba đi ra đi vào chăm bẵm, kiểm tra mực nước, trông chừng cành mai, nâng niu như một báu vật mùa Tết. Cánh mai bị chặt gần sát gốc, vẫn còn nguồn nhựa sống âm ỉ chảy bên trong, sau khi được dưỡng vào nước đã bắt đầu cựa mình lại, bung những lộc non nhỏ nhỏ xanh mướt mà mỗi ngày ba đều dõi theo, hầu như không bỏ sót một tấm lá nào.

Rồi sau khi lá non bắt đầu bung xòe lớn, cành mai trong bình đã chuyển sang màu xanh nõn nà của đám lá mới thì lác đác trong đó là những nụ mai tròn tròn bắt đầu xuất hiện. Ba trăm trở mỗi khi thấy cành mai bung thêm một nụ hoa nho nhỏ, nhìn chúng lớn dần lên mỗi ngày và ba cũng nhẩm tính được những búp nào sẽ bung nở kịp đón giao thừa, tiếp theo sẽ là những hoa nào đón chào khách đến thăm ngày Tết.

Ba mẹ đều là giáo viên nên hầu như Tết nào nhà cũng có khách, từ đồng nghiệp chung trường, bạn bè cũ của ba mẹ, cho đến học trò đang dạy, học trò từ mấy năm trước cũng về thăm nhà ngày Tết, đến thăm thầy cô cũ của mình...

Cành mai đứng yên một góc phòng, chồm mấy nhánh vươn về phía bàn tiếp khách và không quên chưng ra những bông hoa vàng rực cả một mùa Tết, hân hoan đón chào những vị khách quý. Trên cành mai lúc ấy đã kịp được treo lên những dây đèn xanh đỏ nhấp nháy sáng và vài cái phong bì lì xì đỏ đỏ do anh em chúng tôi tỉ mỉ cột chỉ gắn lên...

Mở đầu câu chuyện ngày Tết thăm nhau ở quê tôi thường là về cành mai rừng. Chuyện chú Tám

hàng xóm chịu khó đi xa hơn chút, mà chặt được cành mai ra hoa cả hai tầng cánh cực đẹp. Chuyện anh Hùng đi với bạn chặt cùng một gốc mai mà cành của anh kia cho hoa đều, đẹp, cành của Hùng lại chỉ lác đác có vài nụ, Tết rồi còn chưa chịu bung hoa! Chuyện ông Năm đã sức yếu, không đi chặt mai rừng nữa, chỉ ra vào chăm sóc cho cội mai tứ quý trồng trước nhà, cũng có hoa chơi Tết với người ta. Quê tôi khi ấy đều vậy, xem việc sở hữu một cành mai rừng ngày Tết cứ như là một lễ dĩ nhiên và lan tỏa niềm vui cùng nhau.

Đến khi vào học trong Sài Gòn, tôi mới biết đến những gốc mai kiểng, trồng chậu, cắt ghép hoàn hảo, muốn hoa mấy tầng, mấy cánh cũng được, thậm chí có chậu mai được ghép hoa vàng rực từ gốc lên đến tận đỉnh. Nhà giàu, công sở... sẵn sàng bỏ tiền chục triệu để mua gốc mai kiểng chơi Tết, sau Tết cứ gửi lại nhà vườn chăm sóc.

Bằng mấy năm đại học, trở về nhà mùa Tết tôi không còn thấy cảnh cành mai rừng cắm trong bình nước nữa, mà thay vào đó là chậu mai nhỏ nhỏ giâm trồng trong

đất, được cọng sắt uốn éo ghì cho nhỏ lại và cũng ráng sức bung được vài cánh hoa vàng. Thấy tôi có vẻ lạ, thằng em cười, giờ ai cho chặt mai rừng nữa anh, Tết nào bà con mình cũng rừng rừng vào rừng riết thành đôi trọc luôn, có ông không chỉ chặt cành mà còn đào lỗ, đánh cả gốc về nhà... ai chịu được!

Ồ nhỉ, dần dần theo thời gian, con người cũng đã ý thức hơn về việc giữ gìn môi trường, bảo vệ đất rừng, thì việc mỗi người mỗi nhà lên núi chặt một cành vào ngày Tết thôi cũng đủ khiến cả khu vực ấy tan nát.

Nhìn chậu mai nhỏ trên bàn ở nhà ngày Tết, nhớ những chậu mai ghép vàng rực kim tiền giữa đất Sài Gòn, tôi vẫn không sao nguôi được cảnh mai rừng ba chăm bẵm ngày ấy. Nó hun đúc biết bao cảm xúc của người đã cố gắng làm lụng cả năm, nao nức đón chờ, tận hưởng những gì đẹp để viên mãn của ngày Tết. Bung hết sức, đẹp hết mình cho một mùa Tết, không phải chỉ là cành mai rừng, mà tôi nghĩ đó còn là cảm xúc quen thuộc của người dân nước ta nói chung và của ba tôi ngày ấy nói riêng!

Bài và hình NTB

“Thịt lừa” trong đám cháy

Theo Sở Lâm Nghiệp và Cứu Hỏa tiểu bang California, các đám cháy Eaton, Palisades và Hurst đã thiêu rụi trên diện tích hơn 38 ngàn mẫu Anh. Hơn 12 ngàn công trình, bao gồm nhà ở và nơi thờ cúng đã bị phá hủy, và các giới chức chính quyền dự kiến sẽ có thêm thiệt hại trong những ngày tới. Tính từ ngày 7 tháng Một tới hôm Thứ Ba, ngày 14 tháng Một, 2025, số người chết đã tăng lên 24 người. Hơn 100 ngàn người phải sơ tán khỏi vùng thảm họa.

TẠ PHONG TẦN
RANGE COUNTY, CA

Ông Al Hugo, đội trưởng cứu hỏa Los Angeles, với 32 năm kinh nghiệm chiến đấu với ngọn lửa. Trong khi ông đang đi chữa cháy ở vùng khác thì nhà của ông tại Eaton đã bị cháy không còn manh giáp.

Các cơ quan truyền thông Hoa Kỳ nói rằng đây là trận cháy rừng lớn nhất trong lịch sử cháy rừng ở California.

“Khi những người ứng cứu đầu tiên và các điều tra viên của Sở Giám định Y khoa Quận Los Angeles thực hiện công việc khó khăn là xác định

vị trí và nhận dạng các trường hợp tử vong liên quan đến các đám cháy Eaton và Palisades, số người chết đã tăng lên 25, các quan chức thông báo vào Thứ Ba. Quá trình xác định vị trí và nhận dạng người đã chết vẫn chậm, một số nạn nhân vẫn còn nằm lại nơi họ tử vong.

Trong nhiều trường hợp, điều này là do các điều tra viên vẫn không thể tiếp cận một số khu vực nhất định do những nguy hiểm mà đám cháy rừng để lại, như rò rỉ khí, mảnh vỡ cháy âm ỉ và các công trình không ổn định”. Đài truyền hình KTLA5 cho hay.

Nhiều cá nhân gốc Việt ở Quận Cam đã tự tụ họp lại, tổ chức thành các nhóm đi tới địa điểm sơ tán để phát thức ăn, nước uống đóng chai, quần áo, và đồ dùng cần thiết khác cho người sơ tán. Ngoài nhóm trợ giúp người gốc Việt ra thì có những nhóm trợ giúp nạn nhân của các cộng đồng cư dân sắc tộc khác hoạt động tích cực.

Ngược lại, vẫn có những

cá nhân khác lợi dụng tình hình tang thương, hỗn loạn và mất mát của thảm họa để “bán thịt lừa.”

- Thứ nhất là nhóm giả danh người sơ tán để trà trộn vào những nơi ở tạm của người sơ tán và đánh cắp tài sản của họ.

- Thứ hai là nhóm giả danh cư dân ở khu vực bị cháy vô nhà thu dọn đồ đạc có giá trị còn sót lại, và họ bẻ khóa/cạy cửa vô nhà khổ chủ để thó đồ.

- Thứ ba là giả danh nhân viên chữa cháy đi tới lui, lui tới trong khu vực cư dân địa phương đã sơ tán, và cũng nhằm mục đích cạy cửa thó đồ của chủ nhà luôn. Cảnh sát đã bắt được một người đàn ông giả nhân viên chữa cháy trong khu vực cháy rừng Palisades, Cảnh sát trưởng Quận Los Angeles - Robert Luna cho biết trong cuộc họp báo.

Sở Cảnh sát thành phố Santa Monica đã bắt giữ hơn 40 người kể từ khi đám cháy Palisades bắt đầu vào ngày 7 tháng Một đến ngày 13 tháng Một, đài truyền hình

KTLA5 cho biết.

Cảnh sát nói tất cả những người bị bắt đều ở trong khu vực sơ tán của thành phố và hầu hết đều vi phạm lệnh giới nghiêm do lực lượng thực thi pháp luật áp dụng, kéo dài từ hoàng hôn đến bình minh. 10 nghi phạm đã bị bắt vì tội trộm cắp và một trong số họ được phát hiện có Watch Duty app trên smartphone. Watch Duty app đó hiển thị bản đồ các đám cháy đang hoạt động và khu vực sơ tán, bao gồm các khu vực ở Santa Monica. 6 người sở hữu các công cụ trộm cắp như kim cắt bù-lon (bolt), dụng cụ nạy, cửa tay, bộ chìa khóa điện tử đa năng và chìa khóa kim loại thường. 2 người đã bị bắt vì sở hữu súng ngắn (giấu kín). Không ai trong số những người bị bắt là cư dân của thành phố Santa Monica.

Những người còn lại bị bắt vì các vi phạm khác như tàng trữ ma túy, vi phạm luật lái xe, lệnh truy nã đang chờ giải quyết, vi phạm lệnh ân xá và quản chế.

“Những cá nhân mà

chúng tôi câu lưu không sống ở những khu vực mà chúng tôi bắt giữ họ. Chúng tôi phát hiện ra rằng họ không có việc gì phải ở lại những khu vực này,” ông Luna nói thêm. “Vì vậy, tôi muốn nhắc lại với cộng đồng của chúng ta rằng nếu bạn không thuộc về những khu vực bị ảnh hưởng này, thì đừng đến đó. Bạn sẽ bị bắt giữ.”

Các viên chức hữu trách lưu ý rằng đây là “sự gia tăng đáng kể về số vụ bắt giữ thông thường tại các khu phố trong khu vực sơ tán ở phía bắc Montana và Wilmont.”

- Thứ tư là những người không trực tiếp tới hiện trường đám cháy mà “bán thịt lừa” trên mạng xã hội.

Họ tạo ra những bức ảnh, những đoạn video clip ngắn vài giây bằng công cụ AI, cho thấy toàn bộ ngọn đồi Hollywood đang cháy rừng rực không khác gì lửa địa ngục trong phim thần thoại. Họ cũng tạo ra hình/video clip cảnh những con thú rừng chạy hoảng loạn hoặc chết la liệt trong cánh rừng bốc khói và nền đất đầy dẫy than hồng ở vị trí rất là cận cảnh, cứ như người cầm camera đang đứng tại nơi đó. Nhưng thực tế, ở khu vực cháy, ngoài nhân viên công lực hữu trách ra thì không người lạ nào được phép vô đó, kể cả cảnh báo chí Mỹ cũng không thu được

Những người đang bị cảnh sát Santa Monica câu lưu vì nghi trộm cắp. HÌNH: SỞ CẢNH SÁT SANTA MONICA CUNG CẤP.

hình ảnh đó.

Tới đây thì quý độc giả hẳn sẽ ngạc nhiên không biết họ làm vậy nhằm mục đích gì. Rất đơn giản, trong thời đại mà tương tượng mạng xã hội cũng hái ra tiền thì tạo tin giả giật gân, câu views. Khi đã có số lượng người following đông đảo, gây được niềm tin ở độc giả/khán giả thì họ bán tương tượng mạng cho các business “khởi nghiệp” hoặc bán cho các scammers dùng đi lừa người khác. Tử tế hơn thì họ nhận quảng cáo của businesses lấy tiền.

Những người khác thì lấy hình khu dân cư ở Hawaii photoshop lại rồi tung lên mạng xã hội,

nói rằng đây là căn nhà có tượng Chúa trong nhà nên không bị cháy, trong khi những nhà xung quanh đều cháy rụi hết. Họ cắt hình một người mặc quần áo giả quỷ Satan trên đường phố trong một video YouTube cách đây 15 năm trước, và gán cho giới showbiz hollywood đã làm ngày 6 tháng Một, 2025. Họ lồng ghép vô cảnh lửa cháy khác và “la làng” lên rằng “Thiên chúa giáng họa” cho showbiz Hollywood vì đã “nhạo báng Thiên chúa.” Nếu ai không hiểu sâu về Kinh Thánh Tân Ước sẽ tin lời họ, nhưng người hiểu Tân Ước sẽ thấy những người này họ đang biến Thiên chúa thành ác

thần ích kỷ, tàn nhẫn, và trả thù con người như mấy đứa con nít. Tôi không biết họ hạ bệ Thiên chúa (nhưng núp bóng tôn sùng quyền năng Chúa) nhằm mục đích gì? Họ thờ thế lực đen tối, hay họ cũng chỉ muốn câu views để bán tương tượng?

Kiểu lừa online thứ năm là gây quỹ với danh nghĩa giúp cho nạn nhân, qua các trang uy tín như Gofundme, hoặc tạo website giả, QR code giả để “hút” tiền. Nạn nhân là những người lớn tuổi, người nhập cư, người không biết tiếng Anh.

“Chúng tôi có những người có tấm lòng nhân hậu muốn giúp đỡ, họ muốn quyên góp, họ muốn hỗ trợ các nạn nhân,” ông Rob Bonta, Tổng thống lý California cho biết trong một cuộc họp báo hôm Thứ Bảy. “Chúng tôi cũng thấy những kẻ lừa đảo đang lợi dụng lòng tốt và sự hào phóng đó để lừa đảo và lừa đảo những cá nhân (có lòng tốt) đó”. Ông Bonta kêu gọi công chúng cảnh giác với các tổ chức lừa đảo tự nhận là tổ chức từ thiện hoặc phi lợi nhuận hỗ trợ nạn nhân hỏa hoạn.

“Đạo cao một thước, ma cao một trượng”. Thiệt bái phục kinh nghiệm cổ nhân. Tôi nghĩ nhắc lại câu này với quý độc giả thêm lần nữa cũng không thừa.

TPT

Hồi nhỏ, cứ Tết về, bà dắt tôi đi bộ qua những cánh đồng, băng qua vài đụn cát và vài con mương để đến cầu ngói Thanh Toàn chơi hội bài chòi, hình như tôi không có ấn tượng về buổi chơi bài chòi bằng con đường bà dắt tôi đi. Lớn lên, làm dâu xứ Quảng, tôi cũng có vài lần được bà ngoại (chồng) dắt đi hội bài chòi, lúc này tôi sức nhớ tới bài chòi thời tôi còn bé ở quê nhà và ngẫm ra, trò chơi này biến tấu theo vùng miền, sắc thái cũng theo hơi đất, hơi người mà có, bài chòi Huế và bài chòi Quảng khác nhau một trời một vực...

Hội bài chòi đầu xuân

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Bài chòi Huế

Bài chòi Huế khác xa so với bài chòi Quảng, nếu như bài chòi Quảng lý lời, lả lướt và trác ẩn bao nhiêu thì bài chòi Huế lại đơn điệu, nhạt và gây buồn ngủ bấy nhiêu, bài chòi Huế mang bóng dáng của thân phận cần lao, cuối đường hoặc một thú gì đó ngoài rìa của những hoàng cung, điện ngọc của sơn ... Ngay cả những nghệ nhân già của bài chòi Huế ở cầu ngói Thanh Toàn, khi nghe họ hô hát bài chòi,

cảm giác sống lại ký ức tuổi thơ của tôi dâng trào, thế nhưng phải thừa nhận là đơn điệu quá. Như o O., một nhà thơ dân gian sống bên cầu ngói Thanh Toàn, chia sẻ:

- Bài chòi Huế dựa vào sắc màu.

- Nghĩa là sao o?

- Các chòi ở Huế trang trí rất đẹp, rất bắt mắt, nghệ nhân hô bài chòi cũng ăn mặc chói lóa, xanh đỏ đủ màu, các thẻ bài và cờ,

phướn cũng rất bắt mắt. Thế nhưng người hô bài chòi thì chỉ hô thôi, khác với nơi khác.

- Vậy theo o, cái khác rõ nét là gì?

- Ở xứ khác người ta có hô hát bài chòi, tức hô con bài và hát những bài diễn xướng để tạo không khí mùa xuân, trong các bài diễn xướng này chỗ thân phận, thời thế và nó gồm cả ca ngợi hay than thân trách phận con người trước thời cuộc. Còn ở Huế, trước

đây cũng có hô hát bài chòi, bây giờ chỉ còn hô bài chòi thôi.

- Theo o, việc chấm dứt hô hát bài chòi, chỉ dành lại phần hô bài chòi này bắt đầu từ bao giờ?

- Cái này, nếu nói bắt đầu, có lẽ từ Tết Mậu Thân - 1968, từ đó cho đến những ngày sau 1975, việc hát chỉ còn hô, mà chính xác hơn là bỏ toàn bộ phần diễn xướng, chỉ còn hô con bài lên cho đỡ nhớ thôi!

- Theo o thì do đâu mà có chuyện dừng hát?

- Những ngày sau Tết Mậu Thân 1968, dường như chẳng ai còn dám nhắc tới nỗi đau này, nó kinh hoàng quá. Mà bài chòi Huế nếu hô hát thì những câu chuyện thời sự, những vui buồn diễn ra đều được diễn xướng trong dịp này. Chuyện

Phát thẻ bài chòi

như vậy, người ta không dám diễn xướng, và từ đó, việc diễn xướng trong hô hát bài chòi mất hẳn. Sau 1975, việc này càng bị mất dấu bởi các nghệ nhân ngại đụng chạm. Thời đó, dễ bị chụp mũ. Ngay cả những người in

tranh bán ở làng tranh Làng Sinh cũng bỏ nghề, không dám hó hé. Dường như mọi thứ đều mất dấu. Đến bây giờ, thói quen diễn xướng trong hô hát bài chòi hoàn toàn biến mất, các nghệ nhân già mệt mỏi, họ chỉ hô

cho có mà chơi cho hết hội, kiếm chút tiền Tết ...

Bài chòi Quảng Nam

Khác với bài chòi Huế, bài chòi xứ Quảng lại rất phong phú, tràn ngập thanh âm của lý lời, dân gian, đồng dao trong mỗi hội. Như lời của anh Nhuận, một nghệ nhân hô hát bài chòi ở Quảng Nam cho biết:

- Bài chòi chỉ hô mà không hát thì nó thành chiếu bạc, bài chòi chỉ hát mà không hô thì nó thành sân khấu tuồng. Bài chòi mang lý âm dương, hô và hát như âm với dương. Thậm chí người ta dùng việc hô hát bài chòi để đoán định năm tốt xấu được đó.

- Nghe có vẻ hấp dẫn, anh có thể giải thích thêm tí được không?

- Trong bài chòi, thường có 8 chòi, tượng trưng cho

Nhận cờ và giải thưởng

8 quẻ, Càn, Khảm, Cấn, Chấn, Tốn, Ly, Khôn, Đoài. 8 chòi, 8 quẻ này mang màu sắc ngũ hành của nó, gồm xanh, thuộc hành Mộc, đóng ở phía đông, đen, thuộc hành Thủy, đóng ở phía bắc, đỏ, thuộc hành Hỏa, đóng ở phía nam, trắng thuộc hành Kim đóng ở phía tây. Cứ hai chòi đóng một màu, ở giữa có chòi trung tâm màu vàng, thuộc hành Thổ, trung tâm. 9 chòi cũng là tượng trưng cho cửu trùng - bát quái.

- Nhưng anh vẫn nói gì về lý âm dương?

- À, ví dụ năm đó vui, trong hội bài chòi, người ta rút ra toàn những con vui, con bạch tuyết, con thái tử, con vua... những năm không vui, người ta rút toàn những con như lá liễu, ba bệnh,

Các thẻ bài trúng thưởng của mỗi hội, thường mỗi đêm diễn ra từ 10 đến 15 hội

trộm... Tôi còn nhớ cái năm trước dịch Covid-19, năm đó tôi hô hát bài chòi liên tục 7 ngày 7 đêm mà thấy hội nào cũng ra toàn con ba bệnh rồi cái thẻ có ba bệnh lại tới, lãnh thưởng. Các bài diễn xướng của tôi cũng tự dưng cứ buồn buồn làm sao, mình có cố vui cũng không vui được, cái này nó do linh cảm hay thứ gì đó chứ mình không tự bịa ra được. Vậy đó, mình không tin không được, năm đó dịch giã, chết chóc, đủ thứ hết ...

- Mấy năm gần đây anh hô hát ra những con gì?

- Thường thì ra những con cũng không vui mấy, nên 2 năm nay tôi quyết định bỏ, không hô hát bài chòi nữa. Thực ra hô hát bài chòi chỉ để thỏa cái tình của mình với ngày

Cờ dành cho người trúng thưởng, đúng 3 thẻ ứng với 3 con trên tấm thẻ lớn của người chơi thì được một cờ

Thu hồi thẻ không trúng thưởng

Tết, mà cũng vì đam mê nữa, chứ nó chẳng có gì thú vị nếu như xét về mặt kinh tế, kiếm vài đồng lẻ thôi. Nhưng nó cũng giống như hát tuồng vậy, hễ đã có máu nghề rồi thì cứ đến mùa xuân lại nghe âm vang trong đầu, trong ngực, không hô, không hát là bứt rứt, chịu không nổi chị ạ! Còn nói để kiếm tiền nhờ hô hát bài chòi thì chẳng đáng gì đâu.

- Hiện tại, các nghệ nhân hát tuồng có sống được không, vì tôi thấy vẫn có một số người cũng tham gia hô hát bài chòi dịp Tết?

- Hầu hết các nghệ sĩ, nghệ nhân hát tuồng bây giờ đi làm ông công đám tang, tức tổng nội và tổng ngoại đó, họ di chuyển từ sân khấu sang đầu roi, tức sang chỗ đầu và đuôi quan tài. Và đứng đó múa may, hát cung tiễn người quá cố. Đó là những ngày thường, còn trong dịp Tết, có vài đoàn còn đủ anh em, đạo cụ thì

đi hát thuê ở một nơi nào đó để kiếm tiền tiêu Tết, chẳng mấy đồng đâu, hát do đam mê cả! Còn những người không còn đủ hội đoàn anh em thì họ chuyển sang hô hát bài chòi.

- Anh có nghĩ đến một lúc nào đó, hô hát bài chòi sẽ bị lai chạ, không còn chất gốc?

- Chuyện đó thì chắc rồi chị ơi! Nhưng cái thời cơm áo gạo tiền khó khăn, đời sống chật chội và ngột ngạt, người ta phải chấp nhận mọi thứ để sống.

Tết đang về, tiếng hô hát bài chòi mãi miết theo gió trời rong chơi, qua những đám ruộng mạ, qua những bờ cá lúa xanh, qua những con mương róc rách, qua những nẻo giao lộ heo hút, bất định của đời sống. Chưa biết khi nào một sinh hoạt văn hóa cổ truyền đẹp như vậy được hồi sinh đúng nghĩa?

UC

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

Mục "Phúc Lợi Xã Hội" do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

Come From Away

IAN BÙI
DALLAS, TX

Khó thể tưởng tượng vụ khủng bố 9/11 năm 2001 lại được dùng làm bối cảnh cho một vở ca nhạc kịch đầy những tràng cười vỡ rập. Nhưng ‘Come From Away’ không những đem lại cho người xem những giây phút sáng khoái, nó còn khiến khán giả đôi khi phải sững sờ im lặng, và không ít người có lúc phải chậm nước mắt. Có thể nói đây là một vở nhạc kịch ai coi cũng hiểu, cũng thấm. ẢNH: SARA KRULWICH/NYT

Được soạn bởi cặp vợ chồng người Canada – Irene Sankoff và David Hein, cốt truyện xoay quanh một ngôi làng tên Gander ở bang Newfoundland, Canada, dân số khoảng 9,000 người. Thuở xưa, trước khi máy bay có thể bay thẳng từ Âu Châu sang Mỹ, Newfoundland là điểm trung chuyển đầu tiên để tiếp nhiên liệu, vì vậy Gander International Airport có một thời từng là phi trường lớn nhất Bắc Mỹ. Nhưng giờ nó chỉ đón chừng nửa chục chuyến bay mỗi ngày. Cho đến một ngày tháng Chín năm 2011, dân số Gander bỗng tăng lên gần gấp đôi, và tất cả mọi người dồn hết nỗ lực vào việc đón nhận những vị khách bất đắc dĩ. ẢNH: INSTAGRAM

Như ta biết, ngay sau khi cuộc tấn công diễn ra, mọi chuyến bay vào New York City đều bị cấm. Tổng cộng 38 chuyến bay đến từ Âu Châu buộc phải đáp xuống Gander, với gần 7,000 hành khách. Hầu hết đều không biết chuyện gì đã xảy ra, vì thời đó rất ít người có điện thoại di động có khả năng gọi liên lạc địa. Họ mắc kẹt trên phi cơ hai mươi mấy tiếng đồng hồ. Trong khoảng thời gian ngắn ngủi đó, chính quyền Gander và các khu vực lân cận liền bắt tay vào việc chuẩn bị tiếp đón. Các trường học và trung tâm Salvation Army được lập tức biến thành chỗ tạm trú. Xe bus của trường được trưng dụng để chuyên chở mọi người tới lui. Sở cảnh sát và cứu hoả cũng lập tức nhập cuộc.

Một trong những cái hay của ‘Come From Away’ là kịch bản dựa hoàn toàn vào những câu chuyện có thật, do người dân trong vùng và một số hành khách kể lại cho hai nhà soạn giả khi có cuộc hội ngộ tại Gander kỷ niệm 10 năm. Có nhiều chi tiết rất bình thường, nhưng khi đặt trong tình huống bất ngờ bỗng trở thành chất liệu hài hước. Chẳng hạn như dân làng phải đi lụng sục, gom góp hết các chợ để kiếm đủ ... băng vệ sinh cho phụ nữ! Chưa kể nào là tã sữa cho các em bé, rồi thì thực phẩm để nuôi mấy ngàn miệng ăn cộng thêm vài con chim và hai chú khỉ, trong một khoảng thời gian vô hạn định vì lúc bấy giờ không ai biết tình trạng bất di dịch sẽ kéo dài bao lâu.

ẢNH: BROADWAY DALLAS

Một điểm độc đáo nữa là mỗi diễn viên phải đóng nhiều vai. Khi thì làm hành khách, lúc thì là dân làng. Khi phải nói giọng Đức, lúc thì giả giọng Canadian. Gần như không ai là nhân vật chính, mọi người đều có những câu chuyện riêng để kể, góp phần dệt nên một bức tranh đầy màu sắc với nhiều thành phần xã hội. Ngoài người Mỹ còn có người đến từ Phi Châu, Á Châu, Âu Châu... Có người đồng tính, người Hồi Giáo, Do Thái Giáo, Công Giáo... Già trẻ bé lớn, cao gầy mập thấp, giàu nghèo đủ kiểu. Bi hài nhất có lẽ là nhân vật Ali, người Trung Đông, là một đầu bếp giỏi nhưng không được phép phụ giúp nấu ăn vì mọi người đều ... sợ anh ta!

ẢNH: BROADWAY DALLAS

Đáng nhớ nhất và vui nhộn nhất có lẽ là màn các hành khách đến một cái bar trong làng để ăn uống, nhậu nhẹt. Trong bar có sẵn một ban nhạc “cây nhà lá vườn”. Thế là mọi người được tha hồ hát hò nhảy nhót để xả xi-trét sau mấy ngày căng thẳng. Họ được thưởng thức những món đặc sản như rượu whisky Canadian, thịt hươu, đặc biệt là truyền thống hôn con cá hồi để trở thành “công dân Gander.” Trong buổi party, hai du khách bất đắc dĩ còn tình cờ trở thành tình nhân và sau này có quay lại Gander trong buổi họp mặt thập niên.

ẢNH: SARA KRULWICH/NYT

Newfoundland là nơi có cộng đồng di dân Irish lớn nhất thế giới, nên âm nhạc của vở này cũng độc đáo không kém, với những nhạc cụ của người Irish như trống Bodhran (phải), đàn cò fiddle (giữa), sáo whistle (trên, giữa), cùng các loại đàn dân dã khác như Accordion (phải), mandolin (trên, trái). Đặc biệt ban nhạc còn có một tay đàn guitar người Việt tên Tonie Nguyễn (trái). Các nhà soạn giả và đạo diễn đã lồng thật tài tình một ban nhạc sống vào giữa một vở kịch thuộc dạng drama, tạo nên bầu không khí tươi vui trong một hoàn cảnh không thể nào căng thẳng hơn, về một sự kiện cực kỳ nghiêm trọng vô tiền khoáng hậu. Thảo nào vở này được đề cử mấy chục giải thưởng khác nhau, và thắng cũng không

ít. ẢNH: BROADWAY DALLAS

Đây là lần thứ ba ‘Come From Away’ đến Dallas, nhưng là lần đầu được diễn tại rạp Winspear Opera House thay vì rạp Fairpark Music Hall. Tuy Winspear nhỏ hơn nhưng không khí ấm cúng lại thích hợp hơn với câu chuyện thấm đẫm tình người giúp nhau qua cơn hoạn nạn. Khán giả ngồi chật rạp, khi ra về ai nấy đều có vẻ đắm chiêu trộn lẫn những nụ cười mỉm một cách thoải mái nhưng kín đáo. Ít thấy người nào cười nói hể hả như nhiều vở nhạc kịch khác. ‘Come From Away’ làm người viết mơ ước một ngày nào đó sẽ có một vở nhạc kịch về thuyền nhân, kể từ góc nhìn của người Việt, với nhạc cụ dân tộc. Có khó quá không?

Winspear Opera House (IANBUI/TRÈ)

Giấy bạc - Aluminum foil

HOÀNG HƯƠNG

Ngoài việc dùng cho việc nấu ăn, giấy bạc còn có nhiều công dụng khác.

■ **Mài kéo.** Gấp một tờ giấy bạc 3 hoặc 4 lần rồi dùng kéo cùn cắt qua có thể làm lưỡi kéo sắc bén trở lại. Mặc dù không mài được lưỡi kéo như dụng cụ mài chuyên dụng nhưng giấy bạc có thể cải thiện hiệu suất của cây kéo ngay tức thì.

■ **Làm sạch đồ bạc.** Trải một lớp giấy bạc xuống đáy một chiếc chén hay hộp, bỏ nước sôi và một vài thìa muối hoặc baking soda, sau đó đặt đồ bạc (đồ dùng, đồ trang sức...) vào bên trong. Vết xỉn màu từ các món đồ sẽ chuyển sang giấy bạc.

■ **Ngăn gió lùa.** Khe hở qua cửa hoặc cửa sổ có thể được ngăn lại bằng cách vò một ít giấy bạc và nhét vào khe hở. Đây là cách khắc phục nhanh chóng, dễ dàng và hiệu quả cho đến khi bạn sửa cửa.

■ **Dùng như miếng cọ rửa.** Vò giấy bạc thành viên tròn, bỏ nước rửa chén và nước vào nồi, chảo, sau đó dùng giấy bạc như miếng bọt biển để cọ rửa. Cũng có thể dùng để làm sạch vỉ nướng và lò nướng bằng cách này.

■ **Dùng để bảo vệ thân, gốc cây.** Bọc thân, gốc cây bằng hai lớp giấy bạc sẽ giúp ngăn chặn các loài gặm nhấm vào mùa đông. Giấy bạc cũng được dùng để bọc cành chiết trên cây.

DALLAS Sự Kiện

LUNAR NEW YEAR AT CALI SAIGON MALL

10/2 (từ 11am). Lễ hội Tết Ất Ty theo truyền thống Việt Nam với múa lân, nhiều tiết mục văn nghệ, đốt pháo, có bán thức ăn

Địa điểm: Cali Saigon Mall, 3212 N. Jupiter Rd, Garland TX 75044.

Giá vé: miễn phí.

CITY OF RICHARDSON ANNUAL LUNAR NEW YEAR

11/2 (11am tới 3pm). Lễ hội mừng Tết Ất Ty với múa lân, múa rồng, thư họa, xếp hình bằng giấy, và nhiều tiết mục trình diễn và sinh hoạt khác

Địa điểm: DFW Chinatown, 400 N. Greenville Ave, Richardson TX 75081. **Giá vé:** miễn phí.

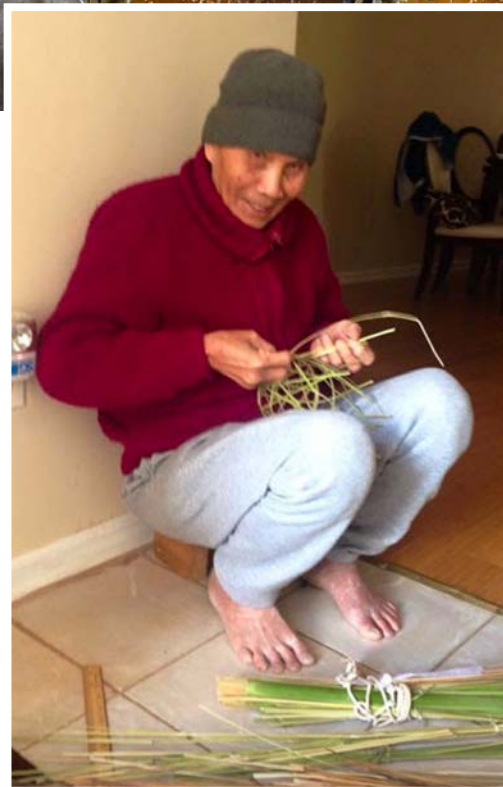

LEKTRIK: A FESTIVAL OF LIGHTS

1/1 tới 23/3. Trưng bày đèn màu mùa lễ cùng các đèn lồng lớn theo các lối đi của một khu rừng nhiệt đới với các nền văn minh cổ xưa. Trình diễn nhạc, có bán thức ăn

Địa điểm: Texas Discovery Gardens at Fair Park, 3601 Martin Luther King Jr Blvd, Dallas TX 75210.

Giá vé: \$22-\$30.

Ba ngồi đan rọ cho Má đổ bánh tổ

Ngày trước, phong tục Tết Xứ Quảng ngoài bánh Tết, bánh Nổ, bánh In, bánh Thuần, bánh Da ... còn có món bánh Tổ. Đây là một trong những đặc sản Quảng Nam. Bởi khi làm bánh này, phải đổ bột vào một cái rọ giống như cái tổ chim rồi mới hấp. Có nơi gọi là bánh Rọ, có người gọi là bánh Tổ có khi gọi là bánh Ổ. Nếu không cãi nhau về mỹ danh của loại bánh này thì không phải là người “Quảng Nôm” rồi, nên ở đây xin miễn bàn.

NG. DIỆU ANH TRINH
ATLANTA, HOA KỲ

Lúc xưa, trước 1975, dịp Tết Má tôi không bao giờ mua bánh ngoài chợ mà năm nào cũng tự tay làm đủ các loại bánh để cúng tất niên, cúng đầu năm và biếu họ hàng. Cũng là dịp để vừa làm vừa dạy con gái... thế này thế kia... Sau 1975, thời đói nghèo lên ngôi thì ngày Tết cơm không đủ ăn, áo đẹp cũng không có. Hơn nữa, trước mùa đông, Má tôi phải chạy vạy bán đồ đạc trong nhà để đi thăm nuôi người Cha đang tù cải tạo. Tết đến, nhìn ánh mắt náo lòng của Má thì anh em nhà tôi đã tự hiểu... Chỉ cần nghe loa phát thanh phường eo éo “... Mùa xuân này về trên quê ta. Khắp đất trời biển rộng bao la. Cây xanh tươi ra lá trở hoa. Chào mùa xuân về với mọi nhà”... Vậy là đủ, Tết tới rồi, không mai vàng pháo đỏ gì hết. Không chưng, không tết, không kẹo mứt... không bánh tráng cuốn thịt heo, không hạt dưa cắn tí tách mà thay bằng... bắp rang!

Sang xứ người, Tết nơi tôi ở, mùa xuân Atlanta

Bánh tổ Quảng Nam

luôn là mùa lạnh cúng. Má đã gần 90 cũng lọ mọ làm mấy loại bánh cúng Tết. Bánh tét, bánh chưng, bánh in... thì ngoài chợ bán đầy. Chỉ có bánh tổ là chưa hề thấy. Dưới sự chỉ huy của Má, Ba tôi ra sau vườn chặt vài cây tre trúc, vót mỏng lại rồi tỉ mỉ gói đan những cái rọ, cái tổ để má đổ bánh. Nghề này Ba tôi tốt nghiệp sau hơn 10 năm ở tù. Sau nhiều công đoạn: thắng đường, giã gừng, nhào bột, cắt lá chuối... Ba Má tôi thức cả đêm để hấp bánh bằng cái lò gas lớn.

Hai mái đầu bạc thủ thỉ trò chuyện, chắc vừa làm vừa hồi tưởng những kỷ niệm xưa, một

thời vàng son của gia đình tôi dưới mái ấm ở đường Trần Cao Vân ĐN. Những cái bánh tổ Má tôi làm ra rất khéo, rất ngon dù ở nơi này kẹo bánh hoa quả ngập tràn. Bánh dẻo, thơm mùi gừng, không ngọt lắm. Chiên vàng, kẹp với bánh trắng mè, nướng ... nghe vắng vắng... “Mẹ ơi, hoa cúc hoa mai nở rồi...” hay “Xuân đã đến rồi, gieo rắc ngàn hồn hoa xuống đời!...” là cả một trời kỷ niệm về ngày Xuân dân tộc lại về.

Vẫn phong tục xưa, và cũng để lưu lại một chút “Quốc hồn quốc túy” trong ẩm thực Xứ Quảng nơi hải ngoại, Má sai tôi đem biếu các chú bác cao niên trong gia

đình Quảng Nam tại đây. Bánh tổ má làm được đón chào nồng nhiệt, ai cũng thích. Có ông chú Quảng Nam ... ăn to nói lớn còn tuyên bố: “Bánh ngon và đúng y hương vị quê nhà 100 phần trăm. Có một không hai!”

Thế mới biết, sau lưng sự thành công của một người phụ nữ là hình ảnh một ông chồng... biết vâng lời vợ.

Năm nay thì Má tôi đã 91 Ba còn cao niên hơn nữa. Cả hai đều đã bước vào cõi quên quên nhớ nhớ. Nhà tôi có 4 chị em gái, nhưng chỉ có cô em gái út là học được món nghề gia truyền từ Má. Học cũng khổ công, sau mấy cái Tết mới được “thành công” ... không “thành gà” Cuối năm em gái út nhà tôi tập tành làm bánh tổ đem qua để cúng Ông Bà sau là làm cho Ba Má vui.

Chúng tôi gọi là bánh TỔ, không phải TỎ... vì em tôi cải tiến, không đổ vào rọ đan bằng tre trúc, mà đổ vào cái tô, cũng lót lá chuối, cũng rắc mè lên trên mặt bánh. Như thế bánh vẫn thơm mùi lá chuối và không sợ lá bị rách mà đổ bột ra ngoài. Tai nạn này Má ... bị hoai. Gần Tết, em tôi biếu Ba Má và gia đình các anh chị mỗi người một ít. Bánh em làm nhìn đẹp hơn và cũng dẻo, cũng ngon như Má tôi làm lúc xưa.

Mâm cỗ cúng ngày Tết của gia đình tôi nơi xứ người đã có đủ các loại bánh theo truyền thống Xứ Quảng. Nhưng hình ảnh Ba Má cặm cụi bên nhau, cùng nhau làm bánh trái ngày Tết ... đã khó mà tìm lại được.

Thật ngậm ngùi!

NDAT

ATLANTA CHIỀU CUỐI NĂM

Ba Má bên nhau

Má tôi gói bánh tét

Trend quần 2025

- Xu hướng quần năm 2025 là quần có li pleated, vẻ ngoài tươi tắn, hơi rộng rãi phần ống quần để nổi bật phần eo. Lựa chọn đẹp cho phong cách tinh tế, đẹp dáng, hợp với lối ăn mặc sang ngấm quiet-luxury.

- Dù là quần jean ống rộng, hay ống thùng barrel ... thì một năm nay là kiểu xắn gấu để hợp thời trang. Phong cách là mặc jean gọn gàng mà vẫn xắn gấu để vừa chút trang nhã mà một chút casual. Một năm đang trend vì dễ khoe đôi heel, đôi bốt.

- Quần cargo là xu hướng vui nhộn và retro, được tái khám phá bởi giới trẻ. Giờ là kiểu quần cargo cạp cao, không chỉ là màu khaki, xanh lá úa mà nhiều màu sắc lựa chọn. Lựa kiểu túi quần khác biệt và gọn gàng.

- Quần ống rộng wide-leg chưa hề hết mốt. Style dễ mặc, thoải mái, hợp nhiều dáng người dù đi chơi hay đi làm. Là món đồ classic vì lối sống giờ chuộng thoải mái nhiều hơn.

■ **Màu nâu, màu cà phê** là màu của năm nay, nên là màu đầu tiên đáng lựa chọn. Dù là kiểu dáng may đo hay thoải mái casual, cũng nên có quần màu nâu trong tủ đồ. Có thể là quần nâu sọc pin-stripe, hay quần nâu có li vừa đẹp về màu sắc mà cũng hợp trend.

■ Quần sọc nhỏ pinstripe.

Về ngoài tinh tế, làm chân dài hơn. Hợp đi chơi, đi làm, họa tiết pinstripe cổ điển dễ mặc với bất kỳ món đồ nào, dù là đồ len hay giày sneakers. Quần pinstripe cập thấp hợp người trẻ hơn. Xám, nâu, đen ... nhiều màu lựa chọn. Chất liệu sang và ấm như len cừu hay cashmere cũng có ở quần pinstripe.

■ Denim bất kể kiểu dáng nào, ống loe flare, ống palazzo, ống thùng barrel, ống đứng ... thì nên chọn màu chàm indigo kinh điển, màu gốc của denim vào năm 2025.

■ Quần nhung kẻ corduroy

cần lựa kỹ. Thời trang giờ chú ý đến đường nét gọn gàng, tinh tế nên tránh những kiểu quần nhung kẻ sọc thô, lớn. Nếu chuộng quần nhung kẻ corduroy nên lựa sọc nhung kẻ nhỏ, dáng gọn, màu sắc tinh tế như kem, đen, xanh navy.

Thơ

Thơ và Thời Gian

Mùa đông đang qua... Thời gian không ngừng chuyển dịch, lưu lại nhiều cảm xúc trong lòng người. Một bóng hình thời thơ ấu. một dãy phố khi gió bắc thổi về, chiều Tân Định, với người bạn thơ của một thời. căn gác và bóng một người ngồi... Tất cả mang cho ta nhiều cảm xúc qua thơ của Nguyễn Xuân Thiệp, Đỗ Hồng Ngọc, Thanh Tâm Tuyền, Phạm Cao Hoàng, Đinh Cường.... **SAO KHUÊ**

■ NGUYỄN XUÂN THIỆP

tôi đi. tóc trên cây

mùa này
cây sầu đông. đầu ngõ. còn ra hoa. tím
tôi đi. một mình
tóc trên cây
trắng mùa xưa. đôi mắt
chợt thấy lại
một mái trường
ngói đỏ
buổi thiếu thời. ở Huế
chiếc xe đạp. kính koong

em
em có cùng tôi. về lại

■ LỮ QUỲNH

chiều ở tân định

Tặng Đinh Cường

Chiều Tân Định rừng rừng phượng đỏ.
Đỏ gió mùa khô. Đỏ mắt mình.
Rượu đỏ trên tay trần nổi nhớ.
Hoàng hôn nào hoàng hôn trong tranh.

Đường thuốc lá chiều nay vắng bạn.
Một ly mình. Và một ly không.
Điếu thuốc lá ngậm hoài thấy nhạt.
Khói lang thang khói cũng ngập ngừng.

Quán hoa giấy chiều nay lãnh đãng
Uống ngụm nắng tàn trong chiếc ly không.
Sai Gon, 1990.

■ THANH TÂM TUYẾN

gửi quách thoại

Mặt trời mọc!
Mặt trời mọc!
Rừng rừng mùa hoa gạo
QT

Mây đục đậu lên bờ cửa sổ
người nằm ôm chăn mỏng nhớ đời
bệnh viện thành công viên khuất neo
người ngủ một mình đợi chúng tôi
trời cao trời cao xin xanh biếc
hơi thở rất tròn quanh vành môi
không trách chúng tôi nhiều quên lãng
của ngoài chưa thỏa vút tiếng cười
còn thương những kẻ đau rỏ máu
những chuyện hôm qua chuyện núi đồi
mai kia thân thể hoang từng mảnh
nằm đây rồi cũng rơi mây trời
Thoại ơi Thoại ơi không biết khóc
những dòng nước mắt ướp mặn môi
không chết trần truồng không thể được
chúng tôi đập vỡ những hình hài
cuộc sống phải thừa như không khí
cuộc sống phải thừa như sớm mai

đường hanh bệnh viện giòn tiếng bước
chúng tôi vào giữa lúc Thoại ngồi
xin trao thi sĩ vòng hoa tặng
chúng ta đã thắng giữa cuộc đời

■ ĐỖ HỒNG NGỌC

gió bắc

Đi giữa Saigon
Phố nhà cao ngất
Hoa nở rực vàng
Mà không thấy Tết!
Một sáng về quê
Chợt nghe gió bắc
Ô hay Xuân về
Vỗ òa ngực biếc!

■ ĐÌNH CƯỜNG

luôn nhớ một người ngồi bên cửa sổ

Căn phòng nhỏ cô đơn
Nỗi nhớ nhung trên bức thêm xám

MẬT ĐĂNG - NGUYỄN ĐÌNH TOÀN

Trở lại thăm Nguyễn Đình Toàn
vẫn bắt gặp dáng hình gầy gò ấy:
vẫn ngồi bên cửa sổ, nhìn mông
xuống mặt đường, vẫn chiếc bàn tròn
ấy, cạnh bếp, chị ra vào, lúc nào
cũng mảnh khảnh, ai biết chị quên đâu

vẫn thương anh chiếc tẩu, bồi nhúm
thuốc quen mùi, như xưa ngồi Pagode

Sài Gòn chiều mưa mau, chiều Cali,
gió lạnh, không ra quán cùng nhau
anh nói nay đau nhiều, mắt còn kém
thêm nữa, các bạn ngồi đây chơi
ký tặng người bộ sách, cầm sách mà [*]
rưng rưng, biết nói gì hơn nữa, hình
như Anh Ngọc hát một bản gì rất xưa ...

anh còn giữ dàn máy tốt, tiếng rất là fidèle
những ca khúc của anh vẫn nghe Khánh Ly hát
người ngồi bên cửa sổ, nhìn mãi xuống mỗi ngày
chiều ngồi ở Starbucks cùng Phùng Nguyễn, nhớ
anh

Virginia, July 16, 2014

■ PHẠM CAO HOÀNG

bài cuối cùng cho một đoạn đường 12 năm

Chiều cuối năm tâm sự cùng Nguyễn Minh Nữ

Cũng đành giã biệt mà thôi
muội hai năm ấy ngậm ngùi chia tay
đời hữu hạn, mộng thì dài
hôm nay còn đó, ngày mai không còn. (1)
Chiều cuối năm, chiều thật buồn
tôi vừa dừng lại trên đường tôi đi
hành trang tôi chẳng còn chi
nhẹ tênh tôi chẳng có gì bán khoăn.
Cảm ơn người bạn tri âm (2)
cảm ơn bằng hữu xa gần thiện duyên
bây giờ không nhớ không quên
không yêu không ghét không phiền lụy ai.
Đời hữu hạn, mộng thì dài (3)
hôm nay còn đó ngày mai không còn.
Tôi về đuổi bóng hoàng hôn. (4)

Virginia, 31.12.2024

(1) Ngày mai, 1.1.2025, Trang VHNT Phạm Cao Hoàng sẽ ngừng hoạt động sau 12 năm có mặt. Trong 12 năm, Trang VHNT Phạm Cao Hoàng (Tiền thân là Blog Phạm Cao Hoàng) đã giới thiệu và lưu trữ 6650 tác phẩm thơ, truyện, tùy bút, tản văn, tạp bút, biên khảo, dịch thuật, hội họa, nhiếp ảnh, âm nhạc...

(2) Nhà văn Nguyễn Minh Nữ.

(3) Giấc mộng văn chương.

(4) Tựa đề một cuốn sách của Nhà văn/Họa sĩ Trương Vũ.

BÀO HUÂN

Năm Tỵ nói chuyện... **phó nhòm**

HOÀNG CHÍNH
CANADA

“Kiếp sau, lỡ như phải đầu thai làm đàn bà thêm lần nữa, và nếu phần số buộc phải lấy chồng, tôi sẽ chọn ông nào không cờ bạc, không rượu chè, không trai gái, không hút xách và nhất là...” người đàn bà ngừng nói, con mắt lá răm liếc xéo tôi. “Là gì ông biết không?”

Tôi tròn con mắt, ngây người ra đời. Người đàn bà gật gù, “Nhất là không mê chụp hình.”

Đôi mắt long lên, hai bàn tay nắm chặt, đôi môi đỏ mím lại khi nàng nói, như thể cái điều vừa nhắc tới làm nàng sôi máu.

Tôi ngăn người ra, lấp bắp,

“Sao thế? Tại sao lại thế?”

Nàng nguyền tôi, “Ông có camera không?”

Tôi bối rối, vì thú thực, tôi cũng có một cái máy chụp hình nhưng là loại có từ thời điện thoại di động chưa có tính năng chụp hình. Khai ra thì mất mặt quá.

Thấy tôi ngập ngừng, cái miệng thoa son tím “xón xác”

“Có không?”

Tôi miễn cưỡng gật đầu. Nàng hất hàm, “Mấy cái?”

Tôi ngơ ngác, “Mấy cái gì?”

“Mấy cái camera?”

Tôi trả lời giọng yếu xìu, “Một cái.”

Người đàn bà gật gù, “Vậy là

ông không mê chụp hình và chưa đến nỗi hư hỏng.”

“Mấy xưa lắm rồi, từ trước 1975 lận,” tôi làu bàu tự biện hộ.

“Vậy là ông không bị ám, tốt đấy!” đôi môi mỏng tiếp. “Đàn ông mê chụp hình sớm muộn gì cũng hư.”

Bỗng dưng tôi hãnh diện. Được một người đàn bà tương đối còn trẻ, có khuôn mặt xinh xắn, dáng người thon gọn, và nhất là - nói theo lối ví von trần tục - “điện nước đầy đủ” khen là chưa hư hỏng thì nhất định tôi thực sự chưa hư hỏng. Nàng chớp mắt, nói tiếp, “Cả đời chỉ sắm một cái camera mà lại thuộc loại chế tạo từ

thế kỷ trước thì đúng là chưa hư hỏng thật.”

Tôi lúng túng gãi đầu, “Tại sao mê chụp hình thì hư hỏng? Chị nói tôi không hiểu.”

Chúng tôi đang ở Tòa Thị Chính thành phố. Buổi tiệc tất niên do Hội Người Việt tổ chức sắp khai mạc. Tôi liếc nhìn thiên hạ lao xao chung quanh. Lòng cứ nơm nớp sợ bị kẻ nào đó lén chụp hình rồi vu oan rằng tôi vừa vắng mặt vợ là đã đi tán tỉnh người đàn bà khác. Đã vậy, người đàn bà này còn nín lấy tay áo tôi, kéo tôi tới hàng ghế trống như kéo một tên trộm vừa bị bắt quả tang, đẩy tôi ngồi xuống. Và buông cái thân hình đầy những đường cong xuống bên cạnh, “Ông cứ nghĩ mà xem. Cái máy chụp hình làm người cầm nó trong tay quên cha nó hết phép lịch sự. Từ thời xưa đã vậy rồi, khi người ta còn dùng phim đen trắng, hình ra thế nào chịu chết như thế, mình đã phải năn nỉ ông thợ rang chụp sao cho có tấm ảnh đẹp, đến giai đoạn máy *digital* - tha hồ chỉnh sửa - và bây giờ còn có *iPhone* trợ giúp, *camera* luôn ban cho kẻ làm chủ nó thứ quyền năng không gì sánh được. Máy ổng có quyền phép biến người thấp thành cao, biến chân ngắn thành chân dài, biến mặt rỗ tổ ong thành da mặt mịn màng,

biến ngực lép thành hai trái bưởi, nghĩa là biến Chung Vô Diệm thành hoa hậu thế giới. Máy chụp hình càng hiện đại càng dễ dàng biến kẻ mang nó thành ông Trời.”

Chẳng lẽ cứ ngồi ngây ra, dáo dác nhìn đám đông chung quanh, để mặc đôi tai lửng lơ chịu trận thì kỳ quá, nên tôi thêm mắm thêm muối cho câu chuyện thêm đậm đà. “Ý chị nói là thành một thứ Thượng Đế, phải vậy không?”

“Đúng,” người đàn bà ngắt lời tôi. “Nhưng là thứ Thượng Đế tồi bại, ông hiểu không?”

Tôi ngẩn người ra như trúng gió. Người đàn bà này nói đúng chứ. Cái *camera* biến kẻ mang nó thành kẻ có quyền phép như khẩu súng đem lại quyền uy cho kẻ mang nó. Tôi đã gặp nhiều ông thợ chụp hình nghe nói đã từng được giải thưởng nọ kia, vác một cái *camera* khổng lồ, đi vào phòng tiệc đông người, mặt ông ta vênh lên, mắt ông ta cứ nhìn ngược lên trần nhà. Như thể hai mắt có tật hoặc thế giới chung quanh toàn một bọn phạm phu tục tử không đáng ông để mắt tới. Rồi sau đó cái *camera* bê thế ấy thành cuốn sổ thông hành, cho phép ông ta lảng xảng, xô đẩy, luồn lách bất kể trật tự công cộng hay phép

lịch sự tối thiểu.

Như đọc được ý nghĩ trong đầu tôi, người đàn bà tiếp tục thao thao, “Cái *camera* biến kẻ mang nó thành đứa tai to mắt lớn, mặt dày mặt dạn, có thể ăn to nói lớn, được phép nghênh ngang, coi trời bằng vung.” Và nàng kết luận bằng giọng đánh thép, “Ông cứ nghĩ mà xem. Mê chụp hình là thứ đam mê tốn kém.”

Câu này nghe không xuôi tai cho lắm, thành ra tôi lên giọng bênh vực những ông bạn có 2, 3 cái máy chụp hình, “Có gì đâu mà tốn kém.”

“Ông cứ để ý mà xem,” người đàn bà cướp lời tôi. “Những ông mê chụp hình đối *camera* thường xuyên. Có khác gì bọn đàn bà chúng tôi đua nhau sắm hàng hiệu đâu. Mỗi khi gặp nhau, họ đối chiếu *camera* với nhau và nếu bạn của họ mới sắm hàng xịn thì sớm muộn gì họ cũng sắm cho bằng được như thế hoặc hơn thế. Không tin ông cứ hỏi những bà vợ - đã lâm vào hoàn cảnh giống tôi - nghĩa là có chồng mê chụp hình và ghiền *camera* mà xem.”

Tôi lặng im, ngẫm nghĩ. Người đàn bà tiếp, “Có máy chụp hình lại dễ dè gái, ông có biết không?”

Tôi phì cười, nhưng nhìn nét nghiêm trang trên khuôn mặt trái xoan mịn màng làn da khéo

trang điểm, tôi nghiêm ngay nét mặt. Quả thật, điều này thì tôi tin nàng nói đúng. Trên thế gian này, ở những đám đông có nhiều đàn bà đẹp, thợ chụp hình luôn hạ đo ván tất cả đàn ông của những ngành nghề khác trong sứ mạng tán gái. Anh ta chỉ cần đeo cái máy càng công kênh càng tốt, với ống kính càng dài càng ăn tiền, các em gái sẽ mon men lại, “anh chụp cho em một tấm hình nhé.” Nếu không như thế thì ông thợ chụp hình cứ tự động chia ống kính vào em nào mượt nhất, căng nhất (căng này không phải là căng thẳng đâu nhé!) và có vẻ dễ tính nhất, nghĩa là vừa mắt ông ta nhất mà làm bộ sửa nọ sửa kia cái ống kính, ra vẻ chỉnh nọ cái *filter*, bảo đảm khi phát hiện ra mình đang được nằm trong tầm ngắm của cái ống kính “khủng” như khẩu súng chống chiến xa kia, em ấy sẽ tạo ngay một cái dáng phù hợp để ông thợ *chộp* cho vài chục tấm ảnh đẹp. Sau đó sẽ là màn trao đổi số điện thoại hoặc *email* để nhận hình. Chỉ khổ mấy bà vợ, nói ra thì mang tiếng là khát khe với nghệ thuật, là ghen tị lắm, nhưng trong lòng thì gió bão triền miên.

Nghĩ đến đó tôi bỗng buồn cười và khi không cái đầu tôi gật gù. Hai con mắt lá rầm tròn xoe nhìn

tôi vì thấy tôi gặt đầu liên tục. Rồi đợi cho đầu tôi thôi gặt, người đàn bà tiếp tục câu chuyện, “Trong một bữa tiệc đầy tháng, ngay trong thành phố này chứ đâu, chủ tiệc thông báo bây giờ đến phần giới thiệu chiếc bánh vô cùng đặc biệt được làm bởi một thợ làm bánh nổi tiếng. Mọi người lao xao chờ đợi. Mẹ em bé mang chiếc bánh đặc biệt ra, quan khách hồi hộp chờ. Con nhỏ ấy bưng chiếc bánh bằng cả hai tay, áo nó phơi hở hai phần ba bộ ngực tròn đầy. Ngay lập tức một đàn ruồi bu quanh chiếc bánh, và những ống kính dài, ngắn chĩa vào bộ ngực căng hở tới hai phần ba da thịt. Đám quan khách – không có máy chụp hình – ngồi tại chỗ, ngẩn ngơ mong được nhìn thấy chiếc bánh đặc biệt nhưng chỉ thấy những cái đầu đen, những cái đầu muối tiêu, những cái đầu đã rụng hết tóc và tua tủa những ống kính máy chụp hình vây quanh cái con bé hở hang mất nết.”

Tôi ngẫm nghĩ một mình, phải chăng vì vậy mà tiếng Việt còn có thêm danh xưng “phó nhòm” để chỉ những ông thợ chuyên ôm cái máy, đi “nhòm” thiên hạ? Người đàn bà này quả là có tài phóng đại – tôi thậm chí nghĩ – nhưng chuyện này thì có thật. Bởi tôi cũng có mặt trong buổi

tiệc ấy, cũng ngẩn ngơ nhìn chiếc bánh, và chỉ thấy lơ lơ những đầu người. Bữa hôm lễ Giáng Sinh vừa rồi, tôi gặp lại em bé ăn mừng đầy tháng ngày ấy, nó đã cao hơn mẹ nó, bây giờ nó đã vào trung học. Bao nhiêu năm tháng đã qua, tôi nhớ tôi đã tìm mãi những bức hình các nhiếp ảnh viên *post* lên mạng xã hội cho bữa tiệc ngày hôm ấy, vẫn không thấy hình dạng chiếc bánh đặc biệt ấy ra làm sao, mà chỉ thấy vô số góc cạnh của một khuôn ngực rất đầy, rất gợi.

“*Camera* là nguồn của sự ghen tương trong gia đình,” người đàn bà sôi nổi tố tiếp. “Bao nhiêu người đàn bà đã phải nghiến răng, chong đèn chờ chồng đi chụp hình cho gái đẹp trong những buổi tiệc khuya, ông có biết không?”

Tôi nhìn con mắt lá rầm. Đây đúng là hoàn cảnh của người đàn bà này. Trẻ, đẹp, khá thông minh, và mới ly dị ông chồng vì ông ta *chụp* rồi vô luôn cô người mẫu. Nàng tiếp bằng giọng chì chiết, “Có thằng cha chụp hình cho cộng đồng, phàn nàn rằng tôi về ngồi *edit* hình, bà vợ ngồi kế bên, cứ luôn miệng hỏi, ‘Con nào thế?’ tới mức thằng cha phải rên lên rằng sau này cứ mỗi lần bấm máy là một lần những ngón tay run bần bật. Thằng

chả chỉ giỏi đổ thừa; ông thấy không? Hình chụp buổi sinh hoạt cộng đồng mà lúc đăng lên báo hay *post* trên mạng chỉ thấy mấy con nhỏ mẩu ruột của ông ấy. Xem hình chả hình dung nổi lẽ lạt gì ngày hôm ấy. Không ghen làm sao được chứ. Ông có thấy vậy không?”

Tôi gặt gù cổ ra vẻ tán đồng. Và tôi chợt nhận ra một điều là chẳng riêng gì tay thợ chụp hình mà ngay cả những kẻ quen biết ông thợ chụp hình cũng cảm thấy như mình có chút quyền năng hơn những người khác và có toàn quyền cư xử... bất lịch sự.

Thấy tôi có vẻ chìm đắm vào những suy nghĩ xa xôi, người đàn bà cao giọng, “Nghe tôi nói đây này. Ngoài thiên nhiên, nơi có cảnh đẹp, nếu ông dẫn bà xã ông đến chỗ để chụp hình ở một góc đẹp nào đó, ông sẽ tập được đức kiên nhẫn. Dân mê chụp hình hết đám này đến đám khác dàn quân chiếm chỗ tốt để chụp. Chụp xong, họ kiểm xem có chớp mắt (vì điều đà quá mức), có nhăn mặt (vì nắng chói), có dính du khách nào chung quanh (vì đông người quá) không, mắc phải những điều ấy họ sẽ tiếp tục ôm cứng lấy cái góc có cảnh đẹp, rồi lại tạo dáng lại để chụp, vợ chồng ông tha hồ mà chờ. Ấy là chưa kể trường hợp

thấy ông đi một mình, lại có *camera*, họ nhờ ông chụp hình cho họ. Chụp xong, họ kiểm soát xem hình có vừa ý không, và yêu cầu chụp lại. Phải vài ba lần như thế. Có những ông thợ chụp hình bấm cho khách nữ xong, bị chê ‘Anh chụp em sao mập ú vậy!’ Ông thợ chụp hình không dám gào lên rằng ‘Người mập thì hình chụp ra sẽ thon thả thế quái nào được!’ đành lặng im chụp lại tấm khác. Ông có bao giờ bị như vậy chưa?”

Tôi gặt đầu. Tôi hiểu. Tôi nhớ một lần trên bờ hồ Ontario, thấy thiên hạ xúm xít chụp hình, chuyện trò chí chóc đủ mọi ngôn ngữ, bỗng nghe được giọng nữ, nói tiếng Việt, “Chừng nào chụp anh nhớ nói trước để em hóp bụng lại nhé. Không thôi em bắt đền đó. Mà khi nào gần chụp mới nói à nghe, nói trước bắt em nín thở lâu em chịu hổng nổi đâu đó.” Lần ấy tôi đã cố suy nghĩ mà không thể nào tìm ra được cái lý do khiến người ta chịu khó chịu khổ mà nín thở chỉ để có được tấm hình thon thả.

“Con nhỏ bạn tôi đăng một bộ hình các bãi biển nổi tiếng mà nó đã đi qua.” Người đàn bà ngắt ngang dòng suy tưởng của tôi. Nào là Nha Trang, Mũi Né, Quy Nhơn, Vịnh Hạ Long, Phuket, Cancun... Mexico, Brazil, Tahiti.

Quốc tế quốc nội đủ cả, nhưng nhìn hình nào cũng chỉ thấy cái thân to xù của nó mặc áo tắm ướt ẹo trước ống kính, và phía sau thì lơ mờ bãi cát và mơ hồ một chút sóng biển, chẳng thể nào nhận ra được nó đang đứng ở bãi biển quý quái nào. Thế đấy, cái *camera* làm lệch lạc cái nhìn của người ta ông không thấy sao?”

Tôi cười phụ họa cho câu chuyện của người đàn bà. Nàng tiếp tục bằng giọng hào hứng, “Tuần rồi mấy bà bạn tôi, toàn những bà nội bà ngoại cả, rủ tôi mượn cặp sách của đám cháu ngoại, cháu nội, mượn áo dài trắng của lũ con gái để làm *photoshoot* một bộ hình tha thuốt, ông ẹo trước cổng trường... (nàng kể phăng cái tên ngôi trường ở trung tâm thành phố, tôi không dám viết lên đây) lấy tựa đề “Em tan trường về.” Rồi đăng lên vùng vít trên *Instagram*, *Facebook*... ngứa mắt chịu không nổi.”

Tôi gật gù ra vẻ tán đồng, nhưng trong thâm tâm, tôi nghĩ chuyện này cũng dễ hiểu và có thể bỏ qua được, bởi người ta luôn có khuynh hướng níu kéo tuổi trẻ, từ khước tuổi già. Nếu không người ta nhuộm tóc làm gì cho tốn tiền. Nếu bạn rảnh rồi mà đọc mục kết bạn tâm thư trên báo, sẽ thấy hầu hết các bà các cô khi

đăng báo tìm bạn luôn tự quảng cáo là “Em mới khoảng 50,” “Em mới ngoài 40”... Trời đất ơi! Khoảng 50 có thể là 50 nhưng cũng có thể là 59 chứ.

Một lần nọ, đi vãn cảnh một thiên viện sâu trong một cánh rừng thơ mộng, gặp mưa, bà xã tôi mở cây dù nhựa trong ra che mưa. Thế là thiên hạ bu quanh để mượn. Hết người này đến người kia thay nhau chụp cảnh trời mưa với chiếc dù có thể nhìn xuyên qua lớp nhựa trong, để thấy những dòng nước chảy ngoằn ngoèo đầy thơ mộng. Mấy hôm sau *Facebook* rợp bóng cây dù nhựa trong mưa.

“Ông có đồng ý với tôi không mà nãy giờ ông im re vậy?” Người đàn bà nói, mắt xăm xoi nhìn tôi. Tôi hồi hả gật đầu.

“Ông có nổi oan khuất nào với cái *camera* không, kể nghe đi,” người đàn bà ra lệnh.

Tôi vội vã, “Bữa hôm biểu tình chống quân Trung Cộng xâm lấn biển Đông, tôi gặp một cô ca sĩ quen ở địa phương. Chúng tôi đang đứng cạnh nhau trò chuyện thì bất gặp một ông bạn ôm chiếc máy ảnh có ống kính dài như kính thiên văn, cái ống kính ấy chĩa về phía hai chúng tôi. Tôi chưa kịp vui vì sắp được đứng chung hình với cô ca sĩ thì ông thợ chụp hình

quơ tay, ‘Ông tránh qua một bên để tui chụp tấm hình (cô ấy) coi’.”

“Đó, thấy chưa!” Người đàn bà nói, giọng hí hửng.

Tôi kể tiếp, “Dịp khác, trong một buổi tiệc tất niên giống như hôm nay này, tôi đang đứng trò chuyện với người bạn đeo cái *camera* to xù quanh cổ thì một em (đúng hơn là một mợ, một bà ngoại) má đỏ chót, môi hồng đậm, lông mi giả tua tủa chạy tới nắm tay ông thợ kéo phăng đi, miệng la bai bai, ‘Ra chỗ này chụp cho em một tấm...’ Tôi đứng trơ ra đó, ngẩn ngơ, câu chuyện dở dang với ông bạn thợ chụp hình còn đọng ở đầu môi. Ông thợ chụp hình hấp tấp bỏ đi cũng không buồn nói với tôi một câu từ già. Thật là bất lịch sự!”

Người đàn bà gật gù, “Đấy cái *camera* làm người ta thành bất lịch sự như thế đấy, ông hiểu không?”

Được đà, tôi kể tiếp, “Lần ấy trong một bữa tiệc, tôi mới được vợ mua cho bộ đồ mới, thấy ông bạn ôm cái *camera* khủng, bèn mon men lại nhờ ông bạn chụp tấm hình làm kỷ niệm. Ông lắc đầu ngần ngại, ‘Đẹp máy rồi, sắp về.’ Đúng 3 phút sau, một nhan sắc ướt ẹo đi tới, ỏn ẻn, ‘Anh trai chụp cho em tấm hình.’ Lập tức ông thợ chụp hình hí hửng mở túi, ráp máy, gắn ống kính, lấy thế

tưởng chừng sắp bẻ cong xương sống để nhắm cho ra tấm hình đẹp, cuống quýt như đứa bé sợ mất phần quà.”

Tôi vừa ngưng, người đàn bà tiếp lời ngay, “Ông kể tôi mới nhớ, hôm tiệc ra mắt ban chấp hành mới của Hội Người Việt ở ngay cái Tòa Thị Chính này, có một con bé sinh viên Việt Nam qua đây du học, em ấy biểu diễn đàn tranh tặng khán giả. Nó mặc váy ngắn, có đôi chân dài, nên phải duỗi qua một bên khi ngồi đàn. Cả một bầy nhiếp ảnh viên – toàn đàn ông – nằm xoài xuống nền nhà, bò lê bò càng, cố tìm một góc ảnh đẹp để bấm máy. Nhìn không khác gì một đám tội đồ phủ phục trước quan tòa để xin tha mạng. Coi không thấy chút gì là văn hóa trong một buổi lễ tôn vinh văn hóa Việt Nam, ông có thấy không?”

“Chị kể làm tôi chợt nhớ đến những câu thơ Nguyễn Khuyến,” tôi nói.

“Câu thơ gì ông đọc tôi nghe xem nào.”

Tôi đọc ngay 4 câu thơ thuộc lòng thời trung học, “*Kìa hội Thăng Bình tiếng pháo reo. Bao nhiêu cò kéo với đèn treo. Bà quan tênh hếch xem bởi trãi. Thăng bé lom khom ghé hát chèo.*”

Người đàn bà cười rũ rượi. Tiếng cười vang động một góc phòng họp.

May là buổi lễ chưa bắt đầu. Dứt tràng cười, nàng nghiêm giọng, kể tiếp, “Mới đây, trong một cuộc tiếp tân dành cho người Việt ở thành phố có ông Thủ Tướng đẹp trai nhà mình tham dự, người ta giăng dây khoanh một khoảng chữ nhật sát vách tường đối diện lễ đài để phóng viên và nhiếp ảnh viên đứng hành nghề. Vì lý do an ninh và trật tự, không ai được vác máy ra ngoài cái khung chữ nhật ấy vậy mà vẫn có một ông thợ chụp hình người Việt lằng xằng đi tới đi lui. Chỗ này, ngóng chỗ kia hết một con sóc loi loi giữa chốn không người. Có lẽ ông ta nghĩ cái camera cho ông ta cái quyền ấy.”

Đang hào hứng, câu chuyện của chúng tôi bỗng bị ngắt ngang bởi hai người đàn ông vừa đi lướt qua chỗ chúng tôi ngồi, mỗi ông đeo trước ngực một dàn máy chụp hình khổng lồ. Họ vừa đi vừa tranh luận về máy chụp hình. Chờ họ lẩn vào đám đông, người đàn bà tiếp, “Ông có để ý thấy trong các cuộc họp mặt, hội hè, đình đám... nếu có hơn hai ông thợ chụp hình là câu chuyện sẽ xoay quanh các loại máy chụp hình, các loại ống kính, các loại filter... Các ông ấy sẽ nói một nhĩ. Mọi người chung quanh bỗng dừng thành câm và điếc vì có biết

quái gì đâu mà nói. Hết như mấy bà bạn tôi, gặp nhau là vung vít chuyện bóp hiệu, hàng hiệu, áo hiệu, quần hiệu, đủ thứ hiệu. Ông hiểu không? Và ông cũng đừng nghĩ thợ chụp hình thì luôn có tình đồng đội, sẵn sàng nâng đỡ lẫn nhau. Không có đâu! Giữa thợ chụp hình với nhau, họ cũng moi móc tận tình cái kiểu ‘Nó có hình đẹp là nhờ ống kính *khủng* chứ có biết gì đâu.’ hoặc là ‘Nó nhờ xài *photoshop* chứ có tài năng gì...’ Chính tai tôi đã nghe mấy ông ấy xì xào với nhau như thế, ông biết không?”

Câu chuyện của người đàn bà tưởng chừng không bao giờ hết. Nếu như buổi lễ không bắt đầu và mọi người không được yêu cầu đứng lên chào Quốc Kỳ thì bà còn nói không biết đến bao giờ.

Suốt buổi lễ, tôi không chú tâm được chút nào vào những bài diễn văn lê thê bởi đầu óc cứ rối nùi bởi những câu chuyện của người đàn bà vừa đẹp, vừa thông minh, và nhất là vừa mới ly dị kia. Và dù phải công nhận bà ta có lý, tôi vẫn nghĩ bà ta ghét thợ chụp hình vì hai lý do, thứ nhất là vì từ khi bà ly dị ông chồng mê chụp hình (can tội chọn một cô thật *hot* làm mẫu để chụp hình, ông ta *chụp* mẫu rồi tiện tay *vô* luôn mẫu), thì bà đâm ra ghét tất cả những kẻ

giống chồng cũ của bà; lý do thứ nhì và tương đối quan trọng là từ khi bà bỏ chồng, không tay thợ chụp hình nào chịu gạ gẫm, rủ rê bà làm mẫu để họ chụp hình như ngày xưa nữa dù sau khi ly dị bà bỗng trở nên nóng bỏng, mặn mà và rất mực “phản gối long đình.”

Ấy không phải là một sự xúc phạm thì là gì? Bà ghét thợ chụp hình là phải rồi.

Còn tôi, thành thật mà nói, tôi rất mến phục những nhiếp ảnh viên chuyên nghiệp, những phóng viên chiến trường, những người lao đầu vào chốn hiểm nguy để đem ra cho đời những hình ảnh hiếm hoi, quý giá, có khả năng đánh thức lương tâm nhân loại. Tôi quý mến họ. Họ không chỉ đơn thuần là *thợ chụp hình* mà là những *nhiếp ảnh viên* đáng ngưỡng mộ, và tôi tin chắc họ không có những tính xấu của những ông thợ chụp hình đời thường như bà bạn của tôi vừa mới dài lời xía xối.

Ngồi cạnh tôi, người đàn bà có vẻ bứt rứt như thể còn những điều quan trọng chưa thổ lộ hết ra được. Sau cùng, nhân lúc tiếng vỗ tay rộn ràng vang lên sau một bài diễn văn, nàng ghé sát tai tôi, thì thầm, “Ông có thấy thằng cha chụp hình lằng xằng như gà mắc đẻ lúc mọi người hát

Quốc Ca không?”

Tôi lại gật gù, “Thấy chứ, lúc mọi người đứng nghiêm chào cờ mà ông ta cứ loi chơi như con sóc bên lễ đài. Ai vậy nhĩ?”

“*Thằng chả* chứ còn ai vào đây nữa.”

Thằng chả. Tôi cau mày, neho mắt suy nghĩ. Ngay lúc ấy một ánh chớp lóe lên, tôi mở bừng mắt và دید người khi nhận ra tia chớp ấy là từ cái ống kính dài ngoằng vừa chĩa về phía tôi và người đàn bà. Và tôi chợt nhận ra, đúng là “*thằng chả*”, chẳng còn ai vào đây nữa.

Trong một giây, tim tôi nhói lên khi biết chỉ nội tối nay thôi, hình ảnh người đàn bà thủ thi bên tai tôi sẽ tràn lan trên mạng xã hội. Và một *xì căng đan* nóng bỏng sẽ là đề tài mới mẻ cho thiên hạ xúm vào tranh luận trong những ngày đầu năm con rắn.

Tôi kể lại câu chuyện này như một cách giải độc nếu tám hình ấy “*go viral*” trên mạng xã hội. Tôi có nhiều bạn bè là phó nhòm. Ngày Tết thay vì đi theo lối mòn cái kiểu *Năm Tỵ Nói Chuyện Mãng Xà*, tôi lôi họ ra chọc ghẹo lấy hên, biết đâu mai một họ sẽ chụp cho tôi thật nhiều hình đẹp.

Tôi quý mến các đấng phó nhòm, tôi chỉ thù lù *camera*!

HC

NGÀY 22-1-2024

Vũ Bình Minh

Trong các Tổng thống Mỹ, tôi chán nhất là ông Jimmy Carter... Hôm nay đọc bài “Vĩnh biệt Jimmy” của tác giả Đoàn Xuân Thu tôi mới thấy mình mắc nợ ông một lời xin lỗi (“Vĩnh biệt Jimmy” đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/phiem/vinh-biet-jimmy.baotre>). Ông là ân nhân của cả dòng họ tôi. Sau 1975, với lợi thế gần biên, bà con nhà tôi thi nhau vượt biên, được có mất có, chỉ trong năm 1975 và 1976 có đến 37 người mất tích. Sau này được tàu quốc tế cứu vớt nhiều, tính đến năm 82, dòng họ tôi đi thoát được 63 người. Được như vậy là nhờ ơn cứu mạng nhiều ân nhân trên thế giới, trong đó có công lớn của Tổng thống Carter. Chúng tôi không bao giờ quên ơn ông. RIP, sir.

NGÀY 23-1-2024

Johnny Vo

Trẻ luôn có nhiều bài hay, tôi đã đăng ký một số báo hải ngoại như... (BBT xin lược bỏ vì lý do tế nhị. Chân thành

cáo lỗi bạn Johnny Vo)... tôi vẫn thích Trẻ nhất, giàu thông tin, trung thực, không thiên vị, bè phái. Trong số báo này có bài “Phi trường giữa biển” thật lôi cuốn. Hấp dẫn từ cách trình bày rõ ràng, mạch lạc đến văn từ dễ hiểu mà còn có pha chút hài hước nhẹ nhàng, duyên dáng. Cảm ơn tác giả và báo Trẻ. (bài “Phi trường giữa biển” của Nhật Quang, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/phi-truong-giua-bien.baotre>).

NGÀY 18-1-2024

Phan Thi Luu Ly

Cuộc sống lúc nào cũng có những căng thẳng, mệt mỏi, bất toàn... Cá nhân tôi, mỗi khi xem một video clips cảm động, nhân bản, như những người bán quán ăn từ thiện ở Việt Nam, hay một cô gái dừng xe giữa phố, cởi lấy áo đi mưa của mình khoác cho người vô gia cư, tự nhiên thấy cuộc đời sao mà đáng yêu ...

Báo Trẻ có một số câu chuyện rất ám áp tình người, tuần nào tôi cũng tìm xem để làm “sưởi” lòng mình trước. “Đi chân không trên tuyết” là một câu chuyện như vậy: cảm động, nhân ái, đặc biệt câu kết thật dễ thương và bất ngờ, khiến tôi phải rơi nước mắt...

(Mẫu “Đi chân không trên tuyết” của Như Sao tuyển chọn, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/doi-song/nhung-bong-hoa-cuoc-song/di-chan-khong-tren-tuyet-2.baotre>

trẻ

NHẬN IN SÁCH

NHẬN
IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA

CÁC LOẠI SÁCH
VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ 50 CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CỨNG HAY MỀM

MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI

972.675.4383

Email: info@trenews.net

Cháy rừng ở Los!

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

“Los” là viết tắt của “Los Angeles,” một thành phố nổi tiếng ở tiểu bang California, Hoa Kỳ. Tên đầy đủ của thành phố này là “El Pueblo de Nuestra Señora la Reina de los Ángeles,” có nghĩa là “Thị trấn của Đức Mẹ Nữ Vương của các Thiên Thần” trong tiếng Tây Ban Nha. Los Angeles được thành lập vào ngày 4 tháng 9 năm 1781 bởi một nhóm người Tây Ban Nha. Ban đầu, nó là một phần của Mexico trước khi trở thành một phần của Hoa Kỳ sau Chiến tranh Mỹ-Mexico. Với khoảng 3.8 triệu người (2023), Los Angeles là thành phố đông dân thứ hai ở Hoa Kỳ, chỉ sau New York. Los Angeles nổi tiếng với khí hậu ấm áp, bãi biển đẹp và sự đa dạng văn hóa, là trung tâm của ngành công nghiệp giải trí, đặc biệt là điện ảnh và

truyền hình.

Pacific Palisades ở phía tây của Los Angeles, California, nằm giữa Santa Monica và Malibu, sát bờ biển Thái Bình Dương. Phía đông giáp Brentwood, phía nam giáp Santa Monica, và phía bắc giáp dãy núi Santa Monica. Khu vực này có tầm nhìn tuyệt đẹp ra đại dương, dãy núi, và thung lũng. Đây là nơi sinh sống của nhiều người nổi tiếng trong ngành giải trí, nhờ sự riêng tư và yên tĩnh. Pacific Palisades là một trong những khu vực đắt đỏ nhất tại Los Angeles.

Trận cháy rừng, cháy thảm thực vật lá rừng hiện đang hoành hành nhiều khu vực ngoại ô Los Angeles đã thiêu rụi hơn 21,000 mẫu Anh, hơn 12 ngàn ngôi nhà bị cháy rụi, làm 16 người chết và 10 người vẫn còn đang mất tích, sống chết

ra sao chưa rõ. Trận cháy rừng ở Pacific Palisades bùng phát do những gió Santa Ana, là những cơn gió mạnh khô và ấm thổi từ vùng nội địa phía Nam California về phía bờ biển làm bão lửa lan nhanh.

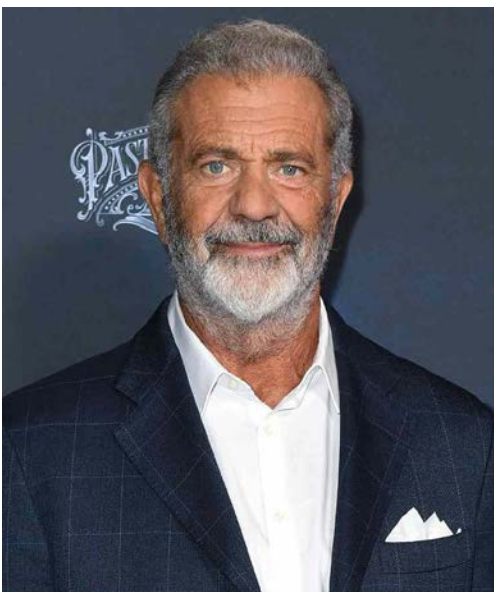
Tên gọi “Santa Ana” có thể bắt nguồn từ hẻm núi Santa Ana, nơi những cơn gió này thường thổi qua. Gió Santa Ana khô và nóng, với độ ẩm cực thấp, khiến thảm thực vật dễ bắt lửa hơn. Sức gió có thể lên đến 160 km/giờ, đặc biệt là ở các vùng núi và chân đồi.

o o o

Mel Gibson, tên đầy đủ là Mel Columcille Gerard Gibson, sinh ngày 3 tháng 1 năm 1956 tại Peekskill, New York, Hoa Kỳ. Gia đình của Mel Gibson chuyển đến Sydney, thành phố lớn nhất của Úc, thủ phủ tiểu bang New South Wales khi ông 12 tuổi vì lý do kinh tế và để tránh việc cha ông bị gọi nhập ngũ trong Chiến tranh Việt Nam. Nói dễ hiểu hơn là ông Hutton Gibson trốn quân dịch.

Việc chuyển đến Úc đã mở ra cơ hội cho Mel Gibson phát triển sự nghiệp diễn xuất của mình, bắt đầu từ việc học tại Học viện Nghệ thuật Sân khấu Quốc gia (NIDA) ở Sydney. Gibson nổi tiếng với vai diễn Max Rockatansky trong loạt phim hành động hậu tận

Mel Gibson và ngôi nhà ở Malibu bị phá hủy trong vụ cháy ở L.A., những chú gà cưng vẫn sống sót. NGUỒN PEOPLE.COM

thế “Mad Max” và vai Martin Riggs trong loạt phim hài hành động “Lethal Weapon”¹. Ông đã giành được nhiều giải thưởng, bao gồm giải Oscar và Quả Cầu Vàng cho đạo diễn xuất sắc nhất với bộ phim “Braveheart”... (1995). Mel Gibson có 9 người con, gần một tiểu đội, và hiện đang sống cùng bạn gái Rosalind Ross.

Tin tức về vụ cháy rừng tàn khốc ở Pacific Palisades ở phía tây của Los Angeles, cho hay: Trong hơn 12 ngàn nhà bị cháy rụi có nhà của Mel Gibson trị giá 14.5 triệu đô la, nơi ông đã sống gần 15 năm, đã bị phá hủy hoàn toàn. Khi suy ngẫm về sự mất mát này, ông nói: “Ngôi nhà chỉ là vật chất nhưng rõ ràng là rất tàn khốc và gây xúc động vì gia đình của chúng tôi đã sống ở đó rất lâu.” Ông chia sẻ rằng ngôi nhà chứa đầy kỷ niệm, những vật dụng cá nhân mà ông trân trọng vì không thể nào thay thế được, bao gồm ảnh, tài liệu, quần áo và những kỷ vật đã thu thập trong nhiều năm.

Mặc dù mất mát, Gibson vẫn giữ thái độ tích cực, nhấn mạnh rằng tài sản có thể thay thế và rằng may mắn thay những người thân yêu của ông, các con và bạn đời đều an toàn. Mel Gibson đang cố gắng giữ tinh thần lạc quan và hài

Cháy rừng tại Công viên quốc gia Grampians, tiểu bang Victoria, Australia, Giáng Sinh 2024
- NGUỒN DAILY MAIL

hước trong tình huống khó khăn. Ông nói rằng “Tôi đã được giải thoát khỏi gánh nặng của đồ đạc vì tất cả đều thành tro bụi”. Ông đang ám chỉ rằng việc mất hết tài sản có thể được xem như một cách để giải thoát khỏi những rắc rối liên quan đến việc sở hữu nhiều đồ đạc. Ông nói “Ít nhất tôi không còn gặp vấn đề về ống nước nữa!” Câu nói là một cách đùa vui về việc ngôi nhà bị cháy rụi, nghĩa là ông không còn phải lo lắng về những vấn đề sửa chữa nhà cửa, như vấn đề về ống nước để chữa cháy, vì ngôi nhà đã không còn nữa. Ông sử dụng sự hài hước để giảm bớt căng thẳng và giữ tinh thần tích cực trong hoàn cảnh khó khăn này.

Có một điều an ủi, những con gà của ông đã sống sót qua đám cháy.

“Thật tuyệt vời. Chúng tôi coi lại chuồng gà và chúng vẫn ổn. Chúng tôi cho chúng ăn ngũ cốc và uống nước, và bây giờ chúng rất hạnh phúc và đẻ trứng,” ông nói với một nụ cười, thêm rằng, “May mắn thay, chúng không trở thành gà quay.”

Từ tiểu bang Victoria nơi mùa hè nào cũng cháy, có những trận cháy rất tàn khốc trong lịch sử tiểu bang Victoria, Úc là vụ cháy rừng Black Saturday xảy ra vào ngày 7 tháng 2 năm 2009. Vụ cháy này đã cướp đi sinh mạng của 173 người, làm bị thương hàng trăm người khác và phá hủy hơn 2,000 ngôi nhà. Gần 80 cộng đồng và toàn bộ thị trấn đã bị thiêu rụi.

Black Saturday được coi là một trong những thảm họa thiên nhiên tồi tệ nhất trong lịch sử

Úc, với tổng diện tích bị cháy lên đến khoảng 450,000 hecta.

Đám cháy rừng tại Công viên quốc gia Grampians, cách Melbourne 240 km về phía Tây tiểu bang Victoria, Australia, Giáng Sinh năm nay 2024 lửa rừng đã thiêu rụi 74,000 hecta rừng tương đương diện tích của nước Singapore.

Thấu hiểu thảm cảnh của những vụ cháy rừng tàn khốc đang hoành hành nước Mỹ, từ nước Úc xa xôi, bay trực tiếp từ Melbourne đến Los Angeles với khoảng cách là 12,751 km mất khoảng 14 giờ 20 phút, với tình nhân loại, một con ngựa đau cả tàu không ăn cỏ, chúng tôi, xin cầu nguyện cho gia đình ông và tất cả những người bạn Mỹ.

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

“Đường trơn, nguy hiểm, chạy chậm” - Đầu năm trời lạnh, thấy cái bảng này ngay góc đường Lê Văn Thịnh giao với đường Nguyễn Duy Trinh (Thủ Đức – SG) cảm giác ảm áp lên hẳn. Cái tình của người phương Nam chân chất thiệt thà dễ thương ghê.

- NGUỒN: NGUYỄN THÚY DƯƠNG

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học Quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ơ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

AI ...

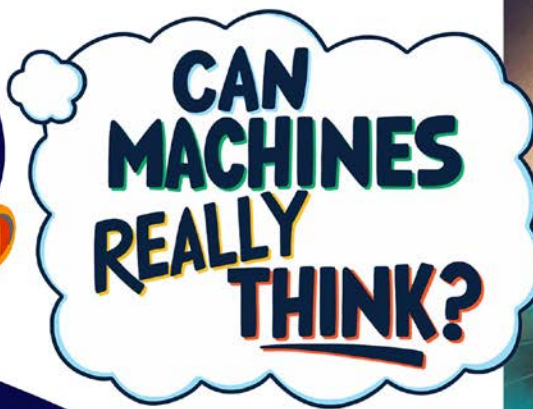
Năm 1950, thiên tài khoa học Alan Turing xuất bản một bài báo nổi tiếng có tựa đề “Máy móc có thể suy nghĩ?”, trong đó ông đưa ra khái niệm về tư duy của máy móc và đề xuất phép thử Turing - một bài kiểm tra khả năng trí tuệ của máy tính. Alan Turing là nhà khoa học đầu tiên thể hiện niềm tin lớn lao rằng máy tính cũng có thể suy nghĩ như con người, và với một phần mềm thích hợp, chúng có thể trò chuyện mà chúng ta không thể phân biệt được người nói là con người hay chỉ là một cỗ máy vô tri. Đáng tiếc, chính tại thời kỳ đỉnh cao của sự nghiệp, cuộc đời của ông biến thành địa ngục khi ông bị bắt giữ và buộc tội có quan hệ đồng tính không đúng đắn. Sau khi bị buộc tội, ông không được phép sử dụng các máy móc của Trung tâm mật mã Bletchley Park, Vương quốc Anh, nơi ông và các cộng sự từng làm việc trong Thế chiến thứ hai. Ông bị ép buộc “chữa trị” bằng phương pháp “thiến hóa học”, nên đã tự sát vào năm 1954. Tới tận năm 2014, Nữ Hoàng Anh Elizabeth II mới ra lệnh ân xá Alan Turing. Tháng 2-2015, gia đình Turing đệ đơn yêu cầu chính quyền Anh ban hành lệnh ân xá sau khi qua đời cho gần 50 ngàn người từng bị tòa án nước này kết tội vì hành vi luyến ái đồng giới như Turing.

May mắn, ý tưởng của Alan Turing không bị lãng quên. Vào mùa hè năm 1956, nhà khoa học máy tính người Mỹ - John McCarthy tổ chức Hội nghị Dartmouth, ông đã đặt tên cho ý tưởng của Turing là “Trí tuệ nhân tạo” (AI). Lần đầu tiên thế giới nghe tới một loại máy móc thông minh có thể bắt chước hành vi của con người trong tương lai. Năm 1958, ông đã tạo ra Lisp - ngôn ngữ lập trình phổ biến nhất được sử dụng trong nghiên cứu trí tuệ nhân tạo. Trong một thời đại mà các máy tính cá nhân dường như là một câu chuyện khoa học viễn tưởng, John McCarthy đã phát minh ra lý thuyết về một siêu máy tính tập trung, mà nhiều người có thể kết nối cùng lúc. Đây chính là một trong những trụ cột cho việc tạo ra Internet ngày nay, nơi một con robot có thể giúp việc nhà, trả lời phỏng vấn, tâm sự với tha nhân ...

John McCarthy được vinh danh như cha đẻ của ngành “Trí tuệ nhân tạo” không chỉ bởi ông là người đặt tên, mà còn vì sự đóng góp lớn lao và bền bỉ mà ông dành cho sự phát triển của “trí tuệ nhân tạo” suốt hơn 50 năm làm việc. Tới năm 2000, khi John McCarthy đã 73 tuổi, ông mới nghỉ hưu.

Alan Turing

John McCarthy

Một thời xe ngựa

Trong số các phương tiện giao thông thô sơ, xe ngựa có tuổi đời dài nhất so với xe kéo, xe lôi, xích lô đạp. Theo học giả Vương Hồng Sển thì xe ngựa đầu tiên xuất hiện ở Sài Gòn vào đầu năm 70 của thế kỷ 19.

Những cỗ xe kiếng ngày xưa do ngựa kéo chở quan chức người Pháp tại Sài Gòn NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

TRANG NGUYỄN

Vào thời kỳ đầu Pháp chiếm Nam kỳ lục tỉnh, các quan chức cao cấp sang Sài Gòn mang theo khoảng chừng 100 chiếc xe song mã mui trần để đi lại trên những con đường đất, chứ chưa dùng cho giao thông công cộng. Tiếp theo đó là xe kiếng dùng để chở các linh mục người Pháp, ma-sơ và các tiểu thư, phu nhân của sĩ quan viên chức Pháp. Đầu thế kỷ 20, xe ngựa mà một số người gọi là xe thổ mộ mới bắt đầu xuất hiện và phổ biến tại Sài Gòn-Chợ Lớn.

Nói đến xe ngựa, có khá nhiều tranh luận của các học giả, văn nhân quanh hai chữ “thổ mộ”, xác định nguồn gốc cái tên của loại xe này. Đọc để

biết thêm nhiều ý kiến thôi chứ tôi vẫn thích cách lý giải của cụ An Chi hơn. Cụ cho rằng người Pháp ở Nam kỳ gọi xe thổ mộ là (hộp quẹt) hoặc tac-à-tac, có lẽ khi chạy, vó ngựa chạm mặt đường trải đá nghe tách tách. Riêng người Việt mình gọi là thổ mộ, nguyên do cái thùng xe có cái mui khum khum mang hình dáng rất giống nắm mồ bằng đất, chứ không phải do đọc trại tiếng Quảng Đông là “tshou mại” thành “thảo mã” rồi thành “thổ mộ”, chỉ con ngựa cỏ hay xe chở cỏ cho ngựa. Lại thêm ý kiến xe ngựa ngày xưa dùng để chở quan tài đi chôn nên gọi là thổ mộ chăng? Đâu chỉ xe ngựa chở hòm. Ghe thuyền, xe bò vẫn

được dùng làm xe tang khi thời ấy chưa có phương tiện chuyên chở rộng rãi hơn.

Cách gọi “thổ mộ” không phổ biến bằng người bình dân gọi “xe ngựa” chung chung theo tính chất. “Thổ mộ” chẳng khác nào gọi tên một thương hiệu xe như Mustang nhưng vẫn là một loại xe hơi. Hoặc để phân biệt với loại xe ngựa chở cá, chở hàng hóa lớn nhỏ mà người ta gọi là xe cá đôi, xe cá chiếc tức là xe ngựa chở hàng có một con ngựa kéo hoặc hai con ngựa kéo. Hình ảnh chiếc xe ngựa luôn gắn liền đời sống sinh hoạt của người dân ngay từ giai đoạn đầu khi người ta biết dùng gia súc làm cỗ máy thay sức kéo của con người, rồi nó trở

thành ký ức khó phai mờ trong quá trình phát triển các phương tiện giao thông.

Xe ngựa là một trong những phương tiện sơ khai nhất, gần gũi nhất giữa con vật và con người. Con ngựa, con bò hay con trâu là những gia súc hiền lành, có sức mạnh, lại hiểu được ý người, nó nghe theo nhịp roi và tiếng hò la của bác xà ích điều khiển. Do vậy, xe ngựa tự nhiên trở thành một hình ảnh đẹp trong đời sống, nên thơ đi vào văn chương, thậm chí xuất hiện trong sách giáo khoa để dạy học sinh tình yêu quê hương mà nếu không có lời nhắc nhở của mấy người bạn lớn tuổi thì tôi đã quên từ “ba đời vương”. Mấy ông bảo rằng, từ hồi tiểu học đã thuộc lòng bài thơ lục bát “Tôi yêu” của thi sĩ Bằng Bá Lân: “Tôi yêu tiếng Việt miền Nam / Yêu con sông

rộng, yêu hàng dừa cao / Yêu xe thổ mộ xôn xao / Trên đường khúc khuỷu đi vào miền quê”.

Cảnh xe thổ mộ xôn xao ở miền quê chắc là ở vùng Chợ Lớn – Gia Định xưa (Chợ Lớn bao gồm Tân An, Long An ngày nay và Bình Dương, Tây Ninh thuộc vùng Gia Định), chứ các tỉnh lỵ miền Tây xe ngựa không nhiều, đếm trên đầu ngón tay, ngoại trừ Mỹ Tho khi ấy có đường xe lửa Sài Gòn kết nối đã làm cho thị tứ này trở nên sầm uất nhất miền Nam chứ không phải Cần Thơ, trong khi phương tiện giao thông phổ biến đi lại chuyên chở hàng hóa ở các vùng miền khác là ghe đồ hoặc bằng xe lôi đạp. Duy chỉ mỗi vùng Tịnh Biên, An Giang do địa hình vùng núi, ít sông rạch, nên xe ngựa xuất hiện vào thời gian sau này, vào khoảng thập niên 60, và còn giữ được

đến ngày nay, tuy còn không nhiều, dùng để thô hàng hay chở khách trong các làng quê xa ra chợ xã. Có lần đi Vĩnh Trung, Tịnh Biên cách nay hơn 10 năm, tôi thấy vài chiếc xe ngựa, khung thùng không phải hình thổ mộ mà là mui trần hay bằng tấm tôn uốn cong, chạy bằng bánh xe hơi, gọi nhớ một thời vang bóng của chiếc xe ngựa nhưng không còn giữ kiểu cách truyền thống nữa.

Chỉ có đất Thủ Dầu Một (Bình Dương) một thời in đậm vó câu. Nơi đây, được nhiều người cho là cái nôi xuất phát và đóng thùng xe ngựa không chỉ cho vùng đất miền Đông mà còn cung cấp xe ngựa cho cả Sài Gòn – Chợ Lớn. Trong bài “Về 47 chợ” mô tả sự nhộn nhịp lao xao của bến xe ngựa như sau: “Thiên hạ thất kinh là chợ Hớn Quản / Không như bánh trắng là chợ

Phan Rang / Xe thổ mộ dọc ngang là chợ Thủ Dầu Một / Khỏi lo ngập lụt là chợ Bưng Cầu...”. Theo các tác giả người Pháp L. De Grammont và Baurac viết về xe ngựa đất Thủ ghi rằng: Thoạt đầu, quan lại Pháp mang theo xe song mã du nhập vào Sài Gòn, rồi đến cuối thế kỷ 19 thì vài chiếc song mã được mang sang Bình Dương để phục vụ quan lại. Xe đẹp và tiện dụng nên thợ mộc đất Thủ phỏng theo, chế tác thành xe thổ mộ vừa chở hành khách và vừa kèm theo hàng hóa rau trái của người dân mang vào Sài Gòn buôn bán. Ngựa được trang trí cho đẹp có chùm lông gà trên đầu, cổ đeo lục lạc. Xe trang hoàng chạm lũng, có gắn đèn dầu.

Thợ mộc đất Thủ nổi tiếng tài hoa, lại là vùng đất có nhiều rừng cho gỗ quý, cứng chắc để làm bánh xe. Ban đầu xe ngựa không có mui, về sau cải tiến thêm cái mui che mưa che nắng. Nhưng cũng có những người lớn tuổi đáng giá ít nhiều về nghề nuôi ngựa ở Đức Hòa cho rằng người thợ Việt mình bắt chước thùng xe ngựa Mã Lai. Có người phải sang tận Mã Lai mua cỗ xe ngựa 7, 8 cây vàng, mang về chế tác lại thành xe thổ mộ rồi từ đó mà lan

Xe ngựa thổ hàng có khi người ta sử dụng cả trâu hay bò làm sức kéo (NGUỒN: INTERNET)

truyền kiểu mẫu.

Chuyện kể truyền miệng như vậy tôi được nghe khi đi tìm người đóng xe ngựa cuối cùng cho bài viết cách đây 20 năm. Rốt cuộc thì tôi tìm được ông Hai Sộp ở chợ Búng, thị trấn An Thạnh, người nổi gót đóng thùng xe ngựa truyền thống từ đời cha là ông Hương quản Luốc làm nghề đóng xe ngựa nổi tiếng một thời vùng đất Thủ. Trong khu nhà vườn rộng mát, ông còn lưu giữ vài kiểu xe nguyên bản, và phục chế đóng mới một số xe theo đặt hàng của các khu du lịch hoặc các đoàn làm phim trong nước thuê mượn quay cảnh vó câu một thời lộc cộc trên những nẻo đường quê. Ông Hai Sộp càng nức tiếng với biệt danh người đóng xe ngựa cuối cùng của vùng đất Đông Nam bộ, sau khi hãng truyền hình Pháp thuê của ông 9 chiếc xe ngựa cho đoàn làm phim

“L’Amant” (Người tình).

Ông Hai Sộp kể lại thời vang bóng của những chiếc xe ngựa do cha mình và nhiều thợ mộc nổi tiếng khác như Ba Ký, Muối Thân, Tư Hoàn, Sáu Kiệp của vùng Tương Bình Hiệp, Phú Cường sản xuất thùng xe. Thời huy hoàng xe ngựa là vào thập niên 20 của thế kỷ trước, cho đến đầu thập niên 70 thì coi như chấm dứt hẳn vì lệnh cấm xe ngựa hoạt động trong thành phố. Thật ra lệnh hạn chế một số tuyến đường và bến xe ngựa trong Đô thành Sài Gòn – Chợ Lớn đã có trong từng giai đoạn trước đó nữa. Ông Hai nói, bến xe ngựa ở Sài Gòn – Chợ Lớn nhiều lắm, đông nhất ở đầu đường Gia Long ngay Ngã Sáu Phù Đổng, khu bến xe Petrus Ký, Chợ Cầu Muối, Chợ Bình Tây. Sau này vào giữa thập niên 60, chính quyền cấm xe ngựa hoạt động ở trung tâm thành

phố. Và kế tiếp là cuộc bùng nổ các phương tiện giao thông như xe buýt, xe lam, xe taxi, xe gắn máy... khiến xe ngựa thu hẹp dần, lui về hoạt động trên một số tuyến đường cho phép ở nội thành và các quận ven đô. Ngựa phải mang vật dụng hừng phân, nếu phóng uế trên đường sẽ bị phạt nặng. Tôi không hình dung được cái vật dụng hừng phân mà bác xà ịch treo là như thế nào. Có người bảo là cái mo cau treo lủng lẳng, có người bảo cái thùng sắt tây, nhưng tôi vẫn thấy ngựa cứ tự nhiên ị trên đường từng bãi phân xanh mốc.

Giai đoạn này, tôi biết rõ vì có nghe bản tin trên đài radio về lệnh cấm. Xe ngựa chỉ được phép hoạt động trên vài tuyến đường, trong đó có đường Lê Văn Duyệt ngang qua Hòa Hưng là nơi gia đình tôi sinh sống. Trạm này kết thúc ngay ngã tư Hồng Thập

Tự, vài năm sau lại được lệnh dời xuống gần Ngã Sáu Công Trường Dân Chủ. Không biết các bến xe ngựa ở các quận khác dời ra đâu, riêng chợ Hòa Hưng thì từ hừng sáng xe ngựa từ các vùng Bà Điểm, Hóc Môn đổ hàng xuống. Thích nhất vào mỗi ngày rằm trong tháng, hay trước ngày Tết nhất, từng cỗ xe ngựa trông như xe hoa kéo nhau đi trẩy hội, hai bên hông thành xe treo từng đôi quang gánh đầy bông cúng vạn thọ vàng rực hay hoa huệ trắng nõn nà, có khi là thúng hoa sen hồng phấn cợt chắt trên nóc mũi. Bức tranh màu sắc của cỗ xe đó thật đẹp biết bao, mà bây giờ tôi không bao giờ tìm lại được. Có chăng là những cảnh được tạo dựng ở các khu du lịch hay đường hoa Nguyễn Huệ ngày xuân.

Thú thật tôi không thích đi xe ngựa. Hình như tôi được đi xe ngựa chừng 4, 5 lần vào thời tuổi nhỏ. Nó chật chội và chậm chạp, không phù hợp trong thời hiện đại. Nó trở nên lạc hậu, suy tàn theo quy luật có mối nối cũ. Thế hệ trẻ sau này nhìn lại những tấm ảnh xưa có thể chỉ thấy lạ lắm chứ trong lòng chưa hẳn là thích thú. Chỉ có những người lớn tuổi, tóc bạc màu mây, có thể còn vương vấn chút tình cho cỗ xe ngựa xưa một thời vang bóng.

TN

Xe thổ mộ vừa chở hàng vừa chở khách, một trong những phương tiện giao thông ngày trước tại Việt Nam (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

BIỂN CÁT

bếp lửa hồng

TRANH ĐINH CƯỜNG

Lắng lòng xuống để nghe gió hát
Hàng dừa xanh xao xác chiều hôm
Tôi trở lại bước chân rất nhẹ
Chạm vào đâu cũng vỡ nỗi buồn.

Con mương nhỏ nước tràn róc rách
Từ biển sâu hay sông lớn đổ về đây
Mương cạn rồi đây bao năm vẫn thế
Chỉ thời gian lặng lẽ đổi thay.

Đâu rồi con cá lòng tong mắt nhìn trô trố
Lạc đâu rồi con còng gió ngày xưa
Con diều giấy đứt dây bay mất hút
Tuổi thơ tôi vụn vỡ những âm thừa.

Ba mươi Tết ngoại ngồi chong bếp lửa
Hương bánh chưng hương mứt quyện vào đêm
Có con bé đu đưa trên chiếc võng
Giấc ngủ bình yên cơn mộng êm đềm.

Ba mươi Tết ngoại ngồi chong mắt đợi
Không còn ai vắng vẻ cả chiều quê
Con bé xưa đi mãi không về
Chim tung cánh bay vào bầu trời rộng.

Để muộn màng một ngày ba mươi Tết
Tôi trở về nơi gác giữa mênh mông
Vườn hoang vắng chỉ chiều hôm nghiêng bóng
Ngõ đâu đây lách tách bếp lửa hồng.

BC - SC

Bị bắt vì không trùm khăn hijab khi diễn

Chính quyền Iran một thời đã có những quy định khắt khe về trang phục phụ nữ.

Một nữ ca sĩ đã bị chính quyền Iran bắt giữ vì không trùm khăn *hijab* khi trình diễn trực tuyến trên YouTube. Ca sĩ Parastoo Ahmady, 27 tuổi, đã bị bắt hôm thứ Năm, 12/12/2024, với tội danh vi phạm quy định về trang phục của Cộng hòa Hồi giáo Iran đối với phụ nữ.

Khi đăng video lên YouTube, Ahmady nói: “Tôi là Parastoo, một cô gái muốn hát cho những người tôi yêu thương. Đây là một quyền mà tôi không thể bỏ qua; hát cho mảnh đất mà tôi yêu say đắm.”

Buổi trình diễn trực tuyến của cô đã thu hút hơn 1.4 triệu lượt xem và cô đã được nhiều người trên mạng khen ngợi vì sự dũng cảm của mình.

Luật sư của cô, Milad Panahipour, cho biết rằng cô đã bị bắt giữ ở

Parastoo Ahmady. NGUỒN THE TIMES OF ISRAEL

phía bắc Iran, trong khi hai nhạc sĩ trong ban nhạc của cô bị bắt tại phòng thu âm của họ ở Tehran.

Năm 2022, Iran đã chứng kiến một làn sóng biểu tình lớn sau cái chết trong tù của một phụ nữ người Kurd Iran, Jina Mahsa Amini. Người phụ nữ này bị bỏ tù vì mang khăn trùm đầu không đúng với quy định của chính phủ.

DH - THEO EURONEWS

Chính quyền Iran đã bắt giữ ca sĩ 27 tuổi Parastoo Ahmady vì biểu diễn trong một buổi hòa nhạc trực tuyến trên YouTube - NGUỒN INSTAGRAM

Dân chúng Iran xuống đường mang theo ảnh Mahsa Amini. ẢNH: TUNISIE-DIRECT.COM

Những dấu hiệu mất trí nhớ không thể bỏ qua

BẢO SƠN

Bệnh mất trí nhớ là nguyên nhân gây ra 120,000 người chết vào năm 2022. Con số này không giảm mà ngày càng tăng cao thêm. Một kết quả nghiên cứu cho thấy có tới 42% người trên 55 tuổi hiện nay sẽ bị bệnh này vào những năm tới. Bệnh phát triển rất chậm lúc ban đầu và khó nhận ra, vì vậy cần chú ý và không thể bỏ qua những dấu hiệu dưới đây.

1. Hành vi đeo bám hoặc trẻ con.

Đó là khi người bệnh trở nên hoàn toàn phụ thuộc vào một người nào đó và lúc nào cũng đeo theo như một cái bóng. Nguyên nhân là do cảm giác sợ hãi trong một thế giới trở nên khó hiểu. Người bệnh cần thường xuyên phải thấy người mà họ tin cậy nhất. Nếu người này rời khỏi, bệnh nhân sẽ không biết họ đã đi bao lâu và làm sao tìm thấy. Vì vậy họ phải đeo theo, ngay cả khi vào phòng tắm.

2. Khó ngủ. Các triệu chứng như không ngủ được, bồn chồn, lo lắng, kích động, mất phương hướng và nhầm lẫn trầm trọng hơn trong ngày và có thể kéo dài đến đêm dẫn đến khó ngủ và đi lang thang trong đêm. Hiện tượng này được gọi là “sundowning” gây ra bởi một số yếu tố như mệt mỏi, thay đổi đồng hồ sinh học, khó phân biệt được giữa giấc mơ và thực tế, giảm nhu cầu ngủ do tuổi già.

3. Công kích bằng lời nói hoặc hành động. Khi bệnh phát triển, người bệnh thường hay có hành vi công kích bằng lời nói, hoặc đánh nhau. Những hành vi hung hăng này có thể xuất hiện đột ngột và thường là do các nguyên nhân tiềm ẩn mà người thân trong gia đình hay người chăm sóc không biết rõ chẳng hạn như bệnh nhân bị khó chịu trong người, khó giao tiếp hoặc thất vọng trước một tình huống nào đó.

4. Ảo tưởng và hoang tưởng.

Một số bệnh nhân có thể phát triển từ những nghi ngờ vô lý (như nghĩ rằng có người ăn cắp tiền bạc, mất kính của họ) tới việc tin chắc hoặc ảo tưởng sai lầm chẳng hạn như tin rằng có ai đó đang muốn làm hại họ. Bệnh nhân cũng có thể bắt đầu có ảo giác ví dụ như họ thấy, nghe, ngửi hoặc nếm những thứ không có thật.

5. Hành vi không phù hợp. Ở giai đoạn giữa và giai đoạn sau của bệnh Alzheimer, bệnh nhân có thể mất kiểm soát các xung động của mình và cư xử theo cách không phù hợp hoặc không bình thường. Bệnh nhân có thể quên tình trạng hôn nhân của mình, cởi quần áo ở nơi không phù hợp, lấy đồ trong cửa hàng mà không biết rằng mình phải trả tiền.

(còn tiếp)

DALLAS Sự Kiện

LUNAR NEW YEAR AT GALLERIA DALLAS

10/2. Sinh hoạt giải trí dịp Tết Ất Tỵ với múa rồng, múa trống, trưng bày đèn lồng và nhiều tiết mục khác

Địa điểm: Galleria Dallas, 13350 Dallas Parkway, Dallas, TX 75240.

Giá vé: miễn phí.

LUNAR NEW YEAR AT ASIA TIMES SQUARE

1/2 và 2/2. Hội Tết Ất Tỵ 2025 với trình diễn văn hóa văn nghệ truyền thống. Có bán nhiều thức ăn ngon. Đốt pháo mừng xuân

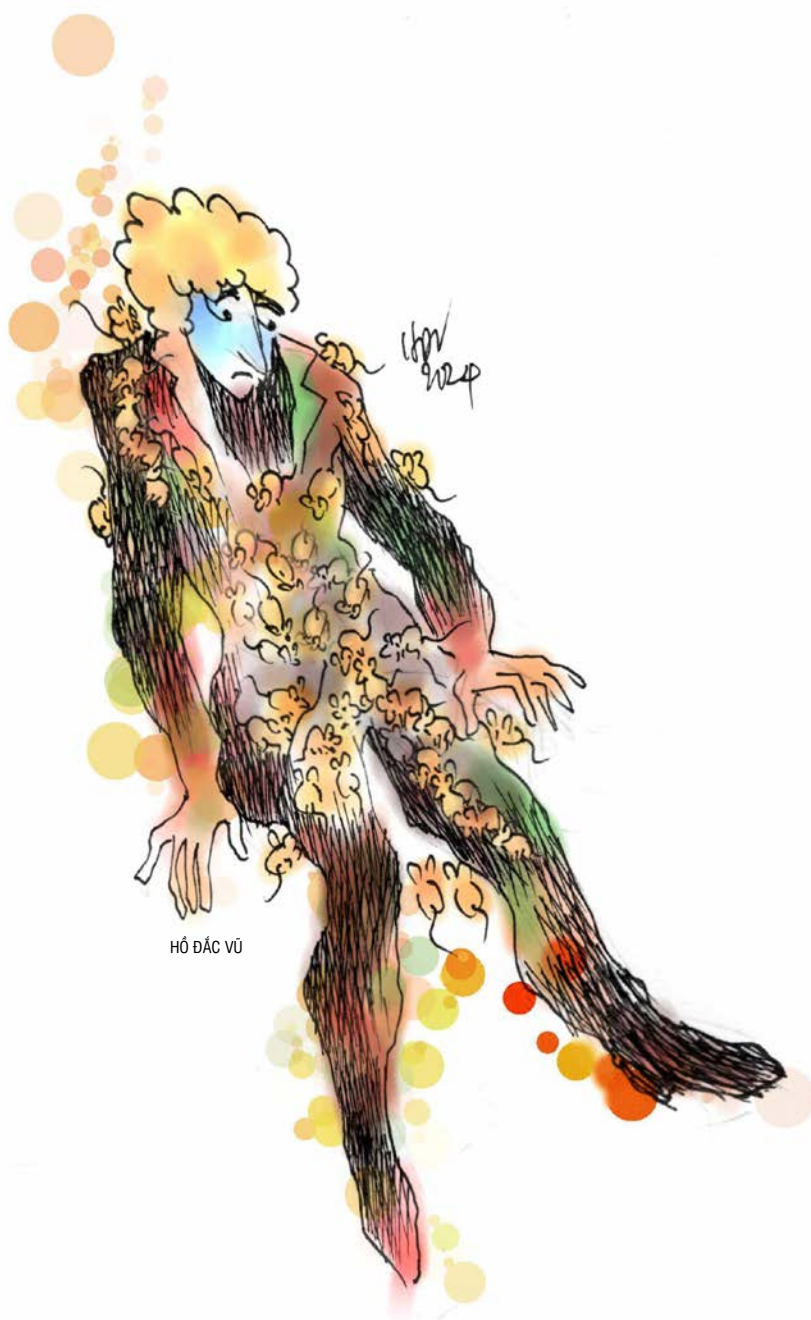
Địa điểm: Asia Times Square, 2625 W. Pioneer Pkwy, Grand Prairie TX 75051. **Giá vé:** miễn phí.

LUNAR NEW YEAR NIGHT MARKET FESTIVAL

9/2 (từ 5pm tới 9pm). Lễ hội Tết với múa lân, lì xì, trình diễn âm nhạc, thư pháp và có bán nhiều thức ăn ngon

Địa điểm: Frisco Ranch, 9292 Warren Parkway, Frisco TX 75035. **Giá vé:** miễn phí.

HỒ ĐẮC VŨ

Chuột vàng

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Từ Madrid, tôi lái xe tới Barcelona.

“Tối nơi, phone liên, tao đón về làng chơi, vui còn hơn Montreal.”

Nên tôi gọi.

- Hugo! Tao đang ngồi ở cái Bar gần nhà, đã text địa chỉ, mấy tối gấp, làm một châu Tapas tối nay, mai về làng.

- Ok! Từ đó về tới làng tao ở Sant cugat del valles có 30 phút ... Ừ! tao tới chơi với mày 1 đêm.

Vậy là đêm Barcelona của tôi, mở màn trong một cái bar già ời là xưa, giống như căn phòng của khu nhà 4 tầng mà tôi đang thuê. Phía trước là cánh cửa gỗ sồi, tường đá, bẻ lam nham, bên trong với quầy rượu bằng gỗ đen, và những chiếc ghế khác nhau, đủ màu, đủ kiểu, nước sơn chỉ còn sót lại những vệt nhỏ. Nhưng, tuy là bar “Xưa” nhưng cô phục vụ đứng trong quầy bar lại trẻ măng. Hoàn toàn không có vệt “Già” trên mặt, trên thân hình mơn mớn, tươi rói của cô.

- Tôi có thể gọi món uống và ăn một chút gì trong khi đợi bạn tôi tới từ

Cerdanyola del Vallès.

- Tất nhiên là ông có thể gọi ...

Cô nhìn tôi.

- Bia Tươi, rượu đỏ, rượu đế Tây Ban Nha, hoặc whiskey Mỹ, Scotch Anh, kể cả Vodka của Nga!

- Cô cho 1 bia loại mạnh.

- 8, 12 độ?

- Thử 12 độ.

Cô cúi xuống, cái cổ áo rộng, màu đỏ, viền đen của những vũ công Flamenco, bày ra hết bằng chứng về dấu vết “Không già” của cô. Bộ ngực màu mận nâu Tây Ban Nha căng tròn.

Cô gái đặt ly bia lạnh lên quầy, đôi môi son đỏ, chúm chím. Cô biết tôi đã thấy gì. Tôi cười.

- Cám ơn.

Cô chỉ vô tửu đồ ăn, dài sau lưng

- Anh có thể gọi 1... Hoặc 30 món Tapas nhâm nhi trong khi đợi ...

Và đưa tôi tám thực đơn.

- ... Tôi có những món tươi mới làm, vôi bạch tuộc nướng ớt cay, chân bò tót hấp tiêu tươi, gan trườn nướng tỏi ...

- Tươi?

- Như tôi vậy!

Cô cười, đi vô trong.

Cô đặt 3 cái đĩa nhỏ xíu bằng bàn tay, 1 đĩa 3 lát bạch tuộc, 1 đĩa 3 lát chân bò và 1 đĩa có 3 miếng gan trườn thơm mùi tỏi to bằng 2 ngón tay.

Tôi lấy lát chân bò, nhai sần sật, nốc miếng bia nâu.

- Hello H!

Hugo bước tới ôm tôi.

- Ngồi!

Tôi quay qua.

- Cho bạn tôi 1 ly bia như tôi.

- Cha biết món Tapas à?

Hugo ngồi xuống, hỏi.

- Tao ăn từ bên Montreal, nhưng không có mấy món này.

Hugo đưa tay gọi cô gái trẻ. Cô chào Hugo, họ nói cười với nhau. 5 phút sau. Cô gái mang ra một mâm lớn. Đặt từng đĩa xuống quầy.

- Đây là những món Tapas, bạn anh mời.

Cô mang thêm bia, mỗi ly 1 lít. Bây giờ thì tôi biết. Cũng như bên Đức, ở đây, người ta uống bia, mỗi ly 1 lít!

8 giờ sáng, sương còn dày đặc, bám ướt vai áo khi Hugo chở tôi về làng sant cugat del valles bằng chiếc xe Fiat nhỏ xíu, mui trần.

Chạy lòng vòng, thăm nhà thờ cổ trăm năm. Thăm pháo đài trên núi. Tối 10 giờ.

- Nhậu bên nhà cậu tao, ổng làm nhiều món đặc biệt của núi rừng Tây Ban Nha.

- Món gì?

- Đầu heo rừng nướng mật ong, chuột vàng rô ti.

- Chuột?

- Chuột vàng ... Loại chuột rừng nhỏ bằng 2 ngón tay, lông màu vàng óng, chuyên ăn nhô tươi và mật ong ... Nền rất ngon! Hiếm. Dân Tây Ban Nha không phải ai cũng biết.

Xe quẹo chạy vô thị trấn sant cugat del valles, bằng ngang khu rừng, tới khu dân cư nằm giữa vùng đồi trồng nho.

Hugo chạy vô cổng vòm bằng đá xanh. Ngừng trước một khu nhà trệt, tường gạch đỏ, lợp ngói, loang lổ lớp rêu xanh, giống như một trại lính cũ.

Hugo chỉ tay.

- Đây là nhà tao, 2 căn bên phải, 2 căn bên trái là nhà cậu tao, 2 căn cuối cùng là nhà của bà dì. Cả dòng họ tao ở đây đã trên trăm năm.

Tôi vô căn phòng lớn, bàn ăn dài với dãy ghế bằng gỗ Sồi đã lên nước bóng, phòng nối với bếp. Mùi thịt nướng thơm lừng. Người đàn ông đang làm bếp, quay lại.

- Chào anh bạn! ngồi xuống bàn ... Hugo! Lấy vô rượu đỏ Sangre de toro (Máu bò) ra ... Đồ nhậu xong rồi!

Hugo lấy 4 cái ly sành, để xuống bàn.

- Bắt đầu bữa nhậu là vừa ... thằng con cậu tao, đi sẵn cũng sắp về.

- Nhậu lúc 11 giờ sáng?

Tôi hỏi.

- Dân Tây Ban Nha có thể nhậu từ 7 giờ sáng bữa nay, tới 7 giờ hôm sau ... 11 giờ là trễ rồi.

Hugo rót 3 ly rượu. Người đàn ông trong bếp mang ra 2 đĩa sành lớn, có những miếng thịt nướng da vàng, dài như ngón tay cái, 1 đĩa ớt xanh ngâm chua với những lát hành tây cắt mỏng.

- Đây là cậu Andres và món đầu heo rừng nướng.

Ông bắt tay tôi.

- Dạ! H, bạn cháu từ Boston tới.

- Chào mừng cậu với món bắt hủ của sant cugat del valles.

Ông gấp 3 miếng thịt, bỏ vô đĩa tôi. Đưa cao ly rượu. Chúng tôi cạn ly rượu Máu Bò đầu tiên. Cánh cửa hông mở ra, anh thanh niên, đội nón cối, vai đeo súng săn, túi vải bước vô, chào.

- Đây là Alberto, con trai của cậu Andres.

Anh ta treo túi vải và súng lên tường, tới bàn, bắt tay tôi, ngồi xuống, rót đầy 4 ly rượu.

Mọi người ăn. Lần đầu tiên tôi biết và ăn đầu heo rừng nướng mật ong, kiểu Tây Ban Nha. Thịt đầu màu hồng, da vàng, với lớp mật ong giòn rụm, phủ bên trên. Vị ngọt, thơm hơn heo quay.... Quá ngon!

Cậu Andres xiên 1 miếng thịt lớn trong chiếc nĩa, bỏ cho tôi, rót thêm rượu, ông uống một hơi.

- Tôi có thể kể cho cậu, câu chuyện lạ về mấy con chuột vàng hiền lành, mà chút nữa chúng ta sẽ ăn... Đây là một chuyện kinh dị mà chính tôi là nạn nhân ...

“Mới đây, 10 năm trước!

Lúc đó, cả nước bị khủng hoảng kinh tế, tôi không có việc làm, nên mang súng, vô rừng săn chuột vàng, một món ngon nổi tiếng ở vùng sant cugat del valles, đã bắt đầu đắt hàng. Mỗi tuần săn, tôi bán cho tiệm thịt, có chút tiền, phụ mua thực phẩm, mua rượu Máu Bò.”

Cậu Andres chỉ anh con trai.

- Lúc đó cậu này chưa biết săn, Hugo ở bên Canada làm việc, nên mấy con chuột vàng đã nuôi tụi tôi.

Ông lấy miếng thịt heo rừng, kẹp lát ớt xanh, hành tây, bỏ vô miệng, nhai nhai, uống cạn ly rượu máu bò

“Hôm đó đầu Thu, Andres đang vô rừng săn chuột thì trời đổ mưa lất phất, anh lòng vòng mấy cây sồi cổ thụ, nơi chuột vàng thường sống trên các cành cao, và làm ổ trong các bông cây, một loại hang lớn nằm trên thân của các cây cổ thụ đã già. Andres leo lên một bông cây, đặt 4 cái bẫy lưới sập, 20 phút sau, chỉ tóm được chừng 10 con. Đã 10 giờ sáng, trời đổ mưa lâm râm, khu rừng bốc lớp sương

mù trắng đục trên những tàn cây.

- Mưa thì chuột nằm hết trong hang!

Andres lăm bằm

Tối 2 giờ chiều. Trời dứt mưa, khu rừng bỗng âm u, vắng lặng. Không một tiếng chim, càng không có tiếng chuột rít trên cây như mọi ngày. Andres tới gốc cây sồi, giăng cái lều nhỏ, trải túi ngủ, lấy ổ bánh mì thịt nguội, ăn chiều. Anh uống hớp rượu trắng, nằm ngủ, đợi tới tối, làm chuyến bẫy đêm. Bẫy chuột vàng ban đêm, bắt được nhiều hơn, vì đó là giờ đi ăn của tụi nó.

Chừng 5 giờ chiều, Andres thức dậy. Anh nghe tiếng chuột kêu, tiếng chân chạy rào rào trên những cành cây cao. Andres đeo đèn. Leo lên cây sồi cổ thụ trước mặt, đặt 4 cái bẫy lưới sập, loại bẫy có thể bắt cả 20-30 con chuột một lần. Anh xuống gốc cây, trải thêm một tấm lưới rộng, dưới các cành cây mà anh đặt bẫy, để tóm những con chuột rớt xuống từ trên cây.

Đến 6 giờ, Andres leo lên, gỡ lưới và bẫy, anh bẫy được 30 con, nhưng chưa đủ số lượng yêu cầu của mình.”

Hugo vô bếp, mang ra 2 đĩa sành lớn.

- Đây mới là món tuyệt chiêu của cậu Andres.

Hugo để xuống bàn.

- Chuột vàng nướng, quăn với Jamon Iberico, ăn kèm ớt cay muối chua.

Cậu Andres bỏ vô đĩa tôi 3 con, tôi rót đầy 4 ly rượu.

“Vây ... Bẫy thêm lần nữa. Andres lấy bao vải, lưới, bẫy. Qua cây sồi to hơn, ở xéo góc rừng. Anh đeo đèn, leo lên cây. Tiếng chuột chạy lao xao trên đầu Andres, anh cẩn thận bám vô cành, leo từng bước vì cành đã thấm nước mưa, rất trơn. Những tiếng chuột chít lớn hơn, gần hơn, giống như sát trên đầu. Andres chụp tay vô một mắt cây lớn, leo lên. Đèn soi chiếu sáng phần thân cây nhô ra, như một cành đã gãy, cho thấy một bông cây to, có lỗ lớn như thân người, với tiếng chuột kêu lao xao bên trong. Andres rọi đèn vô. Một đàn chuột cả vài trăm con lúc nhúc, lông vàng óng ánh, nằm sát dưới bông cây, đưa những đôi mắt đỏ nhìn vô vùng sáng của ngọn đèn săn.

- Vây là trúng ổ.

Andres lấy bẫy lưới sập, chồm xuống, đặt sát đáy bông. Vài chục con chuột chạy vô. Anh kéo lên, đổ vô bao vải. Andres làm tiếp. Mới 3 mẻ lưới, bao vải đã đầy chuột. Andres leo xuống, chạy qua lều, lấy cái bao ni lông đựng túi ngủ, để đựng thêm chuột vàng. Anh lại leo lên bông cây, rọi đèn. Những con chuột chạy liên tục, càng lúc càng

nhiều từ lỗ hổng phía trên bông cây. Andres, chồm người, thả bẫy, nhưng đàn chuột vàng như đã khôn hơn, chỉ một số ít chui vô, số lớn dạt ra 2 bên, tránh miệng bẫy. Andres lại leo xuống, chạy về lều, lấy chiếc gậy đi rừng, leo lên bông. Một tay anh nắm chặt lấy bờ gỗ của cửa bông, tay kia cầm chiếc gậy, chồm sát xuống, đưa đầu gậy, lừa đàn chuột vô miệng bẫy, nhưng những con chuột vàng lại nhảy lên, tránh ra 2 bên. Andres bực mình, anh cố chồm xuống sâu hơn, đưa đầu gậy, đẩy mạnh vô đàn chuột. Và anh mất đà,

- Crack!

Phần gỗ mà Andres nắm ngay cửa bông, bẻ một miếng lớn, anh rớt xuống, đầu động mạnh vô đáy bông. Xiu.

Andres hé mắt, chung quanh đen thui, đầu nhúc từng cơn, chân tay tê cứng. Anh nghe tiếng chuột kêu chung quanh. Và nhận biết là cả trăm con chuột vàng đang bò trên người mình. Hai con, bắt đầu leo vô mặt Andres, bò tới bờ lui, những cái chân nhỏ có móng cào vô mí mắt. Anh nhắm lại, 2 con chuột bò vô tai, gặm nhẹ. Andres thấy thịt da rát rạt, tứa máu. Tụi nó bò chậm xuống cổ, chui tới ngực, những bàn chân nhỏ cào mạnh trên ngực anh, rồi từng bước, tuột xuống rún. Cũng may, tụi nó không cắn vô đầu rún,

mà đi qua lại, cố chui vô lưng quần. Andres sợ điếng người, nghĩ tới những cái răng nhỏ gặm nhấm bộ đồ nghề của mình.

- Thôi chết!

Andres giật mình, người nổi da gà, run lên, khi những bàn chân nhỏ, đã chui tới đám ..., nằm trên bộ phận sinh dục. Anh cố lắc người, đưa tay, định đánh vô mấy con chuột dưới hạ bộ, nhưng không cử động được, vì chân tay vẫn còn tê do cú té động đầu.

- Mẹ!

Andres cứng người. Những cái chân mềm bắt đầu bu lấy phần hạ bộ. cào, cắn, từ bên này tới bên kia. Con nhột tê tái rần rần dưới lớp da bụng. 2 con chuột bò xuống một chút, mấy

bàn chân mềm với móng nhỏ thấm hiểm từng phần, chung quanh bộ đồ nghề của Andres. Và anh nhận ra, những cái răng bén của 2 con chuột bắt đầu gặm nhấm con chim của anh. Bây giờ thì anh toát mồ hôi, tỉnh hẳn. Cái đau rất đã tới đỉnh cao, người anh nổi da gà, căng cứng với trăm ngàn tiếng ve kêu trong đầu... Hai chân Andres bỗng co rút, giựt mạnh... Làn nước ấm tràn ra. Andres đái trong quần. Nhờ cơn đái, anh chống được tay, cố chồm dậy. Cả trăm con chuột nhỏ bắt đầu bu vô cổ, bắt đầu cắn liên tục vô mí mắt. Andres ngửi thấy mùi máu tươi nồng trên mặt. Andres cố lắc người, đưa tay hất những con chuột xuống. Nhưng bấy chuột càng bu thêm. Những hàm răng nhỏ xú đã gặm nhấm cả người

anh. Những vết cắn, càng lúc càng rát và đau như dao cắt.

Andres cong người. Anh lấy hết sức nghiêng qua, lật úp lại, giấu mặt vô hai bàn tay. Đàn chuột tràn ra sau lưng, bắt đầu trợn cắn xé điên cuồng. Andres cảm được những vết răng nhỏ xuyên qua lớp vải, cắt trên da thịt mình.

- Ahhhh!

Andres la lớn, bật ngồi dậy, những con chuột bu trên người rớt xuống, đám chuột khác lại nhảy vô mặt, vô người. Andres thấy cửa bụng mờ mờ phía trên. Anh chồm lên, chụp 2 tay vô thành cây kéo mạnh. Andres lọt ra khỏi bụng, rớt xuống đất.

Anh nghe tiếng những con chuột chít chít bên mình, cây sồi già sáng lên, rồi đen thui.

...

Andres nghiêng đầu, hé mắt.

Đứa con trai cười.

- Đã qua đêm mà thấy ba chưa về, nên con chạy vô rừng ...

Anh ta chỉ cái quần của Andres bị rách nhiều lỗ ngay hạ bộ.

- ... Ba bị chuột vàng cắn ... Té xỉu.

- Chuột! Chuột! Bầy chuột đâu rồi con?

Andres ngồi bật dậy, run lên, mặt xanh lè."

Cậu Andres rót đầy mấy ly rượu, ông xiên một con chuột vàng, quán miếng Jamon Iberico, bốc trái ớt chua, bỏ vô miệng nhai ngon lành.

- Cũng may! Tôi mà không té xuống ... Tụi nó đã cắn nát bộ đồ nghề rồi.

HDV

The advertisement is for Baotré magazine. At the top, the word "tre" is written in a stylized font. Below it, four Smurf characters are shown in different poses, each with a checkmark and the text "DỄ ĐỌC", "DỄ THẤY", "DỄ CẮT", and "DỄ TÌM" respectively. In the center, a Smurf character is driving a car, with the text "RAO VẬT TRÊN BẢO TRÉ" and "HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH" below it. At the bottom, it says "ONLINE TRONG NGÀY" and provides the URL "HTTPS://BAOTREONLINE.COM".

Xu hướng phòng khách 2025

Theo các nhà thiết kế nội thất chuyên nghiệp, dưới đây sẽ là những điểm nổi bật trong xu hướng thiết kế phòng khách năm nay. NGUỒN: LORD DECOR.

■ Kết cấu và hoa văn nhiều lớp.

Việc xếp lớp tạo vẻ ấm áp và gần gũi cho không gian. Hàng dệt may trong phòng khách, dù là gối trang trí hay rèm cửa sổ, đều là phương tiện hoàn hảo để xếp lớp kết cấu. Các loại vải có hoa văn và in khối khổ lớn cũng đang trở nên phổ biến hơn. NGUỒN: HOMES & GARDENS

■ **Phòng khách sẽ được tạo thành không gian đa chức năng.** Nhiều phòng khách đang trở thành không gian đa chức năng, có các khu vực để đọc sách, làm việc hoặc ăn uống... Tuy nhiên, để tránh sự lộn xộn và rời rạc, điều quan trọng là phải chọn đúng đồ nội thất và tạo ra cách sắp xếp thiết thực và cân bằng về mặt thị giác.

NGUỒN: DECORILLA.

■ **Khuôn tường (wall molding).** Năm nay, khuôn tường sẽ trở thành một đặc điểm phổ biến trong phòng khách. Mặc dù gỗ ốp và khuôn khung tranh thường là lựa chọn hàng đầu khi nói đến việc tăng thêm sự thú vị về mặt thị giác cho các bức tường, nhưng đây không phải là những biến thể duy nhất. Các khuôn tường độc đáo, có hoa văn sẽ được dùng nhiều hơn.

NGUỒN: SOUTHERN LIVING.

■ **Tông màu ấm.** Năm 2024 chứng kiến sự chuyển dịch của bảng màu từ tông lạnh sang tông ấm, và đây vẫn sẽ là xu hướng tiếp tục trong năm 2025. Thay đổi lớn nhất là sự phổ biến của tông màu nâu ấm và tông màu trung tính, từ màu be cát đến màu caramel và chocolate đậm. Những tông màu này có khả năng neo giữ không gian và đóng vai trò là màu nền nhẹ nhàng cho đồ nội thất và đồ trang trí phòng khách.

NGUỒN: MEDIUM.

■ **Chú trọng tới sự ấm áp và thoải mái.** Là tiêu chí được quan tâm hàng đầu. Để tạo ra không gian dễ chịu, nơi cả gia đình có thể thư giãn và kết nối thoải mái, nên sử dụng cách sắp xếp đồ nội thất tạo điều kiện cho việc trò chuyện như chỗ ngồi theo hình tròn hoặc hình chữ U để khuyến khích tương tác.

NGUỒN: BIENAL CLOSETS.

Hệ thống vận chuyển trên không

Whoosh là một giải pháp giao thông đô thị mới. Không giống cáp treo trên không với các khoang cố định trên dây cáp, Whoosh có các khoang tự hành có thể chuyển đổi tuyến đường một cách linh hoạt, giúp việc di chuyển trở nên trực tiếp, hiệu quả, và riêng tư hơn so với phương tiện công cộng hiện nay. Hệ thống gồm các toa treo có động cơ điện tự hành chạy trên dây cáp và đường rầy ngắn. Các toa có thể chạy tới 70km/giờ (43mph) và có thể chuyển đổi hướng qua cáp khác. Hơn nữa nó không chiếm không gian trên mặt đất mà chạy trên không và có thể sử dụng các tòa nhà cao làm điểm kết nối và chạy qua bất cứ địa hình nào. Chi phí lắp đặt hệ thống này khoảng 5 triệu đô la cho mỗi kilomet, rẻ hơn so với đường xe trên bộ. Các trạm để hành khách lên xuống cũng nhỏ và thuận tiện cho việc lắp đặt ở bất cứ nơi nào.

Kỹ thuật mới này sẽ được lắp đặt đầu tiên ở Queenstown, New Zealand và vận hành vào năm 2026. Giải pháp giao thông mới này tiện lợi hơn bất cứ phương tiện giao thông nào hiện có, kể cả xe điện hay xe lửa.

Nón an toàn cho người chạy mô tô

Một loại nón an toàn mới có tên là Intelligent Cranium Helmets trang bị AI (trí tuệ nhân tạo) sẽ cung cấp mức an toàn tối đa cho người lái xe nhờ sự kết hợp việc cải thiện tầm nhìn và khả năng phát hiện tai nạn.

Nón có 2 cameras phía sau giúp xóa bỏ tình trạng “điểm mù” và người lái xe có thể thấy được xe hay chướng ngại ở 2 bên mà không cần phải xoay đầu quan sát. Ngoài ra còn một camera để quan sát phía trước, vì vậy người mang có thể biết rõ gần như toàn bộ chướng ngại chung quanh. Nón cũng có hệ thống báo động khi xe lấn đường vạch phân làn hay khi sắp có va chạm. Nếu xảy ra đụng xe và người mang nón bất động 15 giây, nón sẽ tự gọi 911 báo tai nạn và cung cấp tọa độ địa điểm. Nếu chạy mô tô thành đội nhiều người, nón cũng sẽ kết nối để nói chuyện cho dù khoảng cách rất xa. Ngoài ra có thể dùng tiếng nói để ra lệnh cho hệ thống quay phim và có màn hình thông tin về di chuyển và tin nhắn.

Nón chỉ nặng khoảng 1.7kg (3.7 pounds) và sẽ được bán với giá từ \$650 tới \$1,675 tùy theo kiểu dáng và mức trang bị.

Trò mèo

Hai nhân viên điện lực Dominic Urban và Eric Hartwell tại Kansas khi sửa trạm điện tại một khu gia cư trong đợt lạnh vừa qua đã phát hiện hai mẹ con mèo hoang bị ... đông đá và kẹt trên trụ điện. Họ đã mất đến hai tiếng để cứu hai mẹ con nhà mèo để hồi phục mạng điện cho khu vực. Không biết bằng cách nào mà cả hai mẹ con nhà mèo này tồn tại trên trụ điện cao thế giữa trời đông đá mà vẫn còn sống (nhăn răng) .

Ở tù vẫn vui

Antony Võ là một thanh niên gốc Việt bị truy tố do tham gia nhóm biểu tình chiếm cứ Quốc Hội trong vụ bầu cử 2020 hồi 6 tháng Giêng. Antony Bị kết án 9 tháng tù giam nhưng Antony bỏ trốn sang Canada hy vọng chờ ngày được ân xá. Antony bị cảnh sát biên giới Canada bắt vì xâm nhập Canada bất hợp pháp. Sau này Antony trả lời phỏng vấn báo chí là thời gian ở trong tù rất ... vui, ngày được cho ăn 3 bữa "thịnh soạn", ngoài ra anh ta còn có một bạn tù gốc Mễ rất thân thiện, họ hẹn ngày "qua cơn mê" sẽ sang Mễ uống bia.

Rủi ro GPS

Nếu hai chú mèo rừng bị "lạc" lên cột điện thì một tài xế đã lạc vào một đỉnh đồi dành riêng cho người trượt tuyết tại Keystone Resort bên Colorado. Khi những người trượt tuyết phát hiện một chiếc xe vô chủ ngay trong khu trượt tuyết và gọi báo cảnh sát . Cảnh sát phát hiện mảnh giấy của tài xế bảo đã lộn đường do GPS ... chỉ sai và kẹt trong tuyết. May mà GPS còn "khôn" dẫn ra đậu ở khu bằng phẳng chứ không phải chạy xuống vực.

ĐỖ HỒNG NGỌC
VIE65T NAM

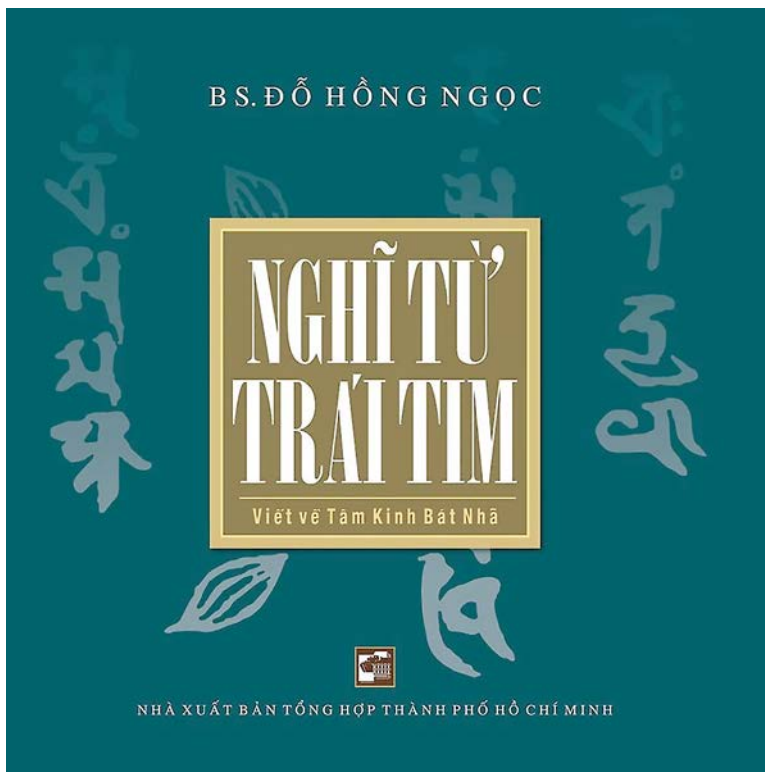
Đỗ Hồng Ngọc là Bác Sĩ/Nhà văn nổi tiếng được nhiều người yêu mến, ngưỡng mộ. Nhà văn Phạm Chu Sa đã nhận định rất chân xác về Đỗ Hồng Ngọc như sau:

“Mười mấy năm qua, sách của Đỗ Hồng Ngọc luôn nằm trong danh mục bán chạy nhất, được tái bản nhiều lần, được trưng bày trên các kệ trang trọng nhất trong các nhà sách. Đúng là một hiện tượng.

Sách của Đỗ Hồng Ngọc không phải là những tiểu thuyết diễm tình, éo le, gay cấn, cũng chẳng phải là sách nhất thời “ăn theo” một sự kiện nào đó, hay những sách dạy làm giàu thời thượng... Đó là những tập tản văn về một nếp sống an lạc, về thiền như Nghĩ từ trái tim, Như thị, Cõi Phật đâu xa, Cành mai sân trước... Các tập tùy bút về sức khỏe viết cho người cao tuổi như Gió heo may đã về, Già ơi chào bạn, Thiền và sức khỏe, Nếp sống an lạc... Và cả những ký sự nhân vật như Những người trẻ lạ lùng, Nhớ đến một người, Một hôm gặp lại... viết về những người quen thân với tác giả, trong đó có nhiều trí thức, văn nghệ sĩ nổi tiếng.”

Hôm nay, một ngày của mùa đông, xin mời các bạn đọc lời tựa Nghĩ Từ Trái Tim của Đỗ Hồng Ngọc để tìm lại chút hơi ấm tỏa ra từ cõi đời này. **NGUYỄN & BẠN HỮU**

Nghĩ từ trái tim *

Bìa tác phẩm Nghĩ Từ Trái Tim

Trái tim không phải để suy nghĩ. Trái tim là để yêu thương. Khi trái tim nghĩ thì chắc cũng không nghĩ như khối óc. Trái tim có cách nghĩ riêng của mình mà nhiều khi khối óc không sao hiểu được. Thời đại của chúng ta, con người dùng khối óc nhiều quá, nhiều đến nỗi người ta luôn ở trong tình trạng muốn “điền cái đầu”. Và thực vậy, bệnh tâm thần ngày càng phát triển, tự tử, ma túy, stress... ngày càng gia tăng trong một xã hội mà người ta luôn bị quay cuồng, luôn phải chạy đua với tốc độ, tuổi trẻ, nhan sắc, thành đạt...

Có lẽ đã đến lúc thử nghe tiếng nói của trái tim. Một hôm, có chàng thi sĩ đi ngang qua vườn rào kia, giật mình thấy một bông búp đỏ ở bờ giậu, cái bông búp rất tâm thường như hàng ngày chàng vẫn thấy khi qua lại chốn này, bỗng nhiên như nở một nụ cười mầu nhiệm, rồi không chỉ cười, nó hát, và chàng thi sĩ chỉ còn biết sụp lạy, cúi đầu (1). Vâng, chàng đã nghe. Nghe không phải từ bông hoa kia mà từ trong trái tim mình. Và chàng sùng sốt. Mọi thứ như khác hẳn. Đã

thoát ra, đã vượt ra, vượt qua... Người ta có thể nghĩ chàng thi sĩ chắc điên, có điều chàng biết rất rõ chàng đã nghe, đã thấy một điều kỳ lạ. Một thứ mật ngữ. Như anh chàng chèo đò của Hermann Hesse, ngày ngày vẫn chèo đò đưa người qua sông, cho đến một hôm bỗng nghe được tiếng nói của dòng sông và từ đó chàng đã tự đưa mình qua sông, và đã vượt ra, vượt qua.

Chúng ta bây giờ hình như có quá ít thì giờ để nghe tiếng nói của trái tim mình, dù chỉ cần nhấp con chuột trên vi tính thì đã nổi trợn vòng trái đất, vậy mà người ta có vẻ ngày càng xa nhau hơn, xa với người và xa cả với mình. Một thi sĩ đã phải kêu lên: “... Không có thì giờ! Chim lấy đâu mà về tổ. Tôi lấy đâu mà làm thơ. Em lấy đâu mà đọc những bài thơ tôi sắp viết?...” (2). Tôi cũng không có thì giờ. Quần quật. Tối tăm mặt mũi vì “trăm công ngàn việc”. Cho đến một hôm, hình như, có lẽ, một lần kia có một lúc hình như tôi cũng chợt nghe. Hình như thôi không chắc không dám. Ngẫm nghĩ rồi viết ra cho khỏi quên, để lâu lâu còn coi lại một mình. 3 năm nghiền ngẫm, 6 tháng

viết và hơn 2 năm ngại ngần, thỉnh thoảng đọc và sửa, nhờ vài bạn thâm giao chỉ thêm cho, rồi tìm tòi, tham khảo, loay hoay...

Tôi không phải là thi sĩ, không phải là tu sĩ, tôi chỉ là một bác sĩ, một người thầy thuốc, nên đôi khi phải hành nghề, phải giúp đỡ bạn bè, hàng xóm, kẻ nhúc đầu, người đau lưng... và trước hết là phải chữa bệnh cho chính mình. Có những lúc thuốc men chỉ chữa được cái đau mà không chữa được cái khổ, chữa được “triệu chứng” bên ngoài mà không chữa được “căn nguyên” sâu xa, tầng tầng, lớp lớp bên trong. Tôi đành chia sẻ những điều tôi nghĩ, tôi cảm, tôi nghe. Có thể đúng. Có thể sai. Có thể không đúng không sai. Có khi hiệu quả, có khi không. Có người hợp mà có người dị ứng. Vậy nên nếu tình cờ đọc được những dòng này thì xin hiểu cho mà đừng trách. Nếu muốn, có thể tủm tỉm cười một mình. Cũng chẳng khoái ru?

ĐHN

* Lời Ngỏ của sách “Nghĩ Từ Trái Tim” ấn hành năm 2003.

(1) Quách Thoại (2) Nguyên Sa

Những tác phẩm của Đỗ Hồng Ngọc

TRUYỆN MIỄN ĐỒNG TUYẾT

Ních & Đô

NGUYỄN MẠNH TUÂN phóng tác

Quán rượu đang ồn ào tiếng cười nói, chợt im bật: mọi người trở mắt nhìn lão Bin vừa đẩy cửa bước vào. Thực ra chẳng ai lạ gì lão Bin, lão cũng như trăm ngàn người tìm vàng qua lại vùng này, có điều trước đây thiên hạ đồn đại lão bị mất tích trong hầm đá, phía dãy núi xa tít mù tấp, sát biên giới... Vậy mà, bây giờ lão đột ngột hiện ra, sống nhăn, cao lớn đầy đà như ngày nào!

Nhưng điều khiến ai nấy ngạc nhiên hơn cả là những cục vàng sống cổ trái trứng bồ câu đây chặt chiếc dây da lão đeo bên mình... Với số vàng đó lão trở thành triệu phú mất rồi!

Trước kia lão hay ba hoa, mà lúc này trở nên kín miệng tịt!... Tha hồ cho thiên hạ săn đón hỏi han về chuyện tìm vàng - nhất là về khu mỏ lão khai thác - lão chỉ cười trừ, hoặc trả lời vu vơ:

- Ấy cũng chẳng xa lắm đâu... Khoảng dưới con sông chỗ vách núi đó!

Hỏi ai biết đường nào mà mò!

Mãi tới khi lão ra quận làm đơn xin đăng bộ

khoảng đất có mạch vàng, xong xuôi đâu đó rồi, lão mới chịu nói rõ hơn cho xóm giềng hay:

- Bà con không rõ đấy!... Mạch vàng này hiếm có lắm, chỉ vài nhát cuốc là tha hồ nhặt. Mất công một vụ hè là ăn suốt đời không hết... Phải cái hơi xa, cách đây cả ngàn cây số lận!

Lão giở bản đồ cho mọi người coi: xa thì có xa, nhưng đã là nơi có mỏ vàng thì xa cũng trở nên gần. Cơn sốt vàng khiến ai nấy quên đi trăm ngàn nỗi vất vả; người ta chỉ thấy hình ảnh chói lòa của lớp vàng ròng, vàng cốm, hình ảnh nếp sống vương giả trong tương lai, thế thôi!

Trong đầu óc nhóm người chất phác quay cuồng một ý nghĩ chung:

- Phải tính cách nào đó cho nhanh, chiếm lấy thửa đất sát với hầm mỏ lão Bin... Có thế mới mong chóng giàu được!

Như vậy là phải khởi hành ngay vào mùa Đông, giữa cái băng giá

ghê gớm của miền Bắc cực, với những cơn bão tuyết kéo dài cả mấy ngày liền, chôn vùi hàng đoàn người với đàn chó trung thành trong cánh đồng tuyết hoang vu!... Xa xôi, mặc!... Nguy hiểm, mặc!... Phải chiếm cho được khoảng đất quý đó đã!... Sang Xuân ngày rộng thảng dài, sẽ tính tới chuyện khai thác!

Nhóm người sẵn xe sẵn chó bắt đầu ngay việc sắm sửa lương thực, dụng cụ; những ai chưa sẵn sàng hồi hã dậm bán nhà, bán đất để kiếm cho được cỗ xe bằng thứ gỗ tốt với đàn chó khoảng mười con trở lên... Dầm tay lái buôn phát mại cả cửa hàng, điền chủ cũng yết bằng bán trại, lấy tiền lên đường... Thế rồi cuộc chạy đua tới vùng đất heo hút có thứ kim loại quý báu đó bắt đầu vào một buổi sáng giá buốt, tuyết rơi lất phất. Những cỗ xe gọn, chắc, có đôi càng cong queo như một thứ mũi hài của người Trung Hoa lướt trên lớp tuyết đóng băng theo đàn chó gân bắp, cổ vươn dài, mũi sát đất, vừa kéo xe vừa húc hặc cản nhau. Làn bụi tuyết trắng xóa cuộn lên phía sau, làm thành thứ màn mỏng che khuất đoàn lũ hành trên đường phiêu lưu.

Nhưng cái hăng hái ban đầu nguội lạnh dần trước những vất vả cực nhọc dọc đường: 3 tuần sau, chỉ những người dẻo dai nhứt còn tiếp tục cuộc

hành trình, những ai không chịu đựng nổi bão tuyết, hoặc gặp rủi ro, đã chùn bước, quay trở về. Không hẳn họ đã từ bỏ ý định tìm vàng, họ sẽ khởi hành vào một dịp khác, ấm áp hơn.

Trong đám người còn lại, nổi bật hai tay có hy vọng tới đích trước: cả hai đều gan dạ, kinh nghiệm, và cũng có được cỗ xe với đàn chó tuyết hảo: đó là Ních và Đô.

Ních cao lớn, vạm vỡ như chiếc tủ đứng; anh có sức lực bằng 3 người thường; anh có căn nhà thực xinh trên đồi thông: căn nhà đó Ních tự tay làm lấy, người ta thấy anh vác về những thân cây cao vút, nặng ghê gớm đáng lý phải dùng ngựa kéo mới nổi... Vậy mà Ních làm công việc đó nhẹ nhàng như không!

Đô cũng lực lưỡng chẳng kém gì Ních; trong những dịp có tàu ghé bến, Đô vẫn đứng bao thầu công việc khuân vác hàng hóa; anh làm quần quật như trâu, không biết mệt. Ai cũng ngán cái thô bạo, liều lĩnh của Đô, nên trong đám đông Đô sống đơn độc như một thứ gấu rừng. Điều đó làm anh bực mình không ít; nhưng người anh ghét cay ghét đắng bao giờ cũng là Ních. Có thể đấy là chuyện xung khắc tự nhiên, nhưng có người cho là Đô ghen ghét vì Ních không kém anh về bất cứ phương diện nào, đôi khi còn tỏ ra có hy

vọng thắng anh trong cuộc chạy đua tìm vàng này không chừng!

Cả hai càng ngày càng lưu ý tới nhau, găm ghè nhau, nhưng chưa ai dám bước đi trước một mình: họ sẽ dành chuyện bất ngờ đó vào phút chót, ai cũng nghĩ vậy.

Cho tới một buổi sáng, Ních giật mình thức giấc giữa cái ồn ào khác thường của nhóm bạn đồng hành; anh hơi ngạc nhiên:

- Chẳng lẽ bữa nay mọi người tính đi sớm sao?... Chẳng lẽ có chó sói hay gấu rừng?...

Ních nghĩ tới những chuyện ghê gớm: vào mùa lạnh, chó sói kéo từng đàn kiếm mồi; chúng bao vây những đoàn xe lẻ loi, tấn công cả người lẫn chó kéo xe.

Dấu vết còn lại chỉ là những mẩu xương trắng rải rác ven đường!...

Sự thực chưa đến nỗi thảm như vậy: không có gấu cũng chẳng phải chó sói!... 4, 5 người tới tận lều của Ních, ló đầu vào:

- Này!... Đô nó lên đi từ hồi nào mất rồi!... Dậy mau!...

Câu nói như mũi tên nhọn xoáy vào da thịt Ních: anh hốt hoảng chồm lại phía cỗ xe... Thế này thì quá lắm!... Anh phải bắt kịp Đô mới nghe... Đô có thể thắng bất cứ ai, nhưng không thể lẩn lướt được Ních, nhất định như vậy!

Nhưng khi vừa đặt tay vào càng xe, Ních tưởng chừng mình hoa mắt chặc: cả chục sợi dây cương thắng chó vào xe của Ních đã bị bàn tay ác nghiệt cắt đứt hồi nào, vết cắt mới tinh, gọn, sắc, đẹp đẽ như nụ cười của Đô...

Chắc chắn phải là thủ đoạn của Đô!

Gã bất lương đã loại được địch thủ lợi hại nhất trong cuộc chạy đua này, ngoài Ních, toàn là đám muỗi tép, Đô có ngại ai đâu!

Cực lòng cho Ních là chẳng ai an ủi hay giúp đỡ anh chút nào: đoàn người cầm cúi mãi miết với công việc bận rộn buổi sáng sớm ... Biết đâu trong thâm tâm họ chẳng hã hê đôi chút: ít ra họ cũng thắng được Ních, hẳn biết vậy!

Mười kẻ nhanh tay đã ra rồi... Rồi tiếng chó sủa, tiếng xe lướt rào rạt trên lớp đá mặt đường, bụi tuyết bay mù mịt chỉ trong chốc lát, ngoài đồng trống, còn tro có Ních với cỗ xe đứt dây và đàn chó nằm chúi mũi dưới đồng tuyết...

Con người kiêu hãnh mới đây vẫn đỉnh ninh chiếm khoảng đất tốt đẹp nhất, giờ đây trở thành bất lực, đơn độc giữa miền bao la, tuyết phủ trắng xóa... Chẳng lẽ bỏ dở cuộc chạy đua có tính cách quyết định cho tương lai này sao?... Ních không dễ chịu thua trận như vậy...

Anh phải vượt được trở ngại ghê gớm này cho thiên hạ biết khả năng của con người gan dạ như anh!...

Càng nghĩ Ních càng cảm giận Dô... Giận tới ứa nước mắt, những giọt nước mắt uất hận này đông ngay thành đá vụn, dính vào râu tóc Ních... Anh nhìn trời, nghiêng chặt hai hàm răng, quai hàm bạnh ra, trông dữ dằn lạ:

- Sửa lại dây cương rồi sẽ hay!

Anh nhặt những mẩu dây đứt, xếp gọn bên đông lửa, rồi bắt đầu thứ công việc chấp nối tỉ mỉ, chậm chạp này. Anh phải bỏ đôi bao tay cho dễ làm, nhưng giá buốt khiến ngón tay anh trở nên vụng về chậm chạp... Công việc đáng lẽ làm trong một giờ đã kéo dài trọn buổi sáng. Khoảng gần trưa, cỗ xe đã sẵn sàng lên đường, nhưng tính ra Dô đã đi trước Ních gần 12 tiếng đồng hồ!

Ròng rã 2 ngày liền, Ních chiến đấu với bão tuyết; anh không hạ trại, cũng không tháo đàn chó khỏi xe, chỉ nghỉ ngơi đôi chút, ăn qua quýt lấy sức.

Sang ngày thứ ba, Ních bắt kịp đoàn xe, nhưng anh không buồn nhập bọn với họ nữa: anh không oán trách họ, anh không có thì giờ nghĩ tới chuyện đó, anh phải gặp được Dô, thanh toán món nợ bữa trước đã!

Trong cơn hăng say, Ních không thấy mệt mỏi, cũng quên cả giá rét: hàn thử biểu chỉ 40 dưới 0 độ, không làm anh lo sợ, anh chỉ ngại đàn chó không đủ sức chịu đựng tới phút chót thôi.

Mãi tới sáng thứ năm, anh mới thấy lóe chút hy vọng: trên mặt tuyết, phảng phất có dấu xe lẫn trong vết chân chó; như vậy chắc Dô không vượt được quá xa như anh tưởng. Ý nghĩ đó làm Ních phấn khởi đôi chút; anh hít một hơi thực dài, uốn bộ ngực nở nang làm căng chiếc áo lông:

- Đợi tới lúc nắm đầu được nó sẽ hay... Phải đập tên khốn kiếp đó một trận nên thân cho nó tổn

tối già!

Càng tiến xa, vết xe càng hiện rõ ... Ních cũng sốt ruột hơn. Anh bỏ luôn chạng nghĩ buổi trưa, vừa ăn vừa đi ... Còn đàn chó, anh lệnh cho chúng từng miếng thịt xuống đường. Lũ chó đã quen với cái cực nhọc của cuộc chạy đua đường trường, chúng chồm lên đón mỗi khi thịt chưa kịp rót xuống đất.

Xế trưa bữa đó, Ních thấy một khối đen chắn ngang đường, ngay trước mặt, cách anh khoảng vài trăm thước. Anh dụi mắt nhìn thực kỹ... Ních không hoa mắt chút nào: đó là một cỗ xe bị lật, hai càng đưa lên trời, đồ đạc đổ tung tóe; còn đàn chó

nằm cuộn mình trong đám tuyết với mớ dây cương xoắn tít vào nhau... Ngay cạnh đó, một thân hình duỗi dài, không rõ sống chết, nửa người dưới bị xe đè lên.

Ních buột miệng:

- Dô!...

Đó là Dô, con người Ních đã vất vả cực nhọc theo đuổi từ 5 bữa nay... Mới trước đây vài phút, Ních còn trĩu nặng trong lòng mối thù hận tưởng chừng không bao giờ nguôi được đối với Dô, nhưng bây giờ, thấy địch thủ nằm đó, rũ rượi, chẳng còn chút sức lực nào, anh bỗng thấy rào rạt niềm thương hại...

Khi Dô tỉnh lại, y có cảm tưởng vừa trải qua một

giấc mơ hãi hùng, nửa người y tê bại, gần như không còn thuộc về y nữa. Thực ra, thương thế Đô không đến nỗi trầm trọng lắm, ngoài vài vết xây xát, chỉ có ống chân phải bị thân xe đè gãy. Nhưng ngay khi nâng Đô dậy, Ních đã cẩn thận lấy hai thanh gỗ buộc phía ngoài; vả lại, nhờ trời lạnh, chỗ gãy không sưng to bao nhiêu.

Đô chỉ thực sự giật mình khi nhận ra Ních ...

Y bàng hoàng cả người... Lần này chắc y không sống nổi, thế nào Ních cũng trả thù đích đáng!

Vậy mà không thấy Ních hành động gì ... Đô nhìn ống chân được băng bó kỹ lưỡng, lắp bắp:

- Thì ra chính anh cứu tôi?...

Ních nhún đôi vai lực lưỡng:

- Những người khác còn lâu mới tới đây. Riêng tôi ... Tôi biết chính anh đã cắt đứt dây cương để tôi không theo kịp anh... Đúng vậy không?

Làn da tái mét của Đô lại sạm thêm đôi chút. Y biết rõ mạng sống của y lúc này nằm trong tay Ních; Ních không cần đánh đập, hành hạ... Chỉ để mặc y nằm đó từ giờ tới đêm, thân hình y cũng trở thành khối nước đá mất rồi!

- Tôi biết tội rồi ... Anh muốn xử sao cũng được!

Ních lắc đầu:

- Xử anh ích gì tôi... 3 bữa nữa đoàn xe theo kịp chúng ta. Chân đau thế này, anh đợi họ sao được; còn tôi, tôi chẳng muốn chờ họ chút nào...

Về sợ hãi thoáng hiện trong cặp mắt mệt mỏi của Đô:

- Anh bỏ tôi sao?... Anh Ních?

Ních không trả lời, chỉ lặng lẽ cúi xuống, nhắc bổng thân hình nặng nề của gã bị thương trong đôi cánh tay lực lưỡng, bước nhanh về phía chiếc xe mình, trên đó có sẵn một chỗ trống dành cho Đô... Ních cẩn thận kéo chiếc mền da thú ấm áp trùm lên người kẻ mà mới đây anh muốn băm vằm cho hả giận.

Giọng nói của Ních đã trở lại bình thường, như không có chuyện gì xảy ra:

- Ráng chịu đau một chút... Tôi tin là chúng ta sẽ tới mỏ vàng trước mọi người, thấy không?

Đoạn anh giờ cao ngọn roi, quất mạnh vào không khí trút vào đó tất cả thù hận còn chất chứa trong lòng... Nghe tiếng “vút...út...” quen thuộc đó, đàn chó nhồm phất dậy, nhào người về phía trước ... Cổ xe lướt đi, mang theo hai địch thủ lúc này trở thành đôi bạn đồng hành, sống chết có nhau.

NMT (THEO S. THOMAS)

Trần Vũ đánh máy lại tháng 1 - 2025 từ bản in của Nxb Sóng Mới trước 75

tre

NHẬN IN SÁCH

NHẬN
IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA
CÁC LOẠI SÁCH
VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ 50 CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CÙNG HAY MỀM
MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI
972.675.4383
Email: info@trenews.net

Có rất nhiều apps (ứng dụng) cho điện thoại, nhưng bạn chỉ cần một vài apps để làm cho cuộc sống hàng ngày trở nên dễ dàng hơn. Sau đây là những apps quan trọng nhất, bao gồm các ứng dụng có sẵn trên điện thoại của bạn (dù là iPhone hay Android) và những apps có thể tải xuống từ Apple App Store hoặc Google Play Store.

Những apps quan trọng

KỲ 3 - GHI CHÉP VÀ SỨC KHỎE

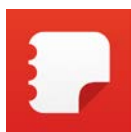
GHI CHÉP HIỆU QUẢ HƠN

Hãy tận dụng tối đa ứng dụng ghi chú tích hợp sẵn trên điện thoại bằng cách khám phá các tính năng ẩn.

Apple Notes

Không chỉ để tạo một danh sách đơn giản, mà còn có thể chia sẻ, chẳng hạn như danh sách nhà hàng cần thử trong kỳ nghỉ, nếu bạn và bạn bè đều có iPhone và đã bật Notes trong iCloud settings. Viết ghi chú trong thư mục iCloud của ứng dụng, sau đó nhấn share icon. App này còn có thể dùng để scan một tài liệu, chỉ cần nhấn camera icon ở cuối bất kỳ ghi chú nào.

Samsung Notes

Có một số tính năng ẩn. Một trong số đó cho phép bạn viết ghi chú bằng ngón tay hoặc stylus (bút cảm ứng), sau đó chỉnh sửa văn bản giống như bạn đã gõ bằng bàn phím. Mở một ghi chú mới, nhấn vào pencil icon và bắt đầu viết. Tiếp theo, nhấn biểu tượng có chữ “T” in hoa. Chọn ghi chú viết tay (handwritten note) và sau đó nhấn Convert.

Any.do

Giúp dễ dàng tổ chức những công việc có nhiều bước và xem danh sách việc cần làm bên cạnh các mục trong calendar app. Có các gói trả phí, nhưng những tính năng quan trọng nhất đều miễn phí, như công cụ nhận diện giọng nói cho phép bạn thêm danh sách việc cần làm bằng cách nói, bao gồm cả ngày giờ bạn muốn nhận nhắc nhở (reminders). Tính năng shopping list có thể tự động nhóm các mặt hàng mua sắm thành các danh mục để tiết kiệm thời gian khi mua sắm.

GIỮ SỨC KHỎE

Điện thoại của bạn có thể hỗ trợ mọi thứ từ việc đếm bước chân đến nhắc nhở uống thuốc.

Apple Health

Tích hợp sẵn trên iPhone và có rất nhiều tính năng. Mở tab Browse để bắt đầu. Trong mục Activity, bạn sẽ thấy công cụ đếm bước chân và số tầng cầu thang đã leo. Tab Medications giúp nhắc nhở uống thuốc. Trong tab Sleep, sử dụng chức năng Time in Bed để ước tính giấc ngủ dựa trên thời gian bạn đặt điện thoại xuống và nhắc lên.

Samsung Health

Bao gồm công cụ đếm bước chân, nhắc nhở uống thuốc, nút giúp bạn ghi lại lượng nước uống hàng ngày. Giao diện rất dễ sử dụng. Tất cả các tính năng hiện ngay trên màn hình khi mở ứng dụng.

MyFitnessPal

Giúp dễ dàng ghi lại lượng calorie và dưỡng chất, như carbohydrate, chất béo, protein và vitamin. Nếu bạn nhập mục tiêu về ăn uống và thể dục, cùng các thông tin như chiều cao, tuổi và cân nặng, app sẽ điều chỉnh hàng ngày dựa trên mức độ hoạt động của bạn.

Một chuyên gia tạo hình và mô hình White House được tạo dựng cho phim "Independence Day"

(Tòa Bạch Ốc này sau đó bị nổ tan tành trong phim)

White House có an toàn

Mỹ là nước quái chiêu nhất thế giới khi khá nhiều bộ phim thích dựng cảnh phá tanh bành White House, cơ quan đầu não lớn nhất Hoa Kỳ, và có thể xem là lớn nhất thế giới. Như G.I. Joe: Retaliation, Olympus Has Fallen, White House Down, Independence Day ...

Nhưng đó chỉ là trên phim, thực tế thì White House có dễ đập như vậy không. Và nó được bảo vệ như thế nào?

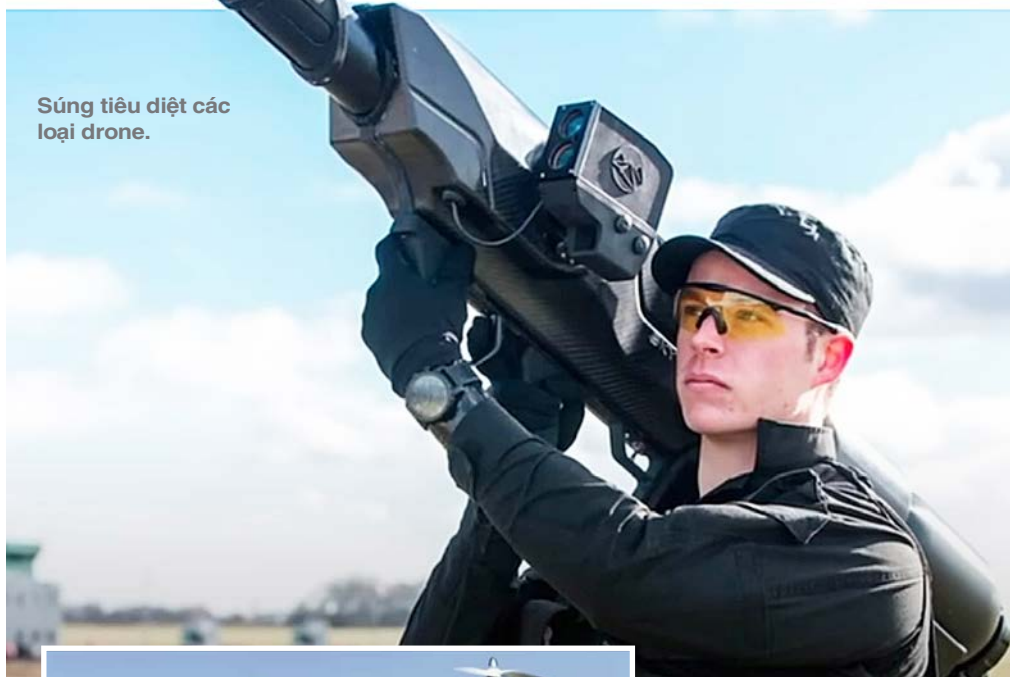
CẨM TÚ

Thiên la địa võng

Những gì ta không trông thấy bằng mắt thường nhưng lực lượng đặc nhiệm bảo vệ White House (Bạch Cung) có thể nhìn xuyên thấu qua dụng cụ quan sát tia hồng ngoại (infrared sensors), hệ thống này hoạt động cả ngày lẫn đêm, ban đêm họ có thể nhìn thấy bạn rõ như ban ngày, thậm chí nhận ra được

vũ khí hay vật lạ bạn mang trong người. Bộ phận này nhạy đến nỗi họ có thể quan sát được những con sóc hay con chuột nằm trong hang. Hệ thống này dùng để quan sát trên bầu trời và cả dưới lòng đất.

Hỏa tiễn phòng không (surface to air missile), khu vực quanh Washington D.C. là vùng cấm bay, nếu máy bay nào lơ lửng lạc vào có thể bị ăn đạn ngay tức khắc. Người ta

Súng tiêu diệt các loại drone.

Một chiếc drone tuần tra ở Bạch Cung

biết chắc là có một bộ phóng hỏa tiễn đặt trên nóc Bạch Cung, nhưng còn vô số bộ được lắp đặt bí mật quanh đó thì chỉ có trời biết!

Trong thời đại hiện nay, drone là một loại vũ khí tấn công khó nhận ra nhất, nhưng đội đặc nhiệm ở Bạch Cung được trang bị hệ thống Drone Proof Technology để hạ những chiếc drone lén phóng gần Bạch Cung. Năm 2015, một chiếc drone rơi xuống trong sân cỏ White House mà

không ai phát hiện. Sau đó, các vũ khí chống drone được nâng cấp, Cách hiệu quả nhất đang áp dụng hiện nay là dùng drone chống drone, drone bảo vệ sẽ bay tuần tra và hạ những drone lảng vảng gần đó.

Vehicle barriers (rào chắn xe) để tránh những cuộc tấn công bằng xe, quanh Bạch Cung có những trụ thép nổi và

chìm, một số sẽ nhanh chóng nâng lên để trở thành rào chắn khi có bất kỳ chiếc xe nào lao vào.

Foods tasters (thử thức ăn) việc đầu độc các yếu nhân bằng thức ăn là chuyện xưa mồm meo, các Tổng thống Mỹ cũng biết tởm chuyện này. Tổng thống luôn có một đội chuyên kiểm tra thực phẩm, chúng được kiểm tra trước và sau khi đưa vào nhà bếp. Nhưng ngay cả khi dọn lên bàn tiệc, phải có một đội chuyên viên thử nghiệm chất độc. Năm 2013, Tổng thống Obama từ chối bữa tiệc tổ chức ngay tại White House vì người phụ trách kiểm tra thực phẩm hôm đó bị vắng mặt.

Pressure pads (độ bước chân) toàn bộ Bạch Cung, từ bãi cỏ đến toàn bộ các tòa nhà (6 tầng, diện tích 55,000 st, tương đương 5,100 mét vuông) được trải tấm đệm đo áp lực bước chân. Hễ

Hồng ngoại tuyến cực nhạy, có thể nhìn thấy cả những vật mang trong người.

có kẻ không mời lên vào, khi di chuyển đến đâu đều lọt vào màn hình theo dõi của đội bảo vệ. Họ sẽ biết chính xác vị trí của kẻ lạ. Đây là một trong những biện pháp tăng cường phối hợp với hệ thống khác, trong đó có hệ thống camera siêu nhạy không có ngoài thị trường, như xác định nhân dạng và lý lịch kẻ đột nhập trong nháy mắt.

Screening/Vetting Process

(sàng lọc và kiểm tra) trung bình có khoảng 6,000 du khách vào thăm viếng Bạch Cung mỗi ngày, số người ghi danh rất nhiều, nhưng chỉ một số rất ít được chấp thuận sau khi một nhóm chuyên viên của Secret Service và FBI. điều tra lý lịch kỹ lưỡng. Trong số khách thăm viếng,

Hệ thống đường hầm thoát hiểm

được trà trộn rất nhiều nhân viên mật vụ mặc thường phục. Họ sẽ ra tay như chớp nếu có gì bất thường. Trung bình, người được “duyet” vào thăm Bạch Cung phải chờ khoảng 21 ngày.

Bullet Proof Window: (cửa sổ chống đạn)

Bạch cung có 150 cửa

sổ, bên ngoài có vẻ bình thường nhưng chúng được lắp loại kính chống đạn hiện đại nhất thế giới, cấp cao nhất “Level 8”. Nó có thể dễ dàng chịu được sức công phá của hàng loạt đạn súng trường và ngay cả súng lớn cũng không thể xuyên thủng.

Guard Dog (quân khuyến) Các mật vụ bảo vệ đã dữ dằn nhưng đáng sợ nhất là các quân khuyến, khi được lệnh, chúng sẽ phóng đến mục tiêu như tia chớp, không có gã hai chân nào trên đời này có thể chạy thoát, loại chó được huấn luyện bảo vệ Bạch Cung là dòng Belgian Shepherds.

Hệ thống đường hầm thoát hiểm mới được xây dựng chớp nhoáng trong 2 năm, hoàn tất năm 2012

Mật vụ và guard dog

Chúng được bổ sung vào lực lượng đặc vụ ở Bạch Cung vào năm 1975.

NukeProof (chống hạch nhân) chiến tranh hạch nhân có thể bùng nổ bất cứ lúc nào, và việc phòng tránh là điều vô cùng quan trọng. Trong thời Chiến Tranh Lạnh, năm 1987, Tổng thống Reagan cho xây một khu đường hầm thoát hiểm bên dưới Bạch Cung. Các tổng thống chưa có dịp sử dụng lần nào trừ năm 2001, ngày 9 tháng 11 khủng bố tấn công tòa tháp đôi, ông Bush được đưa xuống ẩn náu. Năm 2010, một hệ thống đường hầm ngầm khác được xây dựng với kỹ thuật tân tiến hơn, và hoàn thành chỉ trong 2 năm.

The Steel Fence (bờ rào thép) bờ rào bao quanh Bạch Cung nhìn mảnh mai nhưng đó cũng là một vật chắn hữu hiệu. Được làm bằng loại thép siêu cứng, nhưng cũng đầy kỹ thuật. Chỉ cần chạm vào, là hệ thống cảm ứng báo động ngay cho đặc vụ. Nếu leo lên thì một cảm ứng về trọng lượng sẽ tăng cấp độ báo động và bạn có thể gặp rắc rối với mật vụ. Bản thân tôi một lần đến thăm White House, khi chụp hình do bị hàng rào vướng víu bèn thò tay vào bên trong bờ rào để ghi hình, lập tức phone bị “treo” chết cứng, và hoạt động trở lại bình thường khi rời khỏi khu vực.

Roof Security (bảo vệ trên nóc nhà) Mặc dầu có nhiều hệ

thống quan sát từ lòng đất đến bầu trời nhưng trên nóc White House luôn có những tay thiện xạ túc trực 24/24. Họ được trang bị loại súng bắn tỉa hiện đại nhất thế giới, và luôn trong tình trạng báo động cao nhất. Thời tiết ở Washington có những ngày âm độ, mưa gió tuyết rơi tơi bời nhưng các tay súng ở nóc White House vẫn không bao giờ thay đổi. Họ được kiểm tra trình độ tác xạ mỗi tháng. Chỉ một lần nhầm lẫn, họ sẽ bị loại khỏi đội hình.

Air Filtration System (hệ thống lọc khí)

Những người sống trong Bạch Cung không hít bằng không khí thường, không khí khi vào bên trong White House đã

qua một hệ thống lọc, chúng có nhiệm vụ lọc tất cả các loại virus và chất độc. Việc này để phòng các cuộc tấn công vi trùng hoặc hóa học, cho dầu vụ nổ ngay sát bờ rào, không khí bên trong vẫn trong sạch mà không cần phải mang mặt nạ.

Secret Service (mật vụ) Dầu máy móc có hiện đại đến đâu, vai trò của con người vẫn là quan trọng nhất. Đứng đầu trong việc bảo vệ an ninh cho 1,300 nhân sự ở White House chính là lực lượng mật vụ (secret service).

Họ là lá chắn đầu tiên và cuối cùng để bảo vệ chủ nhân. Những người này sẵn sàng thí mạng để cứu tổng thống. Secret Service được thành lập

năm 1865. Nếu nhìn trên phim ảnh, bạn có thể thấy họ kẻ kẻ bên cạnh tổng thống, nhưng thực tế nhiều lớp bảo vệ khác được rải chung quanh, bí mật trà trộn trong dân chúng, và một số mai phục những nơi bất ngờ nhất, như trong một chiếc taxi cũ kỹ hay thậm chí một chiếc xe chó rác.

Ngoài việc móc súng bắn pằng pằng hay quật ngã kẻ tình nghi trong nháy mắt, họ còn mang theo cả túi máu và những dụng cụ chống độc, giải độc để sử dụng cấp kỳ, được thiết kế riêng cho từng vị tổng thống.

Bị tấn công

Không kể những lần bị tàn phá thời 1800, White House luôn là địa điểm nằm trong tầm ngắm nhiều nhất.

Vài vụ tiêu biểu sau này như ngày 17 tháng 2 năm 1974, Robert Preston đánh cắp một chiếc trực thăng bay tới Bạch Cung lơ lửng trên bãi cỏ phía Nam. Các Mật vụ xả súng buộc Preston phải hạ cánh. Preston bị thương phải đáp xuống và bị còng ngay sau đó.

Cũng năm 1974, vào Giáng Sinh, Marshall Fields, 25 tuổi, tông chiếc Chevy Impala vào cổng Whites House. Fields bị mật vụ bao vây và nhanh chóng đầu hàng.

Ngày 22 tháng 3 năm 1984, Anthony Holbert

vác samurai đòi gặp Tổng thống Ronald Reagan, nhưng anh ta không có cơ hội rút kiếm khỏi vỏ.

Ngày 16 tháng 3 năm 1984, David Mahonski, đến bên ngoài hàng rào giáp khu đất phía Nam; khi vừa rút ra một khẩu

súng cửa nòng. Một mật vụ đã ra tay nhanh hơn. Mahonski bị bắt.

Ngày 12 tháng 9 năm 1994, thời còn Tổng thống Bill Clinton, Frank Eugene Corder đã lao chiếc Cessna vào bức tường phía Nam White House. Corder chết ngay sau cú va chạm.

Ngoài ra, còn có nhiều vụ đột nhập khác, bằng nhiều hình thức, như đi theo ban nhạc, khách mời hoặc nhảy rào, tất cả đều bị các đặc vụ chặn đứng nhanh gọn lẹ.

Tính ra, đến nay Bạch Cung là nơi bất khả xâm phạm và an toàn nhất thế giới. Việc tấn công vào tòa nhà này, chắc chắn không bao giờ dừng lại, và việc tăng cường bảo vệ cũng được hoàn thiện mỗi ngày, với sự hỗ trợ của kỹ thuật cao nhất, bí mật nhất chỉ lưu hành trong quân đội, đặc biệt ưu tiên là những vị trí quan trọng, như White House.

CT

Mật vụ (mũi tên) tháp tùng và bảo vệ các Tổng thống

BẢO HUÂN

Góc Xuân Việt

trên đất Mỹ

MAI HỮU PHƯỚC

Nắng lên. Đầu ngày, mặt trời ẩn dấu đỏ trong không gian trắng mím cười. Nắng đã bắt đầu lên. Nắng lên vội vàng, chói chang và rực rỡ.

Khoác thêm chiếc áo ấm đen dày có chiếc mũ lông giữ ấm. Mở cửa bước ra bên ngoài, chân bước từng bậc xuống thêm như bước vào không gian tranh vẽ trong khu vườn tuổi thơ.

Tuyết bắt đầu tan. Sau 2 ngày tuyết rơi phủ kín mặt đất, nhuộm trắng mái nhà và trang trí cành cây. Không

gian một màu trắng xóa, tinh khôi đến ngỡ ngàng. Bất chợt, gió từng cơn nhẹ lướt qua. Rồi thổi thốc một cơn mạnh mẽ trước khi dừng.

Thịt da lạnh buốt. Khi tuyết rơi thì trời không lạnh lắm, giống như khi yêu chỉ toàn sự ngọt ngào. Nhưng khi tuyết tan và gió nổi thì cái lạnh giật mình đến thấu xương như gia vị giận hờn của tự nhiên và cuộc sống.

Con gái đánh xe chở đi lòng vòng. Xe nổ máy trước. Chờ sẵn. Trên xe có hệ thống sưởi nên khi ngả người vào

ghế và đóng sập cửa xe, cảm giác ấm áp dần dần lan tỏa. Đưa hai tay vào cửa ra của hệ thống sưởi ấm phía trước, bên cạnh chỗ ngồi sát bên tay lái. Hai tay vừa bấm camera để lộ ra ngoài lạnh cứng như băng cũng nhanh chóng trở lại trạng thái bình thường.

Dưới ánh nắng mặt trời chói chang nhưng lạnh lùng đến lạ, tuyết tan và bốc hơi. Mặt đất lộ dần từng khoảng nhỏ. Xe chậm chậm khởi động và lăn bánh. Hướng mắt nhìn qua khung cửa kính, dọc bờ đường và các sân vườn trong

ngày tuyết tan không còn có cảm giác tuyết rơi tràn ngập mà cứ liên tưởng như đang đi qua miền quê cát trắng Điện Dương, Thăng Bình... của quê mẹ Quảng Nam xa tới đến nửa phía bên kia địa cầu...

Những cụm tuyết đầu đổ ven đường, dưới gốc cây, trên vật cỏ mang lại cảm giác hiền hoà, dễ chịu. Tuyết trong cảm nhận của trí tưởng không còn là tuyết mà là cát trắng Tạo Hoá ban tặng để tô điểm thêm vẻ đẹp cho cảnh vật tự nhiên của cuộc sống. Ngồi trên xe, chụp nhiều ảnh ven đường bằng camera và iPhone để làm kỷ niệm và cũng là tư liệu.

Đi loanh quanh một hồi, xe dừng ở Chợ 38 để mua thức ăn và một số đồ dùng vặt. Chợ 38 là chợ của người Việt. Chủ nhân là người Việt. Và khách hàng đại đa số cũng là người Việt. Người không một chữ tiếng Anh bẻ đôi cũng có thể tự tin đi mua sắm ở chợ này mà không gặp bất cứ sự khó khăn nào, miễn sao biết xài... tiền dollar là được.

Chợ có tên là “Chợ 38” vì nó nằm bên cạnh con đường lớn mang tên là “Đường 38” (38 Road). Mặc dù, phía mặt chính của toàn bộ khu vực này có gắn tên thương hiệu là “Sai Gon Plaza” (Trung tâm mua bán Sài Gòn). Nhưng người Việt đến đây không ai gọi bằng cái tên dài và có vẻ phức tạp đó. Mọi người đều có thói quen gọi một cách ngắn gọn và bình dân là “Chợ 38”. Gắn trên một mái chóp của chợ

có gắn tên đường là số 38.

Mùa Giáng sinh và Tết Tây của nước Mỹ đã qua. Mọi hoạt động đã trở lại bình thường. Riêng những người Việt xa quê thuộc thế hệ thứ nhất và cả thứ nhì lại tiếp nối những nao nức, bồi hồi của những ngày cận Tết, chuẩn bị Tết Niên, cúng rước ông bà và đón Giao Thừa. Tôi biết có những gia đình người Việt vẫn duy trì nề nếp này như là sự níu kéo bản sắc văn hoá chảy trong huyết quản, dù cho năm tháng, không gian và điều kiện làm cho nhạt phai dần... Ngày ba mẹ tôi còn sống ở đây là một ví dụ điển hình nhất cho những ngày vọng cố hương này.

Trước ngày Giáng Sinh đi thăm một gia đình ở thành phố Houston, tiểu bang Texas thấy có đến cả chục người đang xúm nhau gói bánh tết để chuẩn bị đón “vọng” Tết âm lịch trên đất khách quê người. Gói xong, bánh tết vừa gói, chưa nấu đều cho hết vào tủ đông lạnh. Đến ngày cận Tết âm lịch thì nấu. Ở đây, không nhóm bếp ngoài trời để nấu như bên Việt Nam, vì không có củi để nấu và tiết trời có nơi thì lạnh giá và đầy tuyết. Người ta nấu bánh tết bằng... bếp ga.

Để tiết kiệm thời gian nấu bánh, người ta nghĩ ra cách nấu chín nếp thành xôi. Xôi pha thành hai màu khác nhau cho đẹp mắt. Lá chuối mua ở siêu thị có nguồn gốc từ Indonesia, Mexico, Thailand hay Vietnam. Trong khi 2-3 người trải lá thì một người cân xôi. Xôi

được cân mỗi thứ 1/2 đổ vào lá chuối chuyển cho người gói. Người gói dàn đều xôi 2 màu trên lá. Rồi đặt vào chính giữa một lõi nhân đã được làm sẵn. Xong thì cuộn tròn lá chuối lại thành đòn. Dây cột không gì khác hơn là dây nylon... Thời gian nấu loại bánh Tết này chỉ cần khoảng 8-9 giờ mà thôi. Tôi đã có may mắn ăn loại bánh tết này. Nó cũng khá là thú vị. Lạ miệng nên ngon.

Đi lang thang trong khu Chợ 38 rộng rãi, bất ngờ bắt gặp một góc Xuân Việt. Dừng chân trong tâm trạng của một người đang bắt đầu nhớ không khí Tết ở quê nhà... Chủ quầy căng một tấm phông đỏ làm nền. Mứt bánh, dưa kiệu... được bày biện bán xung quanh. Mấy cây mai vàng thắm tươi bung hết cánh rực rỡ. Mai được làm bằng nhựa. Ở nơi tuyết đang nhuộm trắng trời, hầu hết cây đều trụi lá thì những cội mai vùng nhiệt đới cần nắng để bung nụ và khoe hoa không thể nào thích nghi để sống và định cư bên鄙. Một số người đã tìm mọi cách đem giống qua trồng nhưng khó mà sống lâu dài được.

Cùng đi chợ có đưa cháu ngoại nhỏ từ Việt Nam qua. Nó trở mắt chạy quanh và reo lên như là sự ngạc nhiên: Hoa mai ông ngoại ơi!... Hoa mai ông ngoại ơi!...

Hoa mai ở phương Nam ấm áp và đầy nắng như là sứ giả mang đến thông điệp Xuân về.

MHP

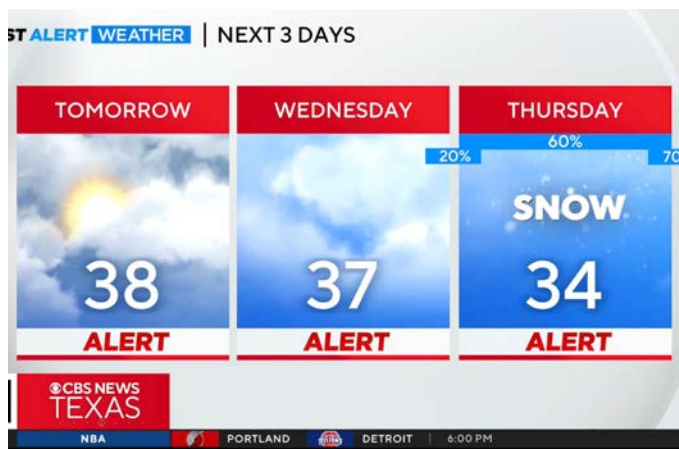
NEW JERSEY, NGÀY 09/01/2025
(ĐÀ NẴNG, VIỆT NAM)

Trong những năm gần đây, Texas đã trải qua các đợt thời tiết lạnh bất thường, đặc biệt các khu vực phía bắc Texas là nơi thường có băng tuyết vào mùa đông.

NGUYỄN NGỌC HIỆP
NORTH RICHLAND HILLS, TX

Đón tuyết đầu mùa **tại Texas**

Bước vào tuần thứ hai của năm mới 2025, cơ quan Thời tiết Quốc gia cho biết một cơn bão mùa đông có thể mang tuyết đến một số khu vực ở Bắc Texas vào thứ Năm đến thứ Sáu (ngày 9 và 10/1/2025), trong đó tại Dallas-Fort Worth có khả năng có lượng tuyết rơi từ 3-6 inches (7.5 đến 15 cm).

Thế là nhà nhà, người người trong những ngày này đều theo dõi liên tục các dự báo về thời tiết trên điện thoại, máy tính hoặc TV để lên các kế hoạch riêng cho gia đình mình.

Những cây trồng trong các chậu đều được dời vô garage hoặc được che phủ bạt để tránh lạnh, nhiều người cũng vội đi đến các siêu thị để mua thêm thực phẩm, đồ hộp, củi để dự phòng cho việc sưởi ấm nếu bị cúp điện. Mặc dù có những xôn xao lo lắng nhưng kèm theo vẫn có một chút gì hào hứng rộn ràng khi được chờ đón tuyết, vì tại vùng này hiện tượng tuyết rơi không phải là điều xảy ra thường xuyên hàng năm.

Chính quyền tại Dallas, Fort Worth đã áp dụng biện pháp phun nước muối khắp các mặt đường lớn và những đường cao tốc trong khu vực. Dung dịch này giúp ngăn băng tuyết bám vào mặt đường.

Tại các hãng xưởng thì người ta vẫn theo cách truyền thống là rải muối hạt. Muối được rải khá nhiều tại các cổng ra vào, các lối đi và khắp bãi đậu xe, vừa có tác dụng tránh đóng băng tuyết vừa đỡ trơn trượt cho người đi bộ.

Tuyết rơi đúng như đã dự báo, vào 8 giờ sáng ngày 9 tháng 1 năm 2025, miền Bắc Texas, bao gồm các khu vực như Dallas, Fort Worth, Denton, Sherman và Wichita Falls, đã trải qua một đợt bão tuyết khá mạnh, nhiệt độ trong khu vực dao động từ 30°F (-1°C) đến 33°F (1°C), với tuyết rơi dày đặc kèm mưa tuyết và mưa đá.

Chỉ trong vòng một vài giờ mà mọi cảnh vật ngoài trời đều được phủ lên một màu trắng thật tinh khiết và yên bình. Những bông tuyết trắng xóa, nhẹ nhàng rơi xuống phủ kín mặt đất, tạo nên một khung cảnh như trong mơ. Tuyết rơi không chỉ làm dịu lòng người, mà còn khiến thế giới như được khoác lên mình tấm áo mới, sạch sẽ và tươi đẹp, khu dân cư thường ngày bỗng nhìn như một bức tranh mùa đông thường in trên các post card Noel. Tuy lạnh lẽo nhưng lúc này nhiều người cũng thử ra ngoài nhìn ngắm hoặc chạy nhảy, đùa nghịch với những bông tuyết trắng.

Các chương trình truyền hình địa phương trong những ngày này có thật nhiều khán giả vì hầu hết mọi người đều nghỉ làm, nghỉ học hoặc chỉ làm việc tại nhà. Và đây chính là lúc những người dẫn chương trình TV tại hiện trường có thể phô diễn tài năng của mình trong các trang phục mùa đông giữa trời lúc tuyết rơi hoặc tường trình trực tiếp khi ngồi trong xe đi trên các con đường phủ tuyết, nhiều Youtuber cũng bắt kể lạnh lẽo, nguy hiểm cũng lao ra đường để livestream các cảnh tuyết rơi hoặc các tình huống đường sá ngập tuyết ...

Cơ quan Thời tiết Quốc gia Hoa Kỳ đã ban hành cảnh báo bão mùa đông có hiệu lực đến 12:00 trưa ngày thứ Sáu 10 tháng 1. Cảnh báo này dự báo lượng tuyết và mưa tuyết tích lũy thêm từ 2 đến 4 inch, cùng với một lớp băng mỏng, gây nguy hiểm cho việc di chuyển trên đường, đặc biệt trên những cây cầu và cầu vượt, nơi thường bị đóng băng nhanh hơn mặt đường thông thường, vì chúng không tiếp xúc trực tiếp xuống lòng đất như mặt đường. Người dân được khuyến cáo hạn chế di chuyển nếu không cần thiết và chuẩn bị sẵn sàng cho các tình huống khẩn cấp.

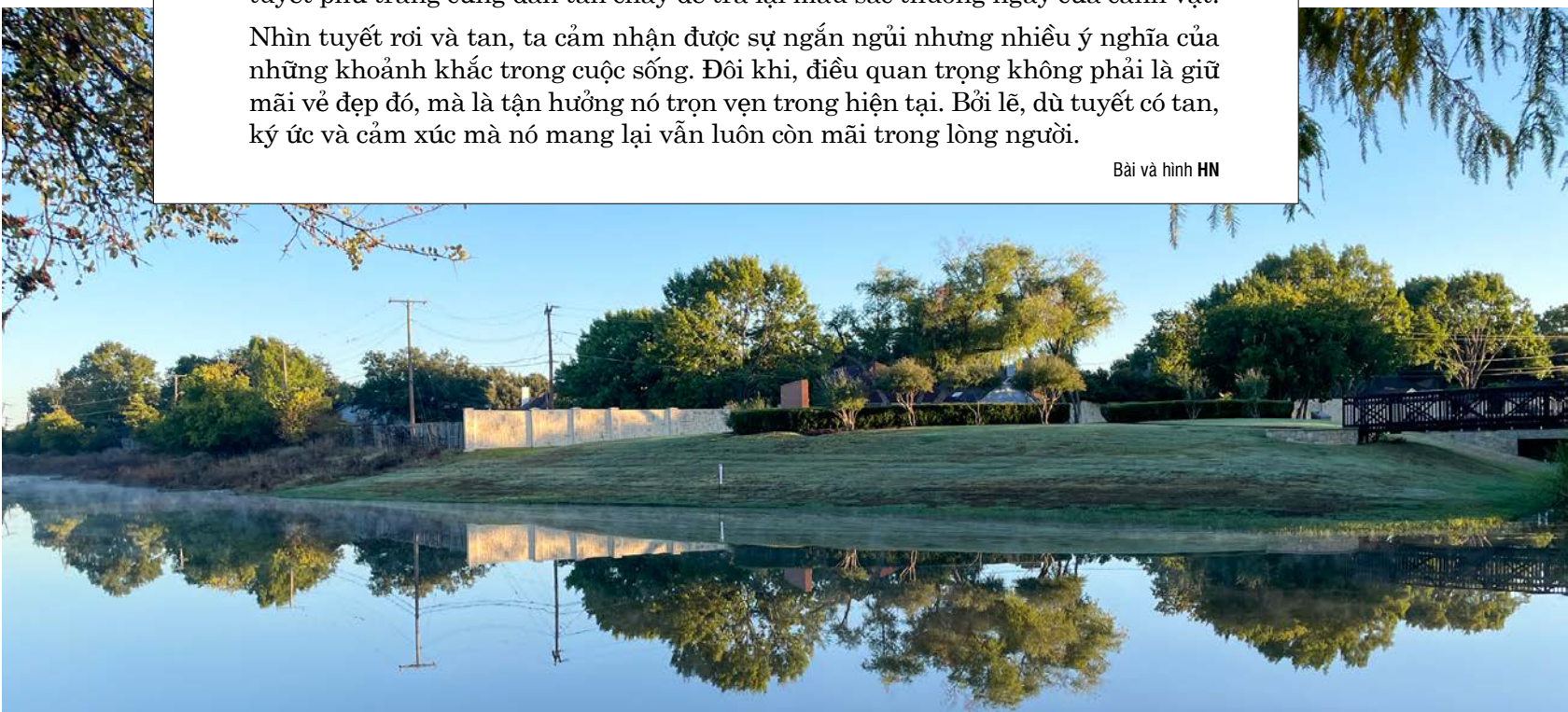
Ảnh hưởng của bão tuyết đã dẫn đến việc đóng cửa nhiều trường học và hủy bỏ hàng trăm chuyến bay trong khu vực Dallas, trên các cao tốc cũng đã xảy ra một vài vụ tai nạn vì băng tuyết nhưng may mắn là không có thương vong.

Cuối cùng các cảnh báo thời tiết mùa đông ở Bắc Texas cũng kết thúc, băng giá quay trở lại vào đêm thứ Sáu cho đến ngày thứ Bảy, sau đó những vùng băng tuyết phủ trắng cũng dần tan chảy để trả lại màu sắc thường ngày của cảnh vật.

Nhìn tuyết rơi và tan, ta cảm nhận được sự ngăn ngủi nhưng nhiều ý nghĩa của những khoảnh khắc trong cuộc sống. Đôi khi, điều quan trọng không phải là giữ mãi vẻ đẹp đó, mà là tận hưởng nó trọn vẹn trong hiện tại. Bởi lẽ, dù tuyết có tan, ký ức và cảm xúc mà nó mang lại vẫn luôn còn mãi trong lòng người.

Bài và hình HN

Tết xa quê

Tết cổ truyền là dịp đoàn viên. Ai đi đâu xa cũng mong ngóng ngày trở về với người thân, gia đình. Nhưng cũng có nhiều người tha hương không về quê nhà sum họp được ...

LÊ KUNG DIỄM
ĐÀ NẴNG, VN

Một lần về là một lần khó

Ngoài người thân định cư ở Đức, tôi quen biết với một số người ở Berlin và một vài tiểu bang khác. Họ đủ lứa tuổi, thành phần, nghề nghiệp. Có người hơn 30 năm xa cách quê hương. Nhưng ăn Tết quê nhà chưa đếm hết đủ ngón trong một bàn tay! Người tuổi ngoài 50, 70, người tuổi thanh niên mới ngoài 20 ... Một vài người đang ăn lương hưu hoặc nhận trợ cấp xã hội, có người còn

bươn chải mưu sinh với nghề bán quần áo, bó hoa hoặc bán báo, có người giữ trẻ, dọn dẹp vệ sinh nhà cửa nhận tiền công theo giờ. Nhiều người trẻ làm trong các nhà hàng, quán ăn, các tiệm chăm sóc sắc đẹp như làm nail, uốn mi, cắt tóc hoặc thợ xây dựng, sửa chữa nhà v.v....

Bà T.T.M.N. (70 tuổi), quê Đà Nẵng. Bà sang Đức năm 1988, làm công nhân may áo quần theo diện hợp tác lao động. Bà lấy chồng là thợ cơ khí, cùng quê. “Chúng tôi cùng về Việt Nam ăn Tết được hai

lần và một lần về để tang cha tôi, trước năm 2010. Tổng cộng trong vòng hơn 35 năm nhưng về quê có 3 lần!”, bà N nói giọng buồn buồn. Nhìn ánh mắt của bà, tôi đã hiểu và không dám hỏi thêm khi biết bà còn mang bệnh thấp khớp trong người. “Lương hưu không bao nhiêu lại sức khỏe suy yếu nên hai ông bà bây giờ mà về quê ăn Tết thì quá khó!”, con gái tôi đi cùng tỏ vẻ đồng cảm.

Ông H.V.C. (56 tuổi), quê Hải Dương, là công nhân một nhà máy cơ khí bên

Tiếp Khắc vượt rừng trốn sang Berlin năm 1992. Ông kể mình xa quê hương đã hơn 30 năm nhưng cũng chỉ về quê được đầu 3 lần ăn Tết. Trung bình 10 năm về một lần.

Trước khi về quê ăn Tết, nhiều người đã chuẩn bị gom hàng giảm giá như bơ, bánh kẹo, chocolate kể cả hàng quần áo còn mới ở chợ trời để về làm quà. Mỗi lần về quê ăn Tết tốn cũng khá tiền chất chiu dành dụm. Nhưng về mà không có quà thì khó ăn nói với gia đình, bà con. Dù sao cũng ở bên Tây mấy chục năm rồi! Đi xa về, ít nhiều chi cũng phải có quà cho trẻ nhỏ với người già. “Phải có quà” là nỗi ám ảnh đối với nhiều người có thu nhập thấp như làm công việc thời vụ, ăn lương hưu hay nhận trợ cấp xã hội hàng tháng. Nỗi ám ảnh lan sang nhiều người nên về quê ăn Tết

Hai gia đình bạn Thuỵ - Nam và Felix Nhi đi chùa sáng Mồng Một Tết

họ rất cân nhắc, nhất là chi phí đi lại, ăn uống...

Vợ chồng ông bà M.V (tuổi ngoài 50), bán rau, củ, hoa không chọn ngày Tết về quê mà chọn về vào mùa hè. Mùa hè bên này học sinh nghỉ học thường cùng cha mẹ đi du lịch nên cửa hàng của họ vắng khách. Họ nhân đó đóng cửa nghỉ 5 tuần.

Khi về cũng có mang quà nhưng không nhiều: Ít hộp thịt, cá, pate, vài ký sơ ri ... đơn giản vậy thôi. Tuy nhiên cũng có số người nhờ công việc làm ổn định, có thu nhập, khéo tiện tận nên cứ 2 hoặc 3 năm về quê ăn Tết như vợ chồng anh Ng., chị H. (quê Nghệ An) bán cà phê, bánh ngọt ở quận Pankow, vợ

chồng cô T. chú V. (quê Quảng Bình) chủ tiệm bánh mì, bánh ngọt ở quận Spandau ...

Nhớ về nguồn cội

Nếu Tết cổ truyền rơi vào các ngày trong tuần ở bên này thì vẫn đi học, đi làm bình thường. Nếu ba ngày Tết rơi vào thứ Bảy, Chủ Nhật thì không khí rất sôi động với

Bánh chưng, bánh tét thêm hương vị cho những ngày Tết cổ truyền

nhiều hoạt động như đón giao thừa, tụ họp đi lễ chùa... Rất nhiều người tuy không về quê ăn Tết nhưng vẫn tổ chức đón Tết rôm rả. Nhà nào cũng đón giao thừa (vào lúc 6 giờ chiều bên Đức), lì xì, chúc Tết... livestream. Người lớn, trẻ nhỏ cùng vui đốt pháo hoa. Có vài nơi người ta đốt cả pháo nổ. Trước đó cũng tổ chức gói bánh tét, bánh chưng, nhiều nhất là những gia đình ở các vùng ngoại ô, cách thủ đô chừng 20 đến 30 cây số. Nơi đây không gian rộng thoáng nên có điều kiện... quây quần bên nồi bánh chưng chuyện trò rôm rả.

Có gia đình như anh Đ.Q.V. (55 tuổi) quê Đà Nẵng hiện ở tại quận Reinickendorf, có cửa hàng bán tạp hoá ở Berlin. Vợ chồng anh chị cứ đóng cửa quán buổi chiều rồi lái xe về nhà. Họ giữ nếp cúng giao thừa, thắp nhang, đốt áo giấy, rải gạo muối rất bài bản...Chợ Đồng Xuân không thiếu thứ gì cho cúng giao thừa và chế biến những mâm cỗ ngày Tết. Ở chỗ anh chị có các khu người Việt quê Hải Phòng, Nghệ An, Hà Tĩnh, Thanh Hoá... sinh sống khoảng 20 đến 30 năm! Riêng những người ở các khu chúng cư thì điều kiện nấu bánh chưng, bánh tét, cúng kiếng hạn chế hơn. Họ ra chợ Đồng Xuân mua bánh chưng hoặc bánh

Ngày Tết bạn bè vui vẻ gặp nhau chụp ảnh lưu niệm

tét, mứt gừng, mứt dừa, hoa trái, nem chả về đặt trên bàn thờ tổ tiên, thắp nhang cúng vọng.

Chị Châu Hà, là tiến sĩ chuyên ngành Lâm nghiệp, định cư tại Đức, hiện ở quận Treptow-Kopenick, Berlin. Chị đoạt danh hiệu “Sứ giả tiếng Việt” năm 2023. Được chồng (người Đức) ủng hộ, chị lập bàn thờ vọng, thường xuyên thắp nhang tưởng nhớ tổ tiên, ông bà và dạy hai con học tiếng Việt. Háo hức đón Tết, chị cùng chồng chuẩn bị mâm cúng cỗ truyền gồm bánh trái, hoa quả và bánh chưng để cúng giao thừa. Bà D.T.B.N (64 tuổi), sống ở Berlin đã lâu, kể: “Những ngày Tết chúng

tôi thường đến chùa. Trước đó, mấy chị em chúng tôi cũng gói bánh chưng, bánh tét cho ngày Tết thêm hương vị. Có người gói bánh bán lấy tiền làm từ thiện nữa!”

Có điều không thể bỏ qua là sáng Mồng Một Tết, rất đông người Việt hẹn nhau đến chùa lễ Phật, xin xăm, bói quẻ. Có người đi riêng lẻ, có người đi theo nhóm, theo hội đoàn. Các chùa Linh Thấu, Phổ Đà... ở Berlin trong những ngày Tết cổ truyền không lúc nào vắng người Việt đến dâng hương cúng Phật, cầu chúc người thân bình an, mạnh khoẻ... Chị Yến Nhi (40 tuổi) quốc tịch Đức, gốc Việt, quê Đà Nẵng, cùng chồng (người

Đức) và 2 con thường vào sáng Mồng Một Tết cùng với gia đình bạn hoặc người thân là vợ chồng cậu mợ lên chùa lễ Phật và xin xăm đầu năm...

Đây còn là dịp gặp gỡ đồng hương trao cho nhau lời chúc, lì xì mừng tuổi. Chị V.T.D (54 tuổi) quê Quảng Bình, định cư ở Đức hơn 30 năm, chia sẻ: “Trước Tết là nhiều chị em đồng hương tổ chức gói bánh chưng bán lấy tiền làm từ thiện, giúp những bà con người Việt mình đau nằm bệnh viện, những người già neo đơn ở các trại dưỡng lão. Đây cũng là dịp gặp nhau hàn huyên tâm sự, hồi tưởng Tết nhất quê nhà”.

Bài & ảnh LKD

Hai câu hỏi

Phòng ngủ của tôi hơi lạnh. Có nên để máy sưởi chạy cả đêm trong phòng?

KHÔNG. Không bao giờ an toàn khi để máy sưởi hoạt động trong lúc ngủ - ngay cả khi model máy sưởi của bạn có công tắc chống lật, giúp tự động tắt máy nếu bị đổ trong khi sử dụng. Máy sưởi là nguyên nhân dẫn đến trung bình 1,700 vụ cháy nhà mỗi năm tại Mỹ. Các chuyên gia khuyên bạn nên sử dụng máy sưởi để làm ấm phòng khi bạn còn thức, sau đó tắt máy trước khi đi ngủ. Một chiếc chăn ấm áp và thoáng khí trên giường là cách hiệu quả - và an toàn hơn - để xua tan cảm giác lạnh lẽo. Một lời khuyên khác: Nếu bạn có quạt trần, hãy chỉnh để nó quay theo chiều kim đồng hồ ở tốc độ thấp để giúp đẩy không khí ấm từ trần nhà xuống phòng.

Một số phone apps (ứng dụng điện thoại) yêu cầu được truy cập vào location (vị trí) của tôi hoặc thông tin khác. Có nên đồng ý không?

ĐIỀU ĐÓ CÒN TÙY. Một ứng dụng có thể yêu cầu được truy cập vào data (dữ liệu) vì điều đó là cần thiết để cho ứng dụng hoạt động. Ví dụ: photo-sharing app (ứng dụng chia sẻ ảnh) cần sử dụng camera (máy ảnh), và mapping app (ứng dụng bản đồ) cần biết vị trí của bạn. Nhưng một số ứng dụng có thể thu thập dữ liệu mà không thực sự cần dữ liệu để hoạt động. Thông tin về bạn sau đó có thể được sử dụng nhằm mục tiêu quảng cáo. Để điều chỉnh hoặc thu hồi yêu cầu của ứng dụng trên iPhone, hãy vào Privacy & Security settings (cài đặt Quyền riêng tư & Bảo mật) của bạn. Trên điện thoại Android, hãy vào Security & Privacy rồi vào Permission Manager. Bạn sẽ thấy danh sách các chức năng (functions). Chạm vào bất kỳ chức năng nào để xem các ứng dụng nào đang sử dụng chức năng đó, sau đó chuyển cài đặt sang vị trí "Off" nếu bạn nghĩ rằng ứng dụng không cần quyền truy cập như vậy.

Hai chức năng quan trọng cần kiểm tra là Tracking và Location Services. Với chức năng đầu tiên, bạn có thể ngăn các nhà phát triển ứng dụng theo dõi hoạt động của bạn trên các ứng dụng và trang web khác mà họ không sở hữu. Với chức năng thứ hai, bạn có thể điều chỉnh quyền truy cập của ứng dụng vào vị trí thiết bị của bạn, từ chối hoàn toàn hoặc chỉ cho phép khi sử dụng app.

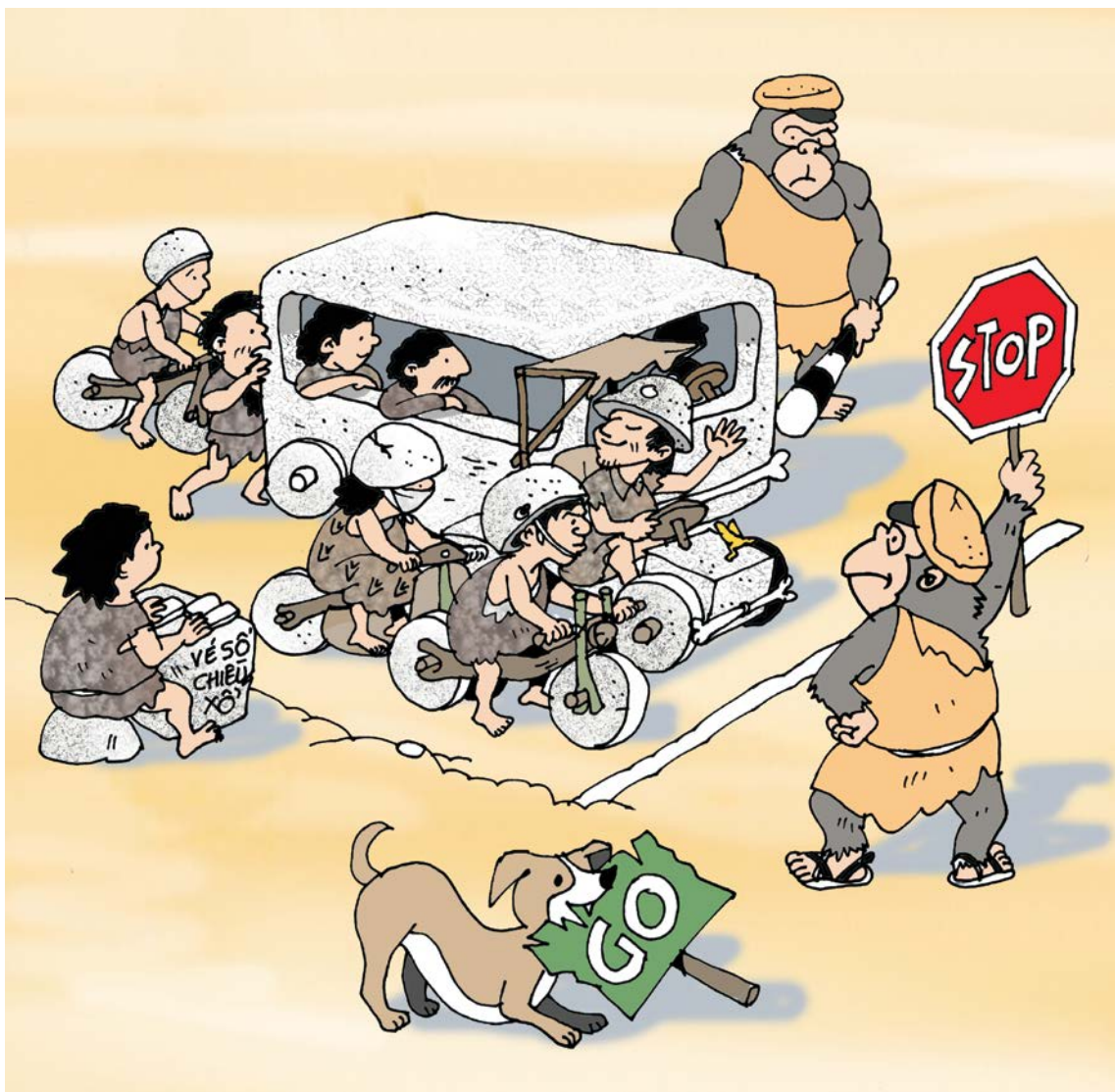

BIỆM HỌA

Cả nước Việt Nam bỗng hỗn loạn, giao thông đình tắc, dân tình từ Bắc vào Nam rên xiết, ca thán sau khi Nghị định 168 với mức phạt trung bình 20 triệu tiền Việt cho xe hơi, 6 triệu cho xe 2 bánh (mức lương trung bình ở Việt Nam khoảng 6 triệu tháng) nếu vi phạm luật giao thông.

Giao thông ùn tắc khắp nơi. Trong khi cả nước bán xúc xích, không còn tâm trí ăn Tết thì vẫn có một số người hết lòng ủng hộ nghị định này, họ là những cảnh sát giao thông:

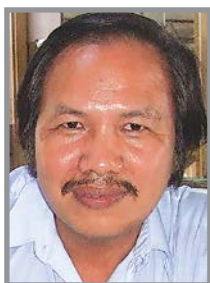
***Ngày xưa đặt bẫy trên rừng
Ngày nay đặt bẫy trên từng ngã tư***

Điều kiện kinh tế eo hẹp, xa gia đình, người thân cùng tâm lý tò mò, khao khát muốn khám phá cái mới và những suy nghĩ dễ dãi, lệch lạc... đã dẫn đến tình trạng sống thử ngày càng gia tăng trong nhiều bạn trẻ, đặc biệt là một bộ phận thanh niên công nhân nhập cư nơi những “miền đất hứa”

Tình ... nhà trọ!

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Những cuộc tình nhà trọ

Buổi tối ấy trong khu nhà trọ ở con hẻm nhỏ gần Khu chế xuất Linh Trung (Thủ Đức). Lúc này hơn 19 giờ tối nên khu nhà trọ khá đông người. Cạnh căn phòng thuê trọ của chị bạn quen tên Sáu Hoa, chúng tôi nhìn thấy một đôi nam nữ đang dọn

cơm tối ăn. Theo chị Sáu Hoa, người con gái kia tên Nhung, 22 tuổi, quê Tĩnh Biên (An Giang), là công nhân đang làm việc tại một Công ty may ở Khu chế xuất. Sáu Hoa rỉ tai tôi: “Con Nhung với thằng Tùng đang ăn cơm cũng là cặp “vợ chồng” mới nhất ở đây. Hồi trước khi mới dưới quê lên, con nhỏ đó được bà chủ nhà cho ở ghép với tụi chị nhưng khoảng hơn

tháng nay nó xin tách ra riêng rồi dọn đồ qua sống chung với thằng Tùng, là “chồng” của nó. Hai đứa nó vẫn chưa cưới hỏi nhau gì cả”. Sáu Hoa nói, cũng khu nhà trọ này không chỉ có một cặp Nhung – Tùng mà có đến ít nhất 9 - 10 cặp công nhân nam – nữ tự nguyện “góp gạo nấu cơm chung”. Ban đầu xuất phát từ tình đồng hương, rồi sự khát khao tình cảm đã

nhANH chóng “kết dính” họ lại.

Ví vU còn có cẶP Thảo – Đại, thuê phòng cách cẶP Nhung – Tùng này đúng hai căn. Còn sớm hơn con Nhung, con Thảo tập tành làm “vợ” lúc nó mới tuổi 19! Khi chúng tôi giả đóng vai các cán bộ phường của địa phương ghé kiểm tra, hai cô cẶP Thảo và Đại luôn nhìn chúng tôi bằng cẶP mắt dò xét. Chốc sau Đại lấy xe máy bỏ đi đâu đó nhằm tránh mặt. Thảo ngậP ngừng mời chúng tôi vào phòng, cố ý né tránh mọi câu hỏi về Đại và chỉ nói đó là “ông anh trai họ” mà thôi. Cô gái xa quê (U Minh, Cà Mau), không giấu được vẻ giả dối nhưng lại tỏ ra khá “chuyên nghiệp” trong việc nói dối để che giấu cuộc sống vợ chồng

không cưới xin của mình. Mãi khi chúng tôi nhìn thấy những dòng chữ đầy chất yêu đương viết trên vách phòng

trọ, Thảo mới kể thật về cuộc tình của cô.

Trên cùng chuyến xe từ Cà Mau lên Sài Gòn,

Phần lớn nữ công nhân nhập cư luôn thiếu thốn tình cảm

Thảo và Đại (anh này hơn 40 tuổi) tình cờ gặp gỡ và cho nhau số phone di động, hẹn hò vài lần thế là yêu nhau, rồi tình nguyện cùng thuê chung phòng trọ. Thảo tâm sự: “Lúc trước, em không bao giờ nghĩ sẽ sống chung với ai đó mà không đám cưới. Nhưng vì yêu anh ấy quá, em không còn đắn đo gì nữa....”.

Ở một cỤM nhà trọ khác nằm trong con hẻm ngoằn ngoèo ven Quốc Lộ 1A, đối diện cổng chính Khu công nghiệp Bình Đường (Bình Dương), nghe đâu đang có hơn 900 công nhân nhiều công ty cùng thuê trọ. Tại đây, ông bạn quen tên Dũng cho chúng tôi biết có mấy chục phòng trọ cũng là các “tổ ấm” của nhiều đôi công nhân nhưng không ai có đăng ký kết hôn.

Cũng như trường hợp các bạn đã nêu ở trên, những người này tìm đến với nhau vì thiếu vắng tình cảm nơi đất khách quê người, hoặc đơn thuần muốn dựa vào nhau để sống. Qua “chỉ điểm” của Dũng, chúng tôi vờ hỏi thăm một nữ công nhân tên Duyên đang làm việc ở Công ty da giày gần đó

Một khu nhà trọ của công nhân nhập cư

vừa tan ca về: “Ở đây còn phòng trọ nào dành cho hai vợ chồng ở không em?”. Duyên liền chỉ tay về một ngôi nhà một trệt hai lầu phía trước: “Mấy chú thử qua hỏi ông Chín Bắc, chủ khu nhà trọ này xem sao?” rồi nói thêm: “Nhưng khu này phức tạp lắm, mấy chú thuê làm gì?”. Hỏi phức tạp thế nào, Duyên cho biết chỉ riêng dãy trọ này hiện có 12 cặp công nhân đang “sống thử” với nhau. Nhưng hầu như đêm nào cũng nghe họ cãi lầy, quăng ly quăng chén, thậm chí đánh lộn nhau ỳ xèo, không cặp này thì cặp khác. Duyên nói thêm, gần 7 năm thuê trọ, làm việc ở đây cô đã chứng kiến hàng chục cặp sống với nhau như vợ chồng, không hôn thú rồi nam nữ dắt nhau về phòng qua đêm, và không ít trường hợp các cô gái gặp phải những tay “Sổ Khanh”. Sau khi “con ong đã tỏ đường đi lối

Một trường hợp mẹ đơn thân

về” bèn lập tức “quất ngựa truy phong”!

Và hậu quả ...

Như đã nói, các đôi nam nữ công nhân nhập cư gặp gỡ, yêu thương nhau rồi dắt díu nhau sống chung như vợ chồng là thực trạng đã và đang diễn ra tại không ít các khu nhà trọ, khu công nghiệp Sài Gòn cùng các địa phương lân cận.

Cuộc sống xa nhà, sự thiếu thốn về vật chất lẫn tinh thần khiến cho nhiều người nhanh chóng tạo cho họ lối sống dễ dãi. Đáng nói hơn là đa số họ đều trong độ tuổi thanh niên.

Qua một cuộc điều tra “bỏ túi” của chúng tôi, gần như bất cứ dãy nhà trọ nào cũng có ít nhất hơn chục đôi nam nữ “sống thử”, không

hề cưới hỏi cũng không cần sự ràng buộc. Mong muốn mình được hạnh phúc luôn là mơ ước của nhiều người. Với những công nhân sống tại các khu công nghiệp thì mơ ước ấy càng cháy bỏng. Yêu nhau rồi đến với nhau là suy nghĩ và mong muốn rất bình thường. Song ở cái tuổi còn quá trẻ, cuộc sống vật chất còn quá khó khăn thì để duy trì được mái ấm ấy không phải là dễ dàng.

Theo báo cáo của bệnh viện Từ Dũ (Sài Gòn) trong năm 2024 đã có hơn 85,000 ca nạo phá thai cùng 44,180 ca sinh và bỏ thai tại bệnh viện, trong đó có tới 856 ca là trẻ vị thành niên. Điều đáng nói là có những người phá thai đến 5 – 7 lần và trên 30% trường hợp phá thai (thuộc các lứa tuổi) chưa từng sinh con. Ngoài ra còn có những trường hợp chưa đến một năm đã hai lần đến bệnh viện để “giải quyết”. Và đây cũng là hệ quả tất yếu của những cặp nam nữ đã và đang tham gia “cuộc chơi sống thử” phải đối mặt mà phần thiệt thòi luôn đứng về phía các chị em phụ nữ.

Bài và hình NS

Những cuộc tình “sống thử”

**Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ**

Tre Magazine

**nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biểu hoạ, bình luận, đối thoại với
các độc giả khác...**

Tre Magazine

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dặn mua chỗ chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dặn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lều keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nêm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 1**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

200

ngàn hành khách trong năm đầu tiên và tăng dần đến một triệu hành khách sau 5 năm là kế hoạch mở rộng phi trường McKinney National Airport tại khu vực North Texas, cung cấp thêm dịch vụ hàng không cho khu vực bên cạnh phi trường Love Field và DFW.

2

triệu người Mỹ bị phát hiện ung thư và khoảng 600 ngàn người sẽ bị tử vong trong năm nay, theo báo cáo từ Hiệp Hội Ung Thư Hoa Kỳ. Cũng trong báo cáo này, ung thư có xu hướng tăng cao với nữ giới và ở độ tuổi trẻ hơn hiện nay.

\$10

là giá sỉ vài loại thuốc đặc trị ung thư đã bị các hãng dược phẩm bán ra đến hơn \$100 cho bệnh nhân, theo báo cáo từ FTC. Mỹ là quốc gia có chi phí y tế cao nhất thế giới tuy nhiên dịch vụ y tế không được xem tốt bằng các quốc gia phát triển khác.

7/5

năm nay đạo luật Real ID sẽ bắt đầu có hiệu lực, các hành khách hàng không nội địa phải có bằng lái mới theo tiêu chuẩn Real ID mới được qua cổng an ninh. Bằng lái mỗi tiểu bang có thiết kế Real ID khác nhau, tại Texas là các bằng lái có ngôi sao vàng ở góc phải hay trung tâm.

135 - 150

tỉ đô la là ước tính thiệt hại tài sản lẫn kinh tế trong vụ cháy tại khu vực Los Angeles cho đến nay. Có hơn 10 ngàn căn nhà đã bị thiêu rụi và khu vực bị thiệt hại nặng nhất là Santa Monica đến Malibu có giá nhà trung bình trên dưới hai triệu đô la.

16

thành phố tại Mỹ, Canada và Mexico sẽ tổ chức tổng cộng 104 trận đấu giữa 32 đội tuyển quốc gia trong World Cup 2026 vào năm tới. Vé các trận thi đấu sẽ được bán ra từ mùa Hè năm nay.

10

Bảng Anh, tức khoảng 12.2 đô la là lệ phí xin giấy phép du lịch điện tử ETA qua mạng đã bắt đầu áp dụng cho công dân Mỹ muốn vào Anh từ đầu năm nay. Từ giữa năm nay, công dân Mỹ du lịch sang Châu Âu cũng cần xin giấy phép ETIAS trước khi nhập cảnh.

23

tuổi, Á Hậu cuộc Miss World Vietnam 2022 và đại diện Việt Nam trong cuộc thi 2023 Miss International là Nguyễn Phương Nhi vừa đính hôn với con trai tỷ phú Phạm Nhật Vượng là Phạm Nhật Minh Hoàng, 25 tuổi tại Thanh Hóa, quê hương cô dâu.

Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ

Tre Magazine

nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đổi thoại với
các độc giả khác...

f Tre Magazine

trẻ

BÁO TRẺ

ĐỀ CẮT
ĐỀ ĐỌC
ĐỀ THẤY
ĐỀ TÌM

RAO VẬT

TRÊN BÁO TRẺ

TIẾT KIỆM
THỜI GIAN & TÀI CHÁNH

ĐIỆN THOẠI
972.675.4383

Nghị định 168

Nghị định 168 sau hơn 2 tuần áp dụng đã gây ra nhiều bất ổn xã hội. Các thành phố lớn kẹt xe khắp nơi, người dân bức bối khi mưa to, nắng gắt mà kẹt xe vẫn kéo dài hàng giờ. Rất nhiều người làm công việc xe ôm, lái taxi, lái xe giao hàng... đình công, gây cản trở giao thương cả nước. Các công ty kinh doanh vận tải hàng hóa hay hành khách cũng chịu khổ vì chi phí tăng cao do kẹt xe, nhân viên/tài xế không thể hoàn thành công việc như thường lệ. Nhiều người đã bị bắt/bị phạt vì lên án Nghị định 168 và chính phủ CSVN.

Ngoài các mức phạt bị tăng quá cao, có cái gấp 20 lần thì Nghị định 168 đang gây bất mãn trong công chúng vì việc cấm tài xế chạy xe quá 4 tiếng liên tục, thời gian làm việc trong ngày tối đa 10 giờ, một tuần không quá 48 giờ. Nếu vi phạm sẽ bị phạt tiền từ 3 đến 5 triệu đồng và bị trừ hai điểm giấy phép lái xe. Chủ xe có tài xế vi phạm cũng bị phạt từ 4 đến 12 triệu đồng, tùy xe cá nhân hay tổ chức. 4 tiếng đồng hồ mỗi ngày với tình hình kẹt xe hiện tại, người dân chỉ có thể đi vài km... Ngoài ra, mạng xã hội trong nước gần đây có nhiều đoạn clip ghi lại cảnh người dân không dám vượt đèn đỏ nhường đường xe cấp cứu, có người sợ vượt đèn nhường đường sẽ bị phạt nguội hơn 20 triệu VND - bằng mấy tháng thu nhập.

BÌNH LUẬN TUONG: “Khỉ trường sơn” nên thích ra “luật rừng”

BÌNH LUẬN NGUYỄN QUỐC KHÁI: Nếu đang lái xe trên cao tốc, mà hết 4 tiếng, thì dừng nào cũng bị phạt, dừng nghỉ trên cao tốc cũng phạt, mà chạy tiếp cũng phạt. Cao tốc ở Việt Nam mà kẹt xe là kẹt cả ngày... Làm dân Việt khổ quá!

BÌNH LUẬN HO KENNY: Khi thành phố làm lãnh đạo thì đất nước có khác. Phạm Duy Tồn đã viết Sống Chết Mặc Bầy - Ông ấy đã tiên đoán trước, bây khổ kẹ bây không liên quan gì đến ta.

Tôi ngồi ở đây 10 tiếng rồi, vậy là hết giờ 1 ngày lái xe hợp pháp, vậy phải tắt máy? (ẢNH: LAM HUNG)

Cường quốc thơ nịnh

6 **Hưng Yên**

Hưng Yên bay lên

VI THUY LINH

Tôi quay về miền thì mỹ ấy
Khi Thủ đô chớm lên đèn
Theo chùm ảnh trên Báo Hưng Yên điện tử
Đưa theo hành trình Tổng Bí thư Tô Lâm⁽¹⁾
Vẳng dần Trại Việt Vương
Thời gian lùi hơn 14 thế kỉ
Ông thành kính cúi lạy người Mẹ Nghè An gần đi vì đại
Bác sinh thành Hồ Chí Minh, vì nhân của mọi thời
Yên Mỹ có xã mang tên nhà cách mạng làm cách mạng cả thời bình
Mở cửa, cải cách kinh tế, nói và làm
Khu lưu niệm Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh
Nhà tưởng niệm Trung tướng Nguyễn Bình
Đầu tạo lực Yên Mỹ
Tên Hưng Yên xuất hiện gần hai thế kỉ
Mà các địa danh trước, sau đẹp thế
Mang ước vọng của bao đời nhân thế
Vùng văn hiến lung lay chốn Sơn Nam
Chỉ đúng sau Thăng Long, Văn miếu Quốc Tử Giám
Là Phố Hiến, Văn miếu Xích Đằng
Phủ sa văn minh sông Hồng
Tạo sinh nhiều hiền tài, khoa bảng
Giáo sư, Tiến sĩ, Đại tướng Tô Lâm được Nhân dân tin quý
Ông gần bó cả đời với lực lượng công an
Một Đại tướng, Bộ trưởng hiếm hoi biết thẩm tranh, thưởng nhạc thường xuyên
Thức đến tinh thần là nghe hoa nhạc
Nhớ ông, Nhà hát Hồ Gươm tằm quốc tế ra đời
Lâm sang cho nghệ thuật biểu diễn quốc gia, cho vị thế Việt Nam trong bang giao văn hoá
Ông không quên trở lại Văn miếu Xích Đằng
9 tấm bia lưu danh 161 đại khoa
Bường thắp đạo - thập nghĩa, Tả Vu Hữu Vu còn giọng gọi thì Hương
Khánh đài, chuông đồng, tam quan 3 mái
Ai thường nguyền bính văn, ai su thời mãn thế
Giang tay còn hai thập xuyên thời
Phượng Trương, Tinh Mãn, những u lịch ào huyền
Những khai sáng dần dần quật liệt
Nơi xử số vọng vọng thành Chữ
Tinh yêu không gì ngăn trở cách chia
Mỗi khát vọng nhắc em - Anh nhắc chúng ta
Vườn mình đúng mình kỉ nguyên đội khởi
Can đảm bước qua bùng chính minh
Thanh thoát tư duy với cảnh diêu
Cảnh diêu không chỉ là tên gọi thường điện ảnh
Cảnh diêu là giấc mơ hiện thực
Vỗ cánh bay lên từ Hưng Yên.

8.1.2025

(1): Chuyển công tác của Tổng Bí thư Tô Lâm về Hưng Yên chiều ngày 7/1/2025.
Báo Hưng Yên điện tử ngay tối đó đã đăng cập nhật chùm ảnh lên website của báo.

Bài thơ “Hưng Yên bay lên” ca ngợi Tổng bí thư ĐCSVN Tô Lâm và quê hương của ông được nhà thơ thuộc Hội nhà văn CSVN - Vi Thùy Linh (sinh ngày 4-4-1980 tại Hà Nội) sáng tác một ngày sau khi Tổng Bí thư CSVN Tô Lâm có chuyến công tác về Hưng Yên (bài thơ sáng tác ngày 8-1-2025). Bài thơ này được đăng trên báo Hưng Yên ngày

10-1-2025, nhưng đã biến mất khỏi website của báo này trưa 17-1-2025. Bài thơ có đoạn khen mà như chửi:

"Giáo sư, Tiến sĩ, Đại tướng Tô Lâm được Nhân dân tin quý

Ông gần bó cả đời với lực lượng công an

Một Đại tướng, Bộ trưởng hiếm hoi biết thẩm tranh, thưởng nhạc thường xuyên

Thức đơn tinh thần là nghe hoà nhạc

Nhờ ông, Nhà hát Hồ Gươm tằm quốc tế ra đời

Làm sang cho nghệ thuật biểu diễn quốc gia, cho vị thế Việt Nam trong bang giao văn hoá"

Cũng như bao "đồng chí" từng "lên voi xuống chó" khác, từ khi ông Tô Lâm kế vị chức vụ Tổng bí thư CSVN (khi ông Nguyễn Phú Trọng qua đời). Trên các mạng xã hội đã lan truyền những bài hát được sáng tác hoặc chế lời để ca ngợi ông như "Bác Tô Lâm Người Tiếp Bước Đốt Lò", hay "Lò Bác Tô Lâm Đang Rục Cháy"...

BÌNH LUẬN PHUC THACH CAO: Bài thơ hay tuyệt. Tác giả chắc chắn là con cháu chắt chứt chít 18 đời của Hoà thân bên Tàu?

BÌNH LUẬN VƯƠNG LIỄU HẰNG: Bởi ta nói, ở đời muốn khen, muốn nịnh, cũng phải sao cho khéo nhé! Chứ khen như thốc vào mặt người ta thì quả là: "Êu nhau như thế bằng mười... bêu nhau".

BÌNH LUẬN ĐÀO TUẤN: Mở ngoặc là từ 2019, "chúng mình" đã có hẳn quy định: "Không nịnh bợ lấy lòng cấp trên vì động cơ không trong sáng"

Góp (trái) ý = phản động

Vẫn là Điều 331, Bộ luật Hình sự 2015 - ông Đặng Hoàng Hà (sinh năm 1973, ở Bắc Linh Đàm, phường Hoàng Liệt, quận Hoàng Mai, Hà Nội) đã bị bắt và xử phạt 7.5 triệu VND vì sử dụng tài khoản Facebook cá nhân để phản đối Nghị định 168/2024/NĐ-CP (về các sai phạm của người dân trong giao thông) do chính phủ CSVN chính thức áp dụng gần đây. Ở Bắc Giang, anh M.V.H cũng bị phạt 5 triệu VND vì đã có bình luận về Nghị định 168: "Đi ăn cướp thì đúng hơn".

BÌNH LUẬN KEN NGUYEN: Chúng ta sai nhận lỗi trước dân - Dân sai chịu trách nhiệm trước pháp luật.
Ký tên: Mai Tiến Dũng

BÌNH LUẬN PHÚC ĐẶNG HỒNG: Ai bảo nói đúng còn nói to. Mình hiểu với nhau là được rồi, DMCS!

BÌNH LUẬN BUI ĐAU: Hớ ra là bắt, kiểu gì cũng bắt, giờ chắc có mỗi không khí ô nhiễm là miễn phí hít thở không sợ bị phạt!

Ông Đặng Hoàng Hà (ẢNH: NHANDAN.VN)

Lợi dụng quyền khiếu nại?

Công an tỉnh Đồng Nai bắt hai ông Phạm Xuân Thời và Đào Công Hiến với cáo buộc "lợi dụng quyền khiếu nại, tố cáo để xuyên tạc, nói xấu nhằm làm mất uy tín của Đảng, Nhà nước và của cán bộ các cấp" - theo Điều 331, Bộ luật Hình sự 2015

Dựa trên những nội dung còn sót lại trên hai tài khoản Facebook của ông Phạm Xuân Thời là "Thời ròm" và ông Đào Công Hiến là "Hien codon", cho ông Thời và ông Hiến thường xuyên đăng tải các khiếu nại đáng quan tâm và không sai trái.

Khiếu nại mới nhất xuất hiện trên Facebook của ông Thời liên quan đến hoạt động đón trả khách của các xe khách ở địa phương, điều mà ông cho là gây nguy hiểm vì diễn ra gần chợ, nơi đông người qua lại.

Còn trên tài khoản Facebook của ông Hiến, hoạt động livestream gần nhất diễn ra tại trụ sở ủy ban xã địa phương, nơi ông ghi lại hình ảnh những chiếc xe hơi được cho là của cán bộ xã, và đặt câu hỏi "làm cái gì đâu mà mua được cái xe to thế này?".

BÌNH LUẬN AN NGUYEN TRUONG: Hai chú này ở Dầu Giây phản ánh nhiều vấn đề công trình giao thông, giúp dân nhiều thứ... luôn giúp dân. Giờ bị bắt.

BÌNH LUẬN CHÂU KHẢI: Bài viết nào của 2 người này là sai sự thật? Mấy ông ảnh hưởng chén cơm, cậy có quyền thì cứ nói gì thì nói, không có bằng chứng công khai.

BÌNH LUẬN TRÍ LONG KHÁNH: Câu từ của luật Việt Nam nguy hiểm quá!

Ông Đào Công Hiến và ông Phạm Xuân Thời khi bị bắt (Ảnh: Facebook)

Q thời ròm

Tất cả

Bài viết

Mọi người

Nhóm

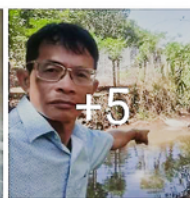
THOI RÒM

11 Th12, 2024 · 🌐

12 tháng trôi qua nhanh... KHÔNG ĐƯỢC ỦNH HỘ CỦA CHÍNH QUYỀN, THỜI RÒM ÂM THẦM GHI DẤU VÀO GIÚP DÂN PHỤC VỤ, TRUY BẮT TỘI PHẠM VÀ MẠNH DẠN KHI CẦN TỪNG LAO VÀO NHÀ CHÁY ĐẬP LỬA; MỘT NĂM KHÔNG BIẾT BAO VỤ TỔ CÁO ĂN BẮN, LẠM QUYỀN ... TẤT CẢ QUÁ RÕ, KHÔNG HỀ CÓ TỔ CÁO SAI... NHƯNG TẠI SAO NHIỀU ÔNG CÔNG QUYỀN VẪN CHO LÀ THỜI RÒM ĐANG GÂY BẤT ỔN CHO XÃ HỘI ?

Các ông nợ tôi quá nhiều...

635

55 bình luận 7 lượt chia sẻ

Bài viết cuối 2024 của ông Phạm Xuân Thời (Ảnh: Facebook)

Không cần viên đạn

Mới đây, Phó thủ tướng CSVN Trần Hồng Hà đã đưa tối hậu thư yêu cầu Bộ Giao thông Vận tải CSVN phải "khẩn trương tìm cách tháo gỡ các vướng mắc" để đưa máy bay COMAC do Trung Quốc sản xuất vào sử dụng ở Việt Nam.

Hãng máy bay COMAC thuộc nhà nước Trung Quốc được thành lập vào năm 2008 trong thời gian qua đã tìm cách thâm nhập vào thị trường Việt Nam nơi phần lớn các máy bay hành khách được sử dụng bởi các hãng hàng không là của Airbus và Boeing. Tuy nhiên, hãng đang gặp khó khăn trong việc bán máy bay cho các hãng hàng không nước ngoài do chưa qua được vòng chứng nhận ở Mỹ và EU, theo Reuters.

Một số diễn đàn ở Việt Nam và hãng tin nước ngoài vào tháng 4 năm ngoái lan truyền hình ảnh và thông tin về việc hợp tác của hãng hàng không tư nhân VietJet với COMAC. Một tấm hình lan truyền trên mạng vào tháng 4 cho thấy một buổi lễ ký thoả thuận hợp tác giữa hai hãng và hình hai máy bay của COMAC là ARJ21 và C919. Tuy nhiên cả COMAC và VietJet lúc đó đều không đưa ra lời bình luận gì.

BÌNH LUẬN QUANG QUACH: Đưa máy bay của Trung Quốc vào sử dụng khác nào là cổ quan tài bay đang chực sẵn.

BÌNH LUẬN THANH GIAO VAN: Xe thì xúi dân mua Vinfest, hàng không thì khuyên dân đi "COMAC" còn mình thì đi Mercedes, Lexus và ngồi máy bay Boeing hay Airbus, khôn như mấy ông ở quê tui xích đẩy

BÌNH LUẬN YI RIN: Hà toàn mần chuyện để dân chửi lên bờ xuống ruộng. Xưa Hà xung phong ăn mực ở Vũng Áng, nơi đang bị Formosa xả độc, gây Cá chết hàng loạt ở Việt Nam năm 2016.

Phó Thủ tướng CSVN Trần Hồng Hà tiếp ông Tan Wangeng (Phó Chủ tịch Hội đồng Quản trị Tập đoàn Máy bay thương mại Trung Quốc - COMAC) - (ẢNH: VGP/BÌNH NAM)

"Muốn giải thoát do quá nghèo"

Nghi phạm khai sát hại 4 người thân vì 'muốn giải thoát do quá nghèo'

HÀ NỘI — Vũ Văn Vương, 52 tuổi, khai lần lượt sát hại hai con và vợ, giấu xác vào gầm giường, sau đó đoạt mạng mẹ già bởi muốn giải thoát cho cả nhà do quá nghèo. 78

Vũ Văn Vương (ẢNH: VNEXPRESS.NET)

"Muốn giải thoát do quá nghèo" là lời khai của Vũ Văn Vương (52 tuổi), ở Hà Nội - sau khi ông Vương lần lượt sát hại hai con (con trai 17 tuổi, con gái 19 tuổi) và vợ (50 tuổi), giấu xác vào gầm giường, sau đó đoạt mạng mẹ già (79 tuổi). Riêng ông Vương tự tử không thành...

Ở Thủ Đức - Sài Gòn, một cô gái vay-mượn khắp nơi 200 triệu VND để chữa bệnh ung thư cho cha (mẹ cô mất khả năng lao động), không may bị lừa mất. Cô đã đến công an trình báo bản thân bị lừa đảo hơn 200 triệu VND, nhưng vì nghe nói khó có cơ hội tìm lại được tiền, cô đã đi tự tử dưới sông Đồng Nai.

Giữa thế kỷ 21, ở một đất nước mà lãnh đạo cao cấp ăn bò dát vàng, mặc đồ hiệu, ở biệt phủ luôn tự xưng "công bằng - dân chủ - văn minh", luôn hô khẩu hiệu "không bỏ ai ở lại phía sau" - người ta vẫn bế tắc vì đói-ngèo như thế. Đôi khi, "đói nghèo" chính là một tội ác và "những kẻ gây ra đói nghèo" là những kẻ ác độc nhất thế gian...

BÌNH LUẬN DANG THUY PHUONG: Thời đại này mà thấy còn hơn cả cái thời chị Dậu. Thật quá kinh khủng.

BÌNH LUẬN LAM HUNG: Có thể ông ta tâm thần, có thể ông ta độc ác, nhưng lý do của ông ta đưa ra chưa chắc không đúng, thời gian qua đã có nhiều người tìm tới cái chết vì nghèo rồi!

Sáng Mừng Một

TUỞNG NĂNG TIẾN

Vừa rời nhà thì trời lấm tấm mưa, đường trơn và tối nên tôi lái xe rất chậm – dù thuở ấy tuổi đời còn trẻ. Phải qua đêm nay, đêm giao thừa, tôi mới bước qua tuổi ba mươi – nếu tính theo âm lịch. Tam thập nhi lập nhưng tôi đang hơi lập cập vì vừa bắt đầu một cuộc đời mới, đời tị nạn.

Nghề ngỗng không, tiền bạc không, vốn liếng tiếng Anh cũng không được nhiều nhận gì cho lắm. Chỉ có điều may mắn là tôi không đến nỗi thất nghiệp thôi. Việc làm tuy chỉ với đồng lương tối thiểu nhưng được cái rất nhẹ nhàng và

dễ dàng như chơi vậy. Tôi có thể đi học ban ngày. Mãi đến 10 giờ tối mới phải có mặt ở trạm xăng, để thay thế cho người làm việc ca chiều, rồi loanh quanh ở đó cho đến sáng sớm hôm sau.

Tháng Giêng, tháng Hai ở California trời thường mưa nên khách hàng rất thưa thớt, thỉnh thoảng mới có người dừng xe, và càng về khuya càng vắng. Tôi gần như chả phải làm gì cả nên đóng kín cửa, mở máy sưởi tay, kê lọ thức ăn làm sẵn đựng trong lọ thủy tinh sát ngay bên cạnh, rồi ngồi học bài hay đọc báo. Sau một lúc lâu, khi đã hơi đói, tôi sẽ có một bữa ăn nóng sốt ngon

lành.

Giữa một đêm Đông mưa lạnh mà được ở trong phòng kín, có máy sưởi ấm áp, với một lọ cơm đầy đang bốc khói (thịt cá gia vị tiêu ớt đầy đủ) thì không còn gì để phàn nàn nữa cả. Tôi sắp thưởng thức bữa ăn khuya thì khách lạ xuất hiện, một người đàn ông trung niên, trông có vẻ là dân Mỹ Tây Cơ.

Ông đứng trước khung cửa kính nhìn vào – ướm như chuột lột, áo quần nhàu nhĩ, dáng điệu thiếu náo – với ánh mắt lo âu. Một người vô gia cư, cần đi tiêu đi tiểu gì đó, tôi đoán vậy.

Restroom của trạm xăng chỉ dành cho khách hàng. Để cho dân homeless sử dụng tự do thì họ cứ đến hoài, đám nhân viên tụi tôi sẽ phải lau chùi và dọn dẹp muốn khùng lun.

Tuy biết thế nhưng tôi vẫn bước ra bên ngoài, đưa ra chìa khoá nhà vệ sinh như thường lệ. Ông không cầm, chùng như không hiểu tại sao, cho đến khi tôi chỉ tay vào cánh cửa có hai chữ WC thì người khách lạ mới gật đầu, vội vã đi vội vào bên trong.

Vài phút sau y trở ra (chắc đã bỏ quên chìa khoá bên trong) đứng ở chỗ cũ, vai run run vì lạnh, ngơ ngác nhìn quanh. Cái gì chứ đối lạnh thì tôi “rành” lắm nên không khỏi chạnh lòng. Người khách lạ khiến tôi nhớ đến những ngày tháng không nhà của chính mình – sau một chuyến vượt biên thất bại, và lạc mất hết

"Tam thập nhi lập nhưng tôi đang hơi lập cập vì vừa bắt đầu một cuộc đời mới, đời tị nạn"

giấy tờ cùng tiền bạc – ở một thành phố không một người quen.

Vào mùa mưa, Rạch Giá hay có những ngày biển động. Trời thấp, ẩm, lạnh, mây xám màu chì. Lòng buồn, bụng đói, dạ hoang mang, tôi bước đi không thấy phố, không thấy nhà, chỉ thấy mưa sa trên màu cờ đỏ. Sáng nào tôi cũng loanh quanh trong chợ Nhà Lồng của thị xã, mắt láo liên nhìn quanh những bàn ăn, chỉ chờ thực khách buông đĩa là nhào vào húp vội phần ăn thừa còn lại. Tôi trải qua nhiều tháng ngày như thế (ngay giữa lòng quê hương của chính mình) nhưng chưa bao giờ nhận được một nụ cười thân thiện, hay một cử chỉ thân ái, của bất cứ ai.

Tôi mở cửa mời người khách lạ bước vào bên trong, rồi chia bớt phần cơm sắp ăn vào một cái đĩa giấy – cắm thêm vào cái nĩa nhựa – ra dẫu mời bằng một nụ cười hơi vụng về. Không khách sáo hay ngượng ngùng gì ráo, y vội vã làm dẫu rồi cắm cúi ăn ngay.

Để cho không khí đỡ ngượng nghịu, tôi chỉ vào ngực mình tự giới thiệu:

- My name is Tien, my name is Tien...

Ông ta hiểu nên cũng chỉ chỉ vào ngực, đáp lại ngay dù đang nhai

ngồm ngoàm:

- Domingo, Domingo...

Chúng tôi vui vẻ bắt tay nhau. Nụ cười hiền lành của người khách lạ khiến tôi yên tâm và cảm thấy dễ chịu:

- You speak English?

- No!

- No English?

- No!

Xong, tôi lấy một lon cà phê và một bao thuốc lá, hàng bán của trạm, ngỏ ý “thân tặng” trước khi từ giả. Domingo đón nhận, gật đầu cảm ơn, rồi miễn cưỡng mở cửa lăm lăm bỏ đi. Tôi nhìn theo, áy náy và ái ngại nhưng còn biết làm gì hơn và làm sao khác!

Chỉ độ vài ba phút sau thì Domingo quay lại, nhẹ nhẹ gõ vào khung kính. Tôi chưa biết nói sao thì y móc túi chìa ra một mảnh giấy nhỏ, với vài dòng chữ mực xanh nguệch ngoạc và nhỏ nhệch. Tôi đọc chữ được, chữ mất nhưng vẫn đoán được nội dung vì giản dị đây chỉ là một cái địa chỉ của một tiệm bánh nhưng không rõ số nhà (King Bakery... King Road... San Jose) và số điện thoại.

Nơi tôi làm việc cách trạm xe buýt Greyhound không xa lắm, chỉ chừng một giờ đi bộ. Có lẽ Domingo là di dân lậu. Y băng qua biên giới vào được San Diego, một thành phố cực Nam

của Mỹ giáp ranh với Mexico. Từ đây chắc có người giúp y mua vé xe buýt lên San Jose để tìm người thân. Đến một nơi xa lạ, giữa đêm mưa, đi loanh quanh mãi rồi không biết đi đâu nữa nên y dừng chân ở nơi này.

Chúng tôi bất đồng ngôn ngữ nên mọi suy đoán của tôi vô phương kiểm chứng. Tần ngần một lát, tôi lấy cuốn niên giám điện thoại trang vàng – Yellow Pages San Jose – lật kiểm vắn B coi thử:

Bingo!

Chắc phải có đến mấy trăm tiệm bánh ở thành phố đông cả triệu dân này nhưng riêng trên đường King thì tôi tìm được hơn chục. Tôi bắt đầu bấm số, giữa khuya không ai bắt máy nhưng tôi để lại được lời nhắn rõ ràng và gọn gàng:

Tôi gọi từ cây xăng Shell, số 1455 đường The Alameda, có ông Domingo vừa từ Mexico đến đây. Xin đến đón ông ấy ngay hay gọi lại tôi càng sớm càng tốt (ASAP, as soon as possible) ở số này...

Domingo có vẻ an tâm hơn đôi chút sau khi thấy tôi gọi xong hơn chục cú phone. Đồng hồ mới chỉ 11:45 PM, cũng sắp giao thừa, tôi nghe tiếng pháo nổ lác đác đó đây. Những tiệm bánh không mở cửa trước 6 hay 7 giờ sáng nhưng

chắc chắn họ đến làm việc rất sớm để chuẩn bị ra lò cho loạt hàng đầu tiên.

Hy vọng là sẽ có người đến đón Domingo trước khi đổi ca, chứ không thì cũng lười thôi lắm. Thiệt là hy vọng mông manh. Lỡ không ai tới thì sao? Tôi sẽ “làm gì” với người khách lạ này vào sáng ngày mai, sáng Mừng Một Tết? Domingo lo lắng đã đành, tôi cũng bắt đầu lo thấy mẹ luôn vì “tình trạng cư trú” của tôi không được sáng sủa gì cho lắm.

Tôi đang “chia” chỗ nằm, ở phòng khách, trong apartment một phòng, với một người đồng hương. Ông cũng mới chân ướt chân ráo tới Mỹ y như tôi vậy, và đang làm assembler cho một hãng điện tử nhỏ. Lương lậu cũng gần ở mức tối thiểu, nghĩa là chả khá hơn tôi bao nhiêu nhưng cả vợ lẫn con vẫn còn kẹt ở VN, đó là chưa kể khoản nợ tiền vượt biên – nghe đâu cũng gần chục cây vàng – nên thằng chả phải “cày hai job” lận.

Chúng tôi chả mấy khi trò chuyện vì ông làm việc suốt ngày, còn tôi thì vắng mặt suốt đêm nhưng tôi biết đương sự không phải là người dễ tính. Mấy tháng trước, vào một đêm đông cận ngày Lễ Tạ Ôn, cũng đúng lúc tôi sắp ăn bữa khuya thì một con chihuahua bé tí teo xuất

hiện. Chó lạc ở Mỹ ngỡ là biết liền: mệt lả, xơ xác, ngác ngơ, và nhếch nhác cũng y như Domingo bữa nay vậy. Chỉ có điều khác là con thú khô ráo vì đêm đó không mưa.

Tôi cũng sẽ phần cơm của mình cho chó. Gần đến giờ về, trong khi tôi loay hoay chùi rửa cầu tiêu nhà tiểu chú chó nhỏ vẫn kiên nhẫn đứng đợi bên ngoài. Nó theo tôi ra đến nơi đậu xe với ánh mắt lo âu và dò hỏi.

Tôi ngần ngừ một lát, có lẽ chưa tới một giây, rồi bỗng nó lên xe. Tôi lúc đó tôi mới nhận ra là con vật nhỏ bé này bản thủ hỏi hám quá. Tôi phải hạ cả hai kính xe phía trước, dù trời bên ngoài lạnh buốt.

Về đến nhà tôi mang con chó vào phòng tắm, mở nước nóng, xát xà phòng tắm luôn. Trời ơi là nó dơ dễ sợ. Tôi phải xối nước ào ào nên mãi mới nghe tiếng nói bên ngoài:

- Làm gì ở hoài trong đó vậy, cha nội? Cho tui tắm rửa đi làm nữa chó, trễ rồi.

Cửa mở, hơi nước mù mịt khiến cho ông bạn chung nhà nhăn mặt. Rồi ngay sau khi nhìn thấy con chihuahua đang lo ngại trong bồn tắm thì ông bạn đồng hương của tôi bất chợt nổi điên. Tôi bị chửi rửa không tiếc lời, và toàn những lời nặng nề thái quá. Ông lớn tiếng quát tháo tới mức hàng xóm

có kẻ phải ghé mắt vào xem.

Khi hiểu ra sự việc, may quá, có người mách là nếu tôi không muốn nuôi chó thì có thể mang nó đến animal shelter của thành phố. Tôi bỗng con thú đi ngay, dù lòng buồn vơi vơi!

Kinh nghiệm “hải hùng” sáng hôm đó vẫn chưa phai thì hôm nay tôi lại lâm vào hoàn cảnh khó xử khác, và khó xử hơn. Tôi thực không biết sẽ xoay trở ra sao nhưng tôi biết chắc là mình không thể nhẫn nại “bỏ rơi” ông bạn Mễ Tây Cơ này được. Nước Mỹ ở đâu cũng có shelter cho người vô gia cư nhưng phải là cư dân hợp pháp kia.

Đang suy nghĩ “miên man” thì chuông điện thoại reo. Đầu dây bên kia là giọng một người phụ nữ líu lo nghe như tiếng chim, hẳn là tiếng Spanish. Tôi mừng quýnh đưa máy cho Domingo. Y toét miệng cười ngay sau khi mở miệng nói “hola” khiến tôi cũng nở một nụ cười (theo) nhẹ nhõm.

Chỉ 15 phút sau, một cái xe Ford Torino cũ mèm thắng gấp giữa sân. 4 người Mễ cùng túa ra ôm chầm lấy Domingo mừng rỡ. Tôi cũng mừng luôn, và không chừng (dám) tôi là người mừng nhất.

TNT

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

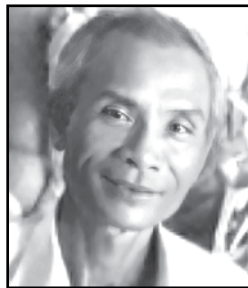

Trần Quân

Sinh năm 1966

Bị bắt: 10-02-2012

Án tù: 13 năm.

Vo Ngọc Cu

Sinh năm 1951

Bị bắt: 06-02-2012

Án tù: 16 năm.

Vo Thanh Le

Sinh năm 1955

Bị bắt: 05-02-2012

Án tù: 16 năm.

TPB NGUYỄN CÔNG HƯỞNG

Sinh năm 1957

Số quân 57/M06.116

Nghĩa quân đồn lên Địa Phương Quân.
Binh 2.

ĐƠN VỊ: Đại đội 1, Tiểu đoàn 446 Địa
Phương Quân thuộc Tiểu khu An Xuyên.
Bị thương cụt đùi trái ngày 23/4/1975.

HOÀN CẢNH: Bị tai biến nằm một chỗ từ
năm 2016, sống với con gái làm thuê
mướn gia đình rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Nguyễn
Công Hưởng

ĐỊA CHỈ: Số 11 đường Hòa Thành, ấp Tân
Phong B, xã Hòa Thành, thành phố Cà
Mau.

ĐIỆN THOẠI: con gái: **0944 878 969**
0947 938 996

TPB TRẦN VĂN HỒNG

Sinh năm 1953

Số quân NQ/898.239

ĐƠN VỊ: Nghĩa Quân chi
khu Giồng Trôm, tiểu khu
Kiến Hòa. Bị đạn nhọn
xuyên qua cổ liệt toàn
thân ngày 2/3/1972.

HOÀN CẢNH: không vợ, sống với em gái, nhà không có đất vườn, em gái làm
thuê mướn, ai kêu đâu làm đó.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Trần Văn Hồng

ĐỊA CHỈ: **406, tổ 10, ấp 3, xã Lương Hòa, huyện Giồng Trôm, tỉnh Bến Tre.**

ĐIỆN THOẠI: **0936 034 942 - 036 525 0731**

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân
Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BDQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreaoovat.com>

mua hàng

Một cô gái Việt lấy chồng nước ngoài và qua sống ở Tây Ban Nha. Khi về Việt Nam thăm gia đình. Bạn hỏi thăm về đời sống, cô tự hào:

- Tao không biết nửa chữ tiếng Spain, nhưng đi chợ mua gì cũng được. Ví dụ mua cánh gà, tao đập hai tay kêu “cục tác, cục tác” là họ hiểu.
- Đùi gà thì sao?
- Cũng kêu vậy, nhưng đập vào đùi, mua ức gà thì đập vào ngực...
- Còn thịt heo?
- Càng dễ. Tao kêu “ụt ịt” và vỗ vào mông.
- Có khi nào mảy bí không?
- Có. Chỉ khi mua chuối là tao phải dẫn chồng tao theo...
- Eo ơi, thế chồng mày làm sao?
- Ông nói được tiếng Tây Ban Nha mà!

ANH THẢO (Paris - dịch)

BẢO HUÂN

thói quen

Vợ một cầu thủ nổi tiếng mới sinh con. Trong buổi tiệc mừng, có rất nhiều siêu sao bóng đá tham dự cùng ly chúc tụng. Khi chuyển bế cháu bé, một người lóng ngóng tuột tay.

Một thủ môn bay người đón kịp khi cách mặt đất chỉ trong gang tấc. Khách tham dự vỗ tay rào rào. Chàng thủ môn khiêm tốn cúi đầu chào và lấy hết đà quăng...“quả bóng” ra giữa sân!

BẢO HUÂN

ALATKA 2079 (Pensacola-FL)